

Mogyoród Nagyközség Önkormányzat
POLGÁRMESTERE

2146 Mogyoród, Dózsa György út 40., Tel.: 28/540-716; Fax: 28/540-715,
e-mail: mogyorod@mogyorod.hu

Iktatószám: 745- 8 /2022./I.O.

E L Ő T E R J E S Z T É S
a Képviselő-testület
2022. december 19. napján tartandó ülésére

Tárgy: Mogyoród települési környezetvédelmi programjának jóváhagyása

Mellékletek: Mogyoród Környezetvédelmi Programja III. 2022-2027

Előterjesztő: Paulovics Géza polgármester

Előterjesztést készítette: Illés Ottó műszaki ügyintéző

Előterjesztést jóváhagyta: Vasné Belics Orsolya irodavezető

Törvényességi ellenőrzésre érkezett: 2022. december 6. (jegyző/helyettes tölti ki!)*

Jogi, törvényességi szempontból ellenőrizte: Dr. Fila László jegyző/helyettes* (szignója)

Pénzügyi, gazdasági szempontból ellenőrizte: Illés-Németh Anita adó és pénzügyi irodavezető/helyettes* (szignója)

Tárgyalja: PB

A Képviselő-testület ülése*¹:			
- nyilvános			
- zárt	Mötv.46.§ (2) bekezdés a) pont alapján**	Mötv.46.§ (2) bekezdés b) pont alapján **	Mötv.46.§ (2) bekezdés c) pont alapján**
Határozathozatal módja:	<u>egyszerű</u> / minősített többség*		

Tisztelt Képviselő-testület!

Mogyoród Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 130/2022. számú előterjesztésben tárgyalta a települési környezetvédelmi program elkészítését.

Az aktuális települési környezetvédelmi program felülvizsgálatára és a 2022-2027 időszakra vonatkozó program elkészítésére a 261/2022. (VI.27.) Kt. határozat alapján szerződést kötöttünk a Kaméleon' 98 Bt-vel.

* megfelelő szövegrész aláhúzendó

** megfelelő szövegrész aláhúzendó

A települési környezetvédelmi program tervezetét terjedelme miatt az önkormányzat honlapján elérhetővé tesszük a kiemelt hírekben és a <http://mogyorod.asp.lgov.hu/telepulesi-kornyeztvedelmi-program> oldalon. Az előterjesztés mellékleteként csatoljuk a Mogyoród Környezetvédelmi Programja 2022-2027 című dokumentumot.

A települési környezetvédelmi program elfogadására a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (3) bekezdése szerinti, az illetékes környezetvédelmi hatósággal történő véleményeztetést követően kerülne sor, hogy a hatóság által esetleg teendő javaslatokat beépíthessük a programba.

Kérem a T. Képviselő-testületet az előterjesztés tárgyalását követően a határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat:

Mogyoród Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy:

- 1.) a Kaméleon' 98 Bt. által elkészített és a 362. előterjesztés mellékletét képező, Mogyoród Nagyközség Települési Környezetvédelmi Programja III. 2022-2027 című dokumentumot elfogadva azt a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés b) pontja alapján jóváhagyja;
- 2.) felhatalmazza a polgármestert, hogy az 1995. évi LIII. törvény 48. § (3) értelmében a települési önkormányzat környezetvédelmi tárgyú rendeleteinek, határozatainak tervezetét, illetve a környezet állapotát érintő terveinek tervezetét, a környezetvédelmi programot [46. § (1) bekezdés b) pont] a szomszédos és az érintett önkormányzatoknak tájékoztatásul, az illetékes környezetvédelmi igazgatási szervnek véleményezésre megküldje;
- 3.) felhatalmazza a polgármestert a 2.) pont szerinti feladatokkal kapcsolatban a szükséges jognyilatkozatokat megtegye.

Határidő: 2023. január 31.

Felelős: Polgármester

Mogyoród, 2022. december 6.

Paulovics Géza
polgármester

MOGYORÓD NAGYKÖZSÉG
TELEPÜLÉSI
KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA III.
2022 - 2027

<i>Dokumentum készítője:</i>	<i>Készítés dátuma:</i>
Kaméleon Bt. 2100 Mogoród, Antalhegyi út 55. +36 (20) 6690090	2022. október 28.

ALÁÍRÓLAP

A dokumentációt készítette:

Feladat	Név	Titulus/végzettség	Aláírás
Szakértő	Mészáros Szabolcs	SZKV-1.1, -1.2. 13-15759	
Szakértő	Németh Balázs	SZKV-1.1, -1.2., -1.3., - 1.4. 01-14632	
Szakértő	Fodor István	SZKV-1.1, -1.2., -1.3., - 1.4. 03-00984	
Készítette	Jakab Júlia	Településüzemeltetési szakmérnök, környe- zetvédelmi tanácsadó	

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés.....	7
A Települési Környezetvédelmi Program (TKP) jogi alapjai	7
A TKP elkészítésének lépései, módszertana	9
2. Illeszkedés és kapcsolódás az európai és nemzeti környezetvédelmi stratégiákhoz, programokhoz	11
Kapcsolódás az Európai Unió környezetvédelmi programjához.....	11
2.1.1. Az Agenda 21.....	11
2.1.2. Környezetvédelmi Cselekvési Program 8. (EAP) 2030-ig – Jólét bolygónk felélése nélkül	11
Kapcsolódás a nemzeti programokhoz, stratégiákhoz	12
2.1.3. Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia.....	12
2.1.4. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió – Nemzeti Fejlesztés 2030...	13
2.1.5. Nemzeti Természetvédelmi Alapterv.....	13
2.1.6. V. Nemzeti Környezetvédelmi Program.....	14
2.1.7. Pest Megyei Környezetvédelmi Program 2014-2020	15
Helyi programok és stratégiák	15
2.1.8. Mogyoród Településfejlesztési Konceptió 2030-ig.....	15
2.1.9. Helyi környezetvédelemmel kapcsolatos rendeletek, dokumentumok	16
2.1.9.1. Környezetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati rendeletek.....	16
2.1.9.2. Helyi építési szabályzat környezetvédelemmel kapcsolatos szabályozásai.....	16
2.1.9.3. Helyi dokumentumok, tervek, koncepciók	17
3. Mogyoród nagyközség környezetközpontú bemutatása	18
Mogyoród nagyközség elhelyezkedése, általános jellemzése.....	18
Mogyoród településtörténete.....	22
Éghajlati jellemzés	23
Domborzati adottságok, földtani közeg jellemzése	23
Vízrajz	24
Növényzet	26
Állatvilág	27
4. Mogyoród nagyközség gazdasági élete.....	28
Ipar, helyi gazdaság	28

Idegenforgalom	28
5. Mogyoród környezeti állapotának értékelése.....	30
A levegő állapota	30
5.1.1. Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat	31
5.1.2. Légszennyezés.....	34
5.1.3. Avar- és kerti hulladékok égetésének szabályozása	35
5.1.4. Allergén növények irtása	35
A vizek állapota	36
5.1.5. Felszíni vizek.....	36
5.1.6. Felszín alatti vizek	36
5.1.6.1. Mogyoród vízháztartása	36
5.1.6.2. Mogyoród vízbázisa	37
5.1.6.3. Mogyoród ivóvíz ellátása	39
5.1.7. Csapadékvíz elvezetés	41
5.1.8. Kommunális szennyvízkezelés	43
5.1.8.1. Szennyvízcsatorna hálózat	43
5.1.8.2. A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtése.....	44
A földtani közeg és a talaj állapota.....	44
5.1.9. EGIS Gyógyszergyár felhagyott területe	45
Táj- és természeti értékek állapota.....	46
5.1.10. Országosan védett természeti területek	46
5.1.10.1. NATURA 2000 védett terület.....	46
5.1.10.2. Nemzeti Ökológiai Hálózat.....	47
5.1.11. Helyi védettség alatt álló természeti területek és értékek.....	49
5.1.12. Zöldfelület-gazdálkodás.....	52
5.1.13. Erdők	52
5.1.14. Tanösvény	54
Épített környezet állapota	56
5.1.15. Mogyoródi értéktár.....	56
5.1.16. Településkép.....	56
5.1.17. Épületenergetikai beruházások.....	57
Hulladékgazdálkodás	58
5.1.18. Észak-Kelet Pest és Nógrád Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás.....	58

5.1.19.	A kommunális és szelektív hulladékok gyűjtése és elszállítása.....	59
5.1.20.	Szerves hulladékok kezelése.....	60
5.1.21.	Lomtalanítás	61
5.1.22.	Illegális hulladéklerakás.....	61
5.1.23.	Hulladékgazdálkodással kapcsolatos akciók	62
	Zaj- és rezgésvédelem.....	64
5.1.24.	Hungaroring egyedi zajterhelése	64
	Energiagazdálkodás.....	65
5.1.25.	Városi közvilágítás.....	65
	Közlekedés	66
5.1.26.	Közúti közlekedés	66
5.1.27.	Tömegközlekedés.....	67
5.1.28.	Kerékpáros közlekedés.....	67
	Havária.....	67
	Környezeti nevelés, oktatás, társadalmi részvétel.....	68
6.	Lakossági kérdőív válaszainak bemutatása	70
7.	SWOT analízis	84
8.	Mogyoród nagyközség Környezetvédelmi Programjában a 2016-2020 közötti időszakra kitűzött célok megvalósulásának értékelése.....	86
	Talajvédelem	86
	Felszín alatti vizek védelme	90
	Felszíni vizek védelme.....	93
	Levegőtisztaság védelem	95
	Természetvédelem, tájvédelem	97
	Hulladékgazdálkodás	99
	Ivóvízellátás, csapadék-és szennyvízkezelés.....	103
	Zaj- és rezgés elleni védelem, közlekedés	105
	Energiagazdálkodás.....	107
	Ipar, mezőgazdaság.....	107
	Tájvédelem, zöldterületek	109
	Épített környezet védelme	111
	Környezettudatosság, környezetbiztonság	113
	Klímavédelem	115
	TKP I. és a TKP II. programpontjainak teljesülése.....	116

9. A Környezetvédelmi Program stratégiai céljai, beavatkozás területei a 2022 – 2027 közötti időszakra	117
Levegőtisztaság-védelem.....	118
Zaj-és rezgésvédelem.....	121
Vízvédelem.....	123
Természetvédelem	126
Épített környezet védelme	127
Zöldterület-gazdálkodás	128
Hulladékgazdálkodás	130
Energiagazdálkodás.....	131
Környezeti nevelés, szemléletformálás	132
10. Összefoglalás.....	134
11. Kapcsolódó joganyagok, dokumentumok	135

1. Bevezetés

Az emberiség fejlődésével, egyre aktívabb tevékenységével tágabbá vált a természeti tér, mely jelentős változásokat generált az eredeti ökoszisztéma jellemzőinek, tulajdonságainak megváltoztatásában.

Az emberi tevékenység környezetalakító, átformáló hatása a gazdaság fejlődésével a Föld természeti erőforrásainak egyre nagyobb mértékű „felemésztésével” felismerésre került, hogy az emberi eredetű, ún. antropogén hatások szabályozásra szorulnak, annak érdekében, hogy azokat a körülményeket meg lehessen őrizni, amelyek az emberiség számára az életfeltételek hosszú távú biztosításához, valamint a fejlődés fenntartásához szükségesek.

Az Európai Unió környezetpolitikája 1972-ben, Párizsban rendezett ülésén vette kezdetét, ahol megfogalmazásra került egy közösségi környezetvédelmi cselekvési program gondolata. Az 1999-ben aláírt Amszterdami Szerződés elrendelte a környezetvédelem integrálását minden uniós ágazati politikába a fenntartható fejlődés elősegítése érdekében. A 2009. évben hatályba lépő Lisszaboni Szerződésben pedig már külön célkitűzéssé vált az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló intézkedések ösztönzése a globális környezeti problémák leküzdésére.

A Települési Környezetvédelmi Program (TKP) jogi alapjai

Hazánkban az egészséges környezethez való jogot legmagasabb szinten az Országgyűlés Magyarország Alaptörvénye alapján (2011. április 25.) biztosítja. A XX. és XXI. cikkelyek szerint mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.

Az Alaptörvény Nemzeti hitvallásában deklarálja, hogy a Kárpát-medence természet adta és ember alkotta értékeit ápoljuk és megóvjuk. Felelősséget viselünk utódainkért, ezért anyagi, szellemi és természeti erőforrásaink gondos használatával védelmezzük az utánunk jövő nemzedékek életfeltételeit.

Magyarországon a környezetvédelem jogi alapjait az európai normáknak való megfelelésség érdekében a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvénye (továbbiakban: Törvény) által biztosítja, mely rögzíti a környezet védelmének érdekében az alapelveket, az állam, valamint a különböző szinteken részt vevők konkrét feladatait és kötelezettségeit.

A környezetvédelmi tervezés alapja a hatévente megújítandó, az Országgyűlés által jóváhagyott Nemzeti Környezetvédelmi Program (továbbiakban: NKP). Az első NKP 1997-ben került elfogadásra, mely az első olyan átfogó hazai környezetvédelmi dokumentum, mely rögzíti a magyar környezetpolitika általános – az EU környezetpolitikájával összhangban lévő – céljait és cselekvési irányait, valamint meghatározza a környezeti elemek, rendszerek, és hatótényezők szerint követendő célkitűzéseit.

Az Országgyűlés 2020-ban fogadta el az ország 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programját, mely a 2021-2026 közötti időszakra ad cselekvési tervet. Az NKP-5 az elmúlt években elért eredményekre és a meglévő, illetve várható új kihívásokra tekintettel határozza meg hazánk környezeti jövőképét és céljait. Olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek végrehajtása biztosítja az egészséges környezet feltételeit, csökkenti a környezetet és az emberi egészséget károsító, veszélyeztető hatásokat a lakosság egészségi állapotának, jóllétének javítása érdekében. Az NKP-5 intézkedései a gazdaság körforgásos jellegének erősítését – a zöld átállást – célozzák, a környezeti előnyök mellett hozzájárulnak az erőforrás-függőség csökkentéséhez, a versenyképesség és a foglalkoztatás növeléséhez.

A helyi önkormányzatok környezetvédelmi feladatait a Törvény 46. §-a írja elő. Ez alapján a települési önkormányzatoknak a környezet védelme érdekében önálló települési környezetvédelmi programot kell kidolgozniuk, amelyet a helyi képviselő-testületeknek rendelettel kell jóváhagyniuk.

A Törvény 48/E (1) bekezdése szerint a települési környezetvédelmi programnak a település adottságaival, sajátosságaival és gazdasági lehetőségeivel összhangban tartalmazniuk az alábbi feladatokat és előírásokat:

- légszennyezés elleni védelem
- zaj-és rezgés elleni védelem
- települési környezet tisztasága
- csapadékvíz-gazdálkodás
- kommunális szennyvízkezelés
- településhulladék-gazdálkodás
- helyi közlekedésszervezés
- ivóvízellátás
- energiagazdálkodás
- zöldfelület-gazdálkodás
- feltételezhető rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárításának és a környezetkárosodás csökkentésének településre vonatkozó feladatai.

A törvény 48/F. § (1) A területi környezetvédelmi program kidolgozója a program tervezetét az illetékes

- a) környezetvédelmi hatóságnak,
- b) talajvédelmi hatóságnak,
- c) ingatlanügyi hatóságnak és
- d) egészségügyi államigazgatási szervnek véleményezésre megküldi.

2) A környezetvédelmi hatóság a véleményezésbe bevonja az illetékes környezetvédelmi igazgatási szerveket, a védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szervet, valamint a természetvédelmi, vízügyi hatósági feladatokat ellátó külön szerveket, akik 30 napon belül tájékoztatják véleményükről a hatóságot.

(3) A települési és térségi környezetvédelmi program tervezetét - az (1) bekezdésben meghatározott szerveken túl - az illetékes megyei önkormányzatnak, a megyei környezetvédelmi program tervezetét az illetékes regionális fejlesztési tanácsnak is meg kell küldeni véleményezésre.

(4) A véleményező szervek szakmai véleményükről hatvan napon belül tájékoztatják a környezetvédelmi program kidolgozóját.

(5) Az elfogadott területi környezetvédelmi programot meg kell küldeni a program tervezetét véleményezőknél. Az elfogadott regionális és a megyei környezetvédelmi programot a 40. § (6) bekezdésben meghatározott közreműködő szerv részére is meg kell küldeni tájékoztatásul. (6) A területi környezetvédelmi programok végrehajtásának helyzetéről a lakosságot rendszeres időközönként tájékoztatni kell.

Továbbá kimondja, hogy a tervezés során a települési környezetvédelmi programnak összhangban kell lennie a magasabb szinten lévő területi, valamint az országos programmal.

A Natura 2000-területekre vonatkozó 275/2004 (X. 8.) Kormányrendelet Hazánk Európai Unióhoz történt csatlakozása megkövetelte a jogszabályi harmonizációt, melynek eredményeként született a 275/2004. (X. 8.) sz. Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről.

Mogyoródon több Natura 2000-terület található, amelyekről a későbbiekben még bővebben lesz szó. Itt a Korm. rendelet néhány részletét közöljük. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 41/A. §-ában, valamint a 85. §-ának a) pontjában kapott felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

A rendelet célja 1. § E rendelet célja az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek hálózatába tartozó, a rendelet hatálya alá eső Natura 2000 területeken előforduló, a mellékletekben meghatározott közösségi jelentőségű, valamint kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok, illetőleg fajok megőrzéséhez szükséges előírások megállapítása. Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja

4. § (1) A Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

(2) Az (1) bekezdés szerinti célokat a) az ország társadalmi-gazdasági fejlődését biztosító - törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott – célokkal összehangoltan, illetve b) a kulturális igények és sajátosságok, valamint a helyi és térségi jellegzetességek figyelembevételével kell megvalósítani.

(3) A Natura 2000 területen található közösségi jelentőségű és a kiemelt közösségi jelentőségű fajok, illetve élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzését, fenntartását, valamint helyreállítását szolgáló intézkedéseket a következők állapítják meg: a) természetvédelmi kezelési terv; b) más - külön jogszabály alapján készített - természetvédelmi célú vagy valamely Natura 2000 terület védelmét szolgáló, illetve arra kihatással lévő terv; c) fenntartási terv, amennyiben az a Natura 2000 területen található közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű fajok, illetve élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása és helyreállítása érdekében szükséges, ideértve a külön jogszabály alapján az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozott Natura 2000 fenntartási tervet is; d) az (1) bekezdés szerinti célok megvalósítását érintő szerződés.

A TKP elkészítésének lépései, módszertana

Mogyoród nagyközség polgárainak jóléte hosszú távon csak akkor biztosítható, ha a település fejlődése a környezetvédelem szempontjainak figyelembevételével valósul meg.

Mogyoród nagyközség Önkormányzata legelső alkalommal 2004. évben adott megbízást Mogyoród nagyközség Települési Környezetvédelmi Programjának (TKP I.) elkészítésére, majd ezt követően 2016-ban került sor a program felülvizsgálatára és az új TKP kidolgozására.

Eddig a 2016-2020 évig terjedő időszakra szóló Program (TKP II.) volt hatályban, melyet Mogyoród nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete önkormányzati határozattal fogadott el.

Mogyoród nagyközség a törvényben foglalt kötelezettségeknek eleget téve, a Nemzeti Környezetvédelmi Program, a Pest Megyei Környezetvédelmi Program, valamint az előző programban meghatározott célkitűzésekkel összhangban, illetve a jövő céljainak meghatározására Mogyoród

nagyközség Környezetvédelmi Programjának felülvizsgálatára és új program (TKP III) kidolgozására adott megbízást, mely a 2022 és 2027 közötti időszakot foglalja magába.

Egy település környezeti állapotát alapvetően a földrajzi, táji adottságok, „a” környezeti adottságok határozzák meg. Ezt az alap-, vagy természetes állapotot - melyet a földtani, talajtani, éghajlati, domborzati, vízrajzi, növény- és állattani adottságokkal lehet részletesebben bemutatni - az ember tájtalakító munkája alapvetően változtatta meg.

Mogyoródon ezek a szempontok az alábbiakban jelennek meg:

- Bányászat jelentősége (ld. tufa-, homok-, kavicsbányák), mely földtani és domborzati viszonyok megváltozásához, majd olyan utóhasznosításhoz vezettek, melyek során a talaj-, a talajvíz, de vélhetően a felszíni vizek is elszennyeződtek. (Például egyes mogyoródi bányákban gyógyszergyárak és települések hulladékának kezelése folyt, vagy illegális hulladéklerakókat alakítottak ki bennük.)
- A felszínborítás – a mélyen fekvő, vízállásos területek kivételével – település teljes területén, adott földtani, talajtani és egyéb viszonyoknak megfelelő, honos fajok alkotta erdőtüpus lehetett. Az erdők az erdőirtások révén már évszázadokkal ezelőtt visszaszorultak, majd egyes területek magára hagyásával spontán vissza-erdősülés indult meg; valamint, telepítések révén sok hektár tájidegen fafajú erdő kerültek telepítésre.
- A természetes élőhelyek visszaszorultak, és csak akkor nyertek teret, ha a gazdasági, társadalmi nyomás, gazdaságtalanság és társadalmi változások miatt csökkent. Jelenleg is ez a folyamat zajlik.
- Az utóbbi évtizedekben a település közlekedés-földrajzi jelentősége nőtt meg. Ennek alapvető oka Budapest közelsége, mely vonzó a kitelepülés szempontjából, eredménye pedig a lakosság nagymértékű növekedése. Hasonlóképpen földrajzi oka van annak is, hogy a településen halad át az autópálya, ill. a fővároshoz közel itt épült meg a Hungaroring.
- A környezet jelen és a jövőbeli állapotát a jelen döntéshozatala, a lakosság környezettudatossága határozza meg.

Összességében a természeti adottságok mellett a társadalmi és gazdasági tényezők alakítják egy település környezeti adottságait, így az alábbiakban ennek szellemében vizsgáltuk Mogyoród környezeti állapotát.

A TKP III. elkészítéséhez fontos feladat volt az adatgyűjtés, amelyet az alábbi módokon végeztünk:

- TKP II. áttekintése, a benne foglalt adatok, információk feldolgozása, a feladatok megvalósulásának vizsgálata,
- adat- és információ kérés az önkormányzattól,
- adat- és információ kérés a szolgáltatóktól, hatóságoktól,
- lakossági kérdőíves felmérés, amely az adatgyűjtés mellett már előkészíti az önkormányzat és a lakosság hatékonyabb kommunikációjának megvalósulását is,
- adatgyűjtés az interneten.

Az adatgyűjtést követően SWOT analízis segítségével elemeztük a jelen adottságokat és a TKP I. illetve TKP II. adatait, eredményeit, tényszerű megállapításait felhasználva készítettük a TKP III. dokumentumot. Számba vettük a korábban kitűzött és eddig megvalósult környezeti célokat, illetve újra strukturáltuk a célokat a szerint, hogy az önkormányzatnak milyen mértékű ráhatásuk van a megvalósulásukra.

2. Illeszkedés és kapcsolódás az európai és nemzeti környezetvédelmi stratégiákhoz, programokhoz

A település környezetvédelmi programjának készítése során figyelembe vettük az e fejezetben bemutatott programokat, stratégiákat, valamint a környezetvédelmet érintő jogszabályokat, melyek meghatározó jelentőséggel bírnak a program megalkotásában.

Kapcsolódás az Európai Unió környezetvédelmi programjához

2.1.1. Az Agenda 21

Az ENSZ Környezetről és Fejlődésről 1992-ben Rio de Janeiróban tartott konferenciája után a fenntartható fejlődés jegyében készült ún. Agenda 21-et, mint vezérfonalat terjesztették elő a környezetvédelmi programokhoz az egész világon.

Az Agenda 21 28. fejezete felhívást tartalmaz az összes közösséghez, hogy alkossák meg a saját, helyi Agenda 21-et (Local Agenda, Fenntarthatósági program), mely átveszi az Agenda 21 általános célkitűzéseit és konkrét tervekké, akciókká alakítja át egy-egy konkrét terület vonatkozásában (ld. még a 4.2. fejezetet). A program sikere függ a helyi közösség részvételétől és a decentralizált fejlődés népszerűsítésétől. A szociális, gazdasági és környezetvédelmi problémákat integrált megközelítéssel tárgyalja. A program életbe ültetése el kell vezessen azon célkitűzések, politikák és tevékenységek megfogalmazásához amelyek lehetővé teszik a helyi közösségek fejlődését. Rioban írták alá az ún. „riói egyezményeket”, a Biológiai Sokféleségről szóló Egyezményt és az Éghajlatváltozási Keretegyezményt. A kevés elért eredmény értékelésére, illetve a hátralévő feladatok megfogalmazására 2002-ben került sor Johannesburgban, a Fenntartható Fejlődés Világkonferencián. „Rio +20”-névvel 2012-ben ismét Rio de Janeiro-ban rendezték meg Egyesült Nemzetek Szervezetének a fenntartható fejlődésről szóló konferenciáját.

2.1.2. Környezetvédelmi Cselekvési Program 8. (EAP) 2030-ig – Jólét bolygónk felélése nélkül

Az Európai Tanács 2019. június 20.-ai ülésén stratégiai menetrendet fogadott el a 2021- 2030 időszakra szóló 8. Környezetvédelmi Cselekvési Program megalkotásához, amely a biológiai sokféleség védelmére és helyreállítására helyezi a hangsúlyt.

Az 1970-es évek közepe óta az unió környezetvédelmi politikáját a meghatározott időszakok alatt elérendő, kiemelt célkitűzéseket megfogalmazó cselekvési programok irányítják. Jelenleg az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa által 2021. december 10-én elfogadott 8. Környezetvédelmi Cselekvési Program van érvényben, mely a 2030-ig tartó időszakot öleli fel.

Az Unió célkitűzésként jelölte meg a Cselekvési Programjában a természeti tőke védelmének fokozását, az erőforrás-hatékony, alacsony szén-dioxid kibocsátásra épülő növekedését és innováció ösztönzését, valamint az emberi egészség és jólét megővését úgy, hogy közben tiszteletben tartja a Föld erőforrásainak korlátait.

A program 9 kiemelt célkitűzést sorol fel, melyek az alábbiak:

- az Unió természeti tőkájének védelme, megőrzése és növelése
- az Unió erőforrás-hatékony, zöld és versenyképes, alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdasággá történő átalakítása

- a környezetre vonatkozó uniós szabályozás előnyeinek maximalizálása a végrehajtás javításával
- az uniós polgárok megóvása a környezettel kapcsolatos terhelésektől, valamint az egészségüket és jóllétüket fenyegető kockázatoktól
- az uniós környezetpolitika ismeret- és tudományos alapjának bővítése
- a környezet- és éghajlat-politikával összefüggő beruházások feltételeinek javítása és a környezeti externáliák kezelése
- az uniós városok fenntarthatóságának javítása
- a környezetvédelem integrációjának és a szakpolitikák koherenciájának növelése
- nemzetközi környezettel és éghajlattal kapcsolatos kihívások hatékonyabb uniós kezelése

Három kiemelt területet határoz meg, ahol nagyobb figyelmet kell fordítani a természet védelmére, a gazdasági rugalmasság erősítésére, az erőforrás-hatékony, alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság fellendítésére, valamint az emberi egészséget és jóllétet fenyegető azon veszélyek csökkentésére, melynek érdekében a szennyezéssel, a vegyi anyagokkal, valamint az éghajlatváltozás hatásaival kapcsolatosak. A globális cél: „jólét bolygónk felélése nélkül”.

Kapcsolódás a nemzeti programokhoz, stratégiákhoz

2.1.3. Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia

Az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó nemzetközi kötelezettségeket az 1992-ben aláírt ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak 1997-ben elfogadott és 2005-ben hatályba lépett Kiotói Jegyzőkönyve határozza meg. Hazánk 2004-ben az Európai Unióba történő csatlakozásakor kötelezettséget vállalt a 6%-os ÜHG-kibocsátás csökkentésére, melyet a 2008- 2012-es évekre kellett elérni az 1985-1987-es bázisidőszakhoz viszonyítva.

Jelenleg a globális klímapolitika jövőjét megalapozó nemzetközi Párizsi Megállapodást Magyarország 2016. április 22-én írta alá, és a 2016. évi L. törvény elfogadásával léptette hatályba.

Magyarország a nemzetközi kötelezettségvállalásoknak megfelelően első alkalommal 2008-2025. közötti időszakra vonatkozóan kidolgozta az első Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiát (NÉS-1). Jelenleg a NÉS-2 van érvényben, mely a 2018–2030 időszakra (kitekintéssel 2050-re) készült.

A NÉS-2 négy tematikus specifikus célkitűzést határoz meg, melyek az alábbiak:

- a nemzetközi és EU tagságunkból adódó kötelezettségek figyelembevételével az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése és a természetes nyelő kapacitások megerősítése révén.
- hazai kutatásokon és a földmegfigyelés eredményein alapuló, többcélú felhasználásra alkalmas térinformatikai adatrendszer folyamatos működtetése
- Az éghajlati alkalmazkodás célja a nemzeti (természeti, humán és gazdasági) erőforrások készleteinek és minőségének megóvása, a változó külső feltételekhez való rugalmas természeti, társadalmi, gazdasági és szakpolitikai válaszok előmozdítása
- a magyarországi klímapolitika széleskörű partnerség és társadalmi gazdasági konszenzus keretei között valósuljon meg.

A NÉS-2 jövőképehez a Hazai Dekarbonizációs Útiterv (HDÚ) és a Nemzeti Alkalmazkodási Stratégia (NAS), valamint a „Partnerség az éghajlatért” Szemléletformálási Terv küldetési kapcsolódnak.

2.1.4. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió – Nemzeti Fejlesztés 2030

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből kiindulva egy hosszú távú jövőképet, valamint fejlesztéspolitikai célokat és elveket meghatározó Konceptió, mely a 2014-2020-as időszakra szól, azonban jövőképe 2030-ig tartó időszakot öleli fel.

Pest megyét Budapest mellett a fejlett, versenyképes régiók közé sorolja. Természeti, térszerkezeti és társadalmi erőforrásai, azok sokszínűsége, a gazdaság diverzitása, a lakosság mobilitása, valamint a közösségek által nyújtott életminőség miatt az egyik legjobb adottságokkal rendelkező térségnek számít.

Fejlesztési irányként fogalmazza meg a tőkevonzó képesség javítását az egyes térségek endogén erőforrásaira alapozva. Ezenkívül megemlíti az M0-ás körgyűrű és a Ferihegyi Gazdasági Övezet logisztikai-vállalkozási zónáinak fejlesztését, kiemelten a KKV szektorra építve.

Továbbá az elővárosi közlekedés, valamint a térségi központok és vonzáskörzeteik tekintetében szorgalmazza a térség geostratégiai adottságainak jobb kihasználása érdekében a belső közlekedési kapcsolatrendszer fejlesztését.

2.1.5. Nemzeti Természetvédelmi Alapterv

A Nemzeti Természetvédelmi Alapterv Magyarország természetvédelmi stratégiai tervdokumentuma, vagyis egy szakpolitikai stratégia, amely a Nemzeti Környezetvédelmi Program önálló, ámde integráns részeként határozza meg az állam természetvédelmi feladatai kapcsán követendő kiemelt céljait, kijelöli cselekvési irányait. Jelenleg a V. tervezési ciklusa a 2021-2026 közötti időszakra szól.

A Nemzeti Természetvédelmi Alapterv stratégia céljai a következők:

- A biológiai sokféleség megőrzése:
 - a biológiai sokféleség csökkenésének és az ökoszisztéma szolgáltatások további hanyatlásának megállítása 2020-ig, valamint állapotuk lehetőség szerinti javítása;
 - a hazai ökoszisztémák és szolgáltatásaik térképezése és értékelése;
 - az élőhely-rehabilitációs és - rekonstrukciós munkák folytatása, legalább 15%-os degradált élőhely rekonstrukciója és monitorozása;
 - a biológiai invázió kezelése.
- A Natura 2000 hálózat működtetése:
 - finanszírozás bővítése;
 - fenntartási tervek elkészítése, a területek felügyelete;
 - monitorozás fejlesztése;
 - kommunikáció erősítése.
 - barlangok és a földtani természeti értékek természetvédelmi helyzetének javítása.
- Hazánk táji örökségének és táji sokféleségének ágazati együttműködésen alapuló komplex védelméhez szükséges feltételek kialakítása, jogi környezetének felülvizsgálata.
- A természetvédelmi tervezés erősítése, a nemzeti parkok övezeti besorolásának kihirdetése.
- A természetvédelem jogi, intézményi, személyi és költségvetési hátterének javítása.
- A természetvédelem általános finanszírozásának javítása:

- a védettségi szint helyreállításáról szóló törvény végrehajtásához szükséges pénzügyi forrás, valamint az európai uniós pályázatokhoz szükséges önrész biztosítása;
- a természetvédelmi fejlesztések európai uniós forrásokból történő finanszírozásának leghatékonyabb kihasználása.
- A nemzetközi természetvédelmi, tájvédelmi kötelezettségek teljesítése.
- Természetvédelmi őrszolgálat létszámának fejlesztése és megfelelő technikai eszközökkel való ellátása.
- Társadalmi kapcsolatok fejlesztése:
 - a nyilvánosság tájékoztatása a védett természeti- és Natura 2000 területekre, valamint a védett természeti értékekre vonatkozó szabályozás megismertetésével;
 - a nagyobb környezeti tudatosság elérése, a természetvédelem elfogadottságának javítása érdekében.

2.1.6. V. Nemzeti Környezetvédelmi Program

A környezetvédelmi tervezés alapja a hatévente megújítandó, az Országgyűlés által jóváhagyott Nemzeti Környezetvédelmi Program, melynek kidolgozásáról, céljáról, tartalmáról és megvalósításáról a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény rendelkezik. Az NTA-V, mint szakpolitikai stratégia kidolgozása a kormányzati stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III.12.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően történt, a Korm. rendelet 35. §-ában a szakpolitikai stratégiák kapcsán megfogalmazott előírásokra is tekintettel.

Jelenleg a 5. Nemzeti Környezetvédelmi Program (2021-2026 közötti időszak) van érvényben, melyet az Országgyűlés fogadott el. Az NTA-V kidolgozása során a szakmai előkészítést végzők célja az volt, hogy a kötelező szakmai egyeztetéseken túl biztosított legyen, hogy az érintettek lehető legszélesebb köre véleményt formálhasson és a vélemények beépítésre kerüljenek az elfogadott országgyűlési határozatba.

A Program az ország adottságait, a társadalom hosszú távú érdekeit és jövőbeni fejlődési céljait, valamint a globális felelősségből és a nemzetközi együttműködésből, EU-tagságból adódó kötelezettségeink figyelembevételével meghatározza az ország környezeti céljait és az elérésükhöz szükséges feladatokat és eszközöket összhangban az Európai Unió 2030-ig tartó időszakra szóló 8. Környezetvédelmi Cselekvési Programjával, valamint az Országgyűlés által elfogadott Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégiával.

A Nemzeti Környezetvédelmi Program átfogó célkitűzése, hogy hozzájáruljon a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosításához, melynek stratégiai céljai a következők:

- Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása;
- Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata;
- Az erőforrás-takarékosság és a hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése.

Mindhárom célhoz kapcsolódik a klímaváltozáshoz való alkalmazkodási képesség és a környezetbiztonság javítása. Ez utóbbi az élet- és vagyonbiztonság szempontjait is figyelembe véve kiterjed a szélsőséges természeti folyamatok és természeti katasztrófák (pl. árvizek, szélviharok, aszály) előrelépésére és kárainak csökkentésére, valamint az ipari balesetek, technológiai eredetű katasztrófák (pl. vegyi balesetek) megelőzésére és kárcsökkentésére.

A Program stratégiai céljainak elérését az egyes stratégiai területeken meghatározott célok és intézkedések, illetve az átfogó intézkedési területeken megfogalmazott cselekvési irányok biztosítják.

2.1.7. Pest Megyei Környezetvédelmi Program 2014-2020

A környezetvédelmi program a 2014-2020. közötti időszakra, Pest Megye Önkormányzatának illetékességi területére készült. A program inkább a megyei önkormányzat koordináló, tudatformáló, információátadó szerepére helyezi a hangsúlyt.

A megyei környezetvédelmi program kettős célt vázol fel az elkövetkező időszakra:

- Hatékony eszközrendszer a megyei települések kiemelt problémák kezelésének koordinálására
- Cselekvési program készítése, mely tevékenyen hozzájárul az országos, regionális és megyei szinten prioritásnak tekintett környezeti problémák megoldásához, úgymint a klímaváltozás elleni küzdelem, mellyel a fenntartható fejlődést kívánja elősegíteni az Önkormányzat.

A Környezetvédelmi Program Mogyoród térségét több fejezetben megemlíti. Kármentesítés, kár megelőzés tekintetében vízgazdálkodási szempontból 80 kármentesítendő területet határoz meg, amelyek közül egyik a Mogyoród-gyógyszergyári szennyezés az egyik, melyek mielőbbi kármentesítése nemcsak az ott élő lakosság egészségének, illetve a közeli vízbázis védelme érdekében haszthatatlan feladat.

Agyag, homok és kavics bányák esetében a bányászatot követően visszamaradt bányagödrök feltöltésére, a téglagyártásra alkalmatlan meddő anyagot, gyártási mellékterméket, kommunális hulladékot, ipari szennyvizet, vegyipari hulladékot használtak több évtizeden keresztül. A megyében is számos bánya (pl.: Mogyoród, Kistarcsa stb.) feltöltése történt meg, főként inert anyaggal, amelyek rekultivációja nem történt meg, és további illegális hulladéklerakásra „ösztönözhet”.

Az agglomerációs övezetben a tájak terhelhetőségét nagymértékben csökkenti a nagymértékű aktuális terheltség, ezért fontos szempont, hogy a tájhasznosítás tervezése során a hasznosítás olyan mértékű legyen, amely mellett a növényzet, az állatvilág, a vizek, a levegő és a talaj, illetve ezeknek az élő és élettelen elemeknek egymással kölcsönhatásban álló együttese maradandóan ne károsodjon.

Helyi programok és stratégiák

2.1.8. Mogyoród Településfejlesztési Konceptió 2030-ig

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet alapján, az államigazgatási szervek és a partnerek véleményének kikérésével, készítette a TT1 Tanácsadó és Tervező Kft. 2016-ban.

A település jövőképe hosszú távra, 2030-ig határozza meg a nagyközség fejlődésének irányát, azt, hogy milyen településsé szeretne válni, és milyen célok irányába mozgósítsa mindig korlátos erőforrásait. 2030-ban Mogyoród egy lendületes, együttműködő, a környező településekkel együtt egy magas színvonalú életminőség lehetőséget nyújtó, könnyen elérhető, de mégis erdőkkel körülvett település, ahol az országos szinten is jelentős turisztikai-sport attrakciókon kívül környezetbarát és innovatív vállalkozások széles palettája megtalálható. Mogyoródon az ember, a technika és a természet találkozik!

A jövőkép meghatározó eleme a szép táji környezet, az erdőkbe ágyazottságból fakadó nyugalom, a település emberléptékű jellegének megtartása. Ugyanakkor számolni kell, és ki kell használni az egyébként környezeti ártalmakkal járó autópálya és a Hungaroring, az aquapark nyújtotta előnyöket.

A gazdaság-fejlesztés fontos feladata a település pénzügyi egyensúlyának megőrzése. Ugyanakkor lényeges a helyi lakosság képzettségéhez igazodó munkahelyteremtés, elsősorban az ingázási kényeszer csökkentése érdekében, így olyan vállalkozások létrejöttének vagy betelepülésének támogatása, amelyek nem eredményeznek jelentős környezetterhelést.

Az új infrastrukturális országos elemek megvalósításával elérhetővé válik a településközpontban az átmenő forgalom csökkenése, a központi funkciók fejlesztése, nagyobb gyalogosfelületek kialakítása.

Az országos tervekben megjelenő kelet-magyarországi kerékpárúthoz kapcsolódva ki kell építeni a helyi kerékpárút-hálózatot is. A település jövőképeinek hangsúlyos eleme az egészséges, fiatalos és gyarapodó társadalom. Mogyoród arra használja a településhálózati potenciálját, hogy környezetével együtt teremtsen meg azt az intézményrendszert, ami a magasan képzett rétegek igényét is ki tudja elégíteni. Bővíti a turisztikai attrakciók, a sport- és rekreációs lehetőségek körét.

2.1.9. Helyi környezetvédelemmel kapcsolatos rendeletek, dokumentumok

2.1.9.1. Környezetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati rendeletek

- 24/2009. (XI.25.) Kt. számú rendelete a Pincesor helyi védelem alá helyezéséről
- 6/2011. (III.1.) Környezetvédelmi Alapról
- 9/2011. (III.1.) A " Tiszta udvar, rendes ház" cím alapításáról
- 16/2011. (V.4.) A talajterhelési díjról
- 17/2011.(V.4.) számú önkormányzati rendelet a helyi társadalmi és civil szervezetek, valamint alapítványok támogatására elkülönített előirányzat felhasználásáról
- 29/2011. (X.28.) sz. rendelet a közterületek tisztántartásáról, és egyes helyi közszolgáltatók kötelező igénybevételéről /Egységes szerkezetben az 5/2012. (III.6.), a 17/2012. (V.31.) a 24/2012. (IX.28.), a 12/2014. (V.29.), a 15/2014. (VI.27.) és a 10/2015. (III.26.) önkormányzati rendeletekkel./
- 15/2014. (VI.27.) a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó helyi közszolgáltatásról
- 3/2017. (II.23.) a Mogyoródi-patak helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításáról
- 3/2018. (I.31.) a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos helyi közszolgáltatásról
- 19/2018. (XI.6.) a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről

A felsorolt környezetvédelmi rendeletek szabályozásainak részletes bemutatása a vonatkozó környezeti elemeket bemutató fejezetekben történik.

Egységes, a környezetvédelem minden elemét számba vevő helyi rendelet jelenleg nem áll rendelkezésre.

2.1.9.2. Helyi építési szabályzat környezetvédelemmel kapcsolatos szabályozásai

Mogyoród Nagyközség Településfejlesztési koncepciója a 409/2017.(IX.13.) határozattal, a Településszerkezeti Tervet a 410/2017.(IX.13.) határozattal lett elfogadva. A helyi építési szabályzat tárgyában a Mogyoród Nagyközség Helyi Építési Szabályzatáról szóló 16/2017. (IX.18.) önkormányzati rendeletet alkotta meg a képviselő-testület, amely 2017. október 18. napjától hatályos.

Az OTTrT szerint kiváló- és jó termőhelyi adottságú szántóterület Mogyoród közigazgatási területén nem található Mogyoród közigazgatási területének nagy része nitrátérzékeny terület. Nitrátérzékeny területeken mezőgazdasági tevékenységet a jogszabályokban és cselekvési programban meghatározott helyes mezőgazdasági gyakorlat előírásai szerint kell végezni. A nem megfelelő és már üzemelő vagy engedéllyel rendelkező állattartó telepek trágyatároló műtárgyai helyett szigetelt trágyatárolókat kell megépíteni. A vonatkozó jogszabályok szerint állattartó telep nem létesíthető és meglévő nem bővíthető.

Korábbi tevékenységből adódóan szennyezett talajú, ill. talajvízű terület alakult ki az EGIS gyógyszergyár mogyoródi volt veszélyes hulladék-égetőjének, valamint Chinoin Rt. és a Gödöllői Városgazdálkodási Vállalat által közösen használt, volt tufa bánya területén létesített volt hulladéklerakó területén. A EGIS gyógyszergyár mogyoródi volt veszélyes hulladék-égető területének kármentesítése várhatóan a településrendezési terv távlatában (10 év) még tartan fog. A kármentesítés befejezéséig a terület területfelhasználásának változtatása nem indokolt. Chinoin Rt. és a Gödöllői Városgazdálkodási Vállalat által közösen használt volt hulladéklerakó területe potenciális veszélyforrásnak tekintendő, a tényfeltárás elvégzése és a kármentesítés megkezdése minél előbb indokolt.

A vonatkozó jogszabályok alapján Mogyoród felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen levő település, Mogyoród területét az alábbi vízbázisok védőterületei és hidrogeológiai védőidomai érintik:

- Fóti I. vízbázis belső- és külső védőterülete, "A" és "B" hidrogeológiai védőidoma, és a
- Gödöllő Északi vízbázis "B" hidrogeológiai védőidoma.

Sajnos a Fóti I. vízbázist gyógyszergyári szennyezés érte, a vízbázis nagy mértékben elszennyeződött, távlatban vízbázisnak érdemben nem tekinthető.

Az építmények megvalósításánál előnyben részesíti azokat az építészeti megoldásokat, amelyeknek a fűtésre, klimatizálásra és szellőzésre fordított energiafelhasználása a lehető legcsekélyebb, valamint a megújuló energia alkalmazása és a fosszilis alapú energiahordozók kiváltása minél szélesebb körű és nagyobb mértékű legyen.

2.1.9.3. *Helyi dokumentumok, tervek, koncepciók*

- Mogyoród Településszerkezeti Terve, 2018.
- Mogyoród nagyközség Önkormányzatának 2019-2024 évekre szóló Gazdasági Programja
- Mogyoród Településfejlesztési Koncepció 2030-ig
- Gödöllői Erdészeti Tervezési Körzet Erdőterve, 2021 -2030

3. Mogyoród nagyközség környezetközpontú bemutatása

Mogyoród nagyközség elhelyezkedése, általános jellemzése

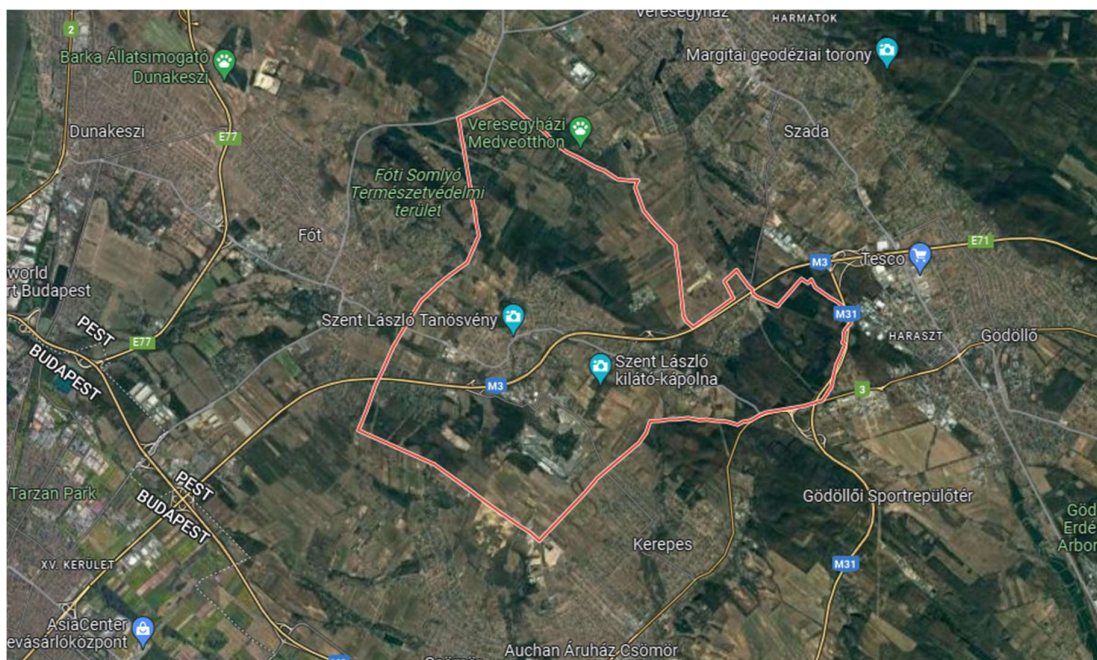
Mogyoród nagyközség a Közép-Magyarországi régióban, Pest megye északkeleti részén található, a Gödöllői járásban. A nagyközség a 3-as számú főúton kb. 18 km-re található Budapest központjától, és 5 km-re a főváros határától, teljes területe a Gödöllői-dombság nevű földrajzi kistáj K-Ny-i irányú mély völgye mentén található.

Területe 3446 Ha 34,46 km²

Népessége 2022-es adatok alapján 7721 fő.

Egyre többen fedezik fel a nagyközség nyugalmas és a nagyváros közelségében rejlő előnyöket. Ennek ékes bizonyítéka a település egyik legkésőbb épült része, a Szentjakab Parkfaló és a Lake Forest lakópark, melyek gyönyörű fekvésükkel és kedvező megközelíthetőségükkel nyújtanak minőségi életkörülményeket a Mogyoródra költözőknek.

Mogyoród Budapest északkeleti agglomerációjának egyik kisebb települése, kulturális, közlekedési és gazdasági szerepe egyaránt növekvő tendenciát mutat. A Gödöllői járás része, melyhez 6 város (Gödöllő, Veresegyház, Pécel, Kistarcsa, Isaszeg, Kerepes) és 9 község (Csömör, Mogyoród, Szada, Valkó, Erdőkertes, Dány, Nagytarcsa, Zsámbok, Vácszentlászló) tartozik, területe 449,66 km². A népesség száma az országos tendenciáktól eltérően dinamikusabban növekszik, kedvező infrastrukturájú, és eléri népessége nagyságrendileg a 150 000 főt.

1. ábra: Mogyoród elhelyezkedése¹

¹ Google maps 2022.

A járás fejlettségét nagyrészt köszönheti a kedvező gazdaságföldrajzi fekvésének, és a települések adottságainak egyaránt. Budapest közelsége és a járás jó megközelíthetősége szintén jellemzője a térségnek, közvetlenül is határos hazánk fővárosával, ezáltal a járás egy része a Budapesti Agglomeráció része.

Földhivatali adatok szerint a település belterülete 4 km², a külterülete 30,46 km². A belterületi zöldterületek aránya jónak mondható, a városközpont közvetlen környezetében található parkok, parkmeder mentén húzódó ligetes területek hozzájárulnak a település élhetőségéhez.

Budapest közelsége, illetve az országon áthaladó kelet-nyugati irányú tranzitforgalom által használt M0-M31-M3 tengely közelsége miatt kiemelt közlekedési adottságokkal rendelkezik. A 3-as számú Budapest-Miskolc-Tornynosnémeti elsőrendű főút a városon áthalad, a HÉV-vonal pedig szintén közvetlen összeköttetést biztosít a fővárossal.

A lakosság az elmúlt évtizedekben folyamatosan bővült, a fővárosi agglomeráció többi részéhez hasonlóan magasabb a beköltözők száma, nagy arányban költöznek a településre fiatalabbak is, így az országos arányhoz képest sok gyerek születik. Magasabb a felsőfokú végzettségűek száma, mint az országos átlag, valamint kevesebb a munkanélküliek száma.

Mogyoród nagyközség Országos Területrendezési Tervvel (OTrT) való érintettsége:

Az OTrT országos övezetei	Mogyoród közigazgatási területén érintettség
3.1 Az országos ökológiai hálózat övezete	igen
3.2 Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete	nem
3.3 Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete	nem
3.4 Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete	igen
3.5 Tájképvédelmi terület övezete	igen
3.6 Világörökségi és világörökségi várományos terület övezete	nem
3.7 Országos vízminőség védelmi terület	igen
3.8 Nagyvízi meder területének övezete	nem
3.8 Vásárhelyi terv továbbfejlesztése keretében megvalósítható vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezete	nem
3.9 Kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezete	nem

1. táblázat: Mogyoród közigazgatási területének OTrT érintettsége²

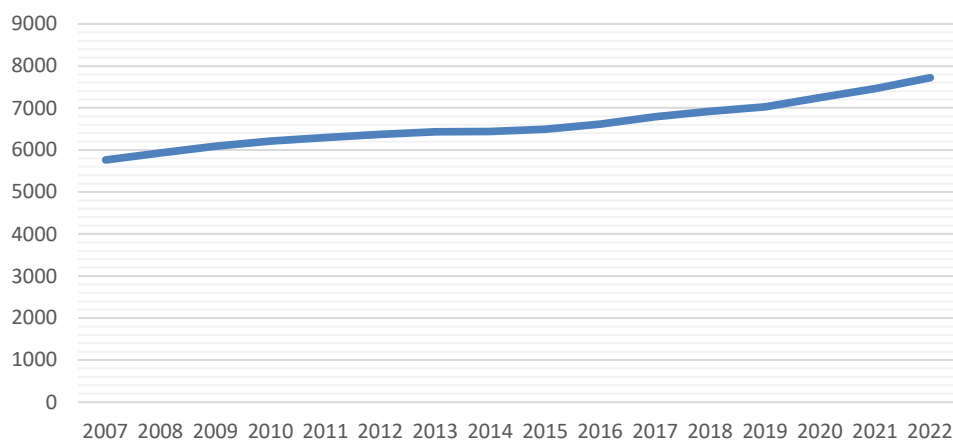
Legmagasabb pontja a Somlyó-domb (Gyertyános 326 méter), amely már az autópályáról is mesziről látszik. Egyik határdombja a Kukukkehgy, továbbá Gödöllővel, Szadával, Veresegyházzal, Fóttal, Kerepesszel és Csömörrel határos.

Főutcája a 2101-es út; a Hungaroring létesítményeivel a 21102-es, Szadával a 21109-es út kapcsolja össze. Külterületének délkeleti szélét érinti a 2102-es út is.

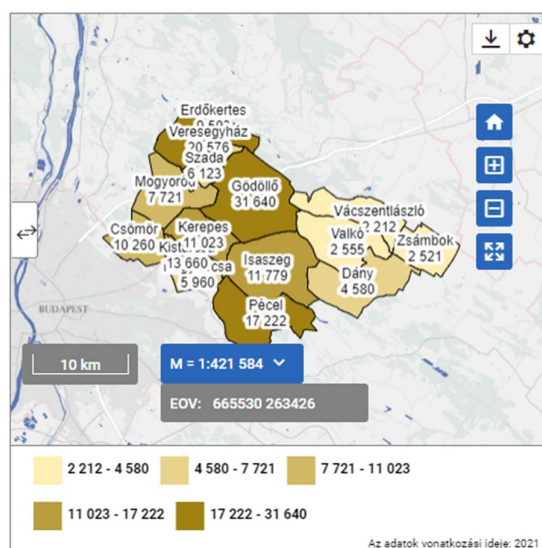
Fekvésének sajátossága, hogy a lüktető, mozgalmas főváros 5 percre van autóval, a település azonban megőrizte nyugodt, falusias légkörét. Éppen ezért egyre többen fedezik fel és használják ki az ebben rejlő adottságokat és költöznek ide.

² Mogyoród Településszerkezeti Terve

Mogyoród népessége

2. ábra: Mogyoród népességének alakulása 2007 és 2022 évek között ³

3. ábra: Mogyoród népessége járási összehasonlításban ⁴

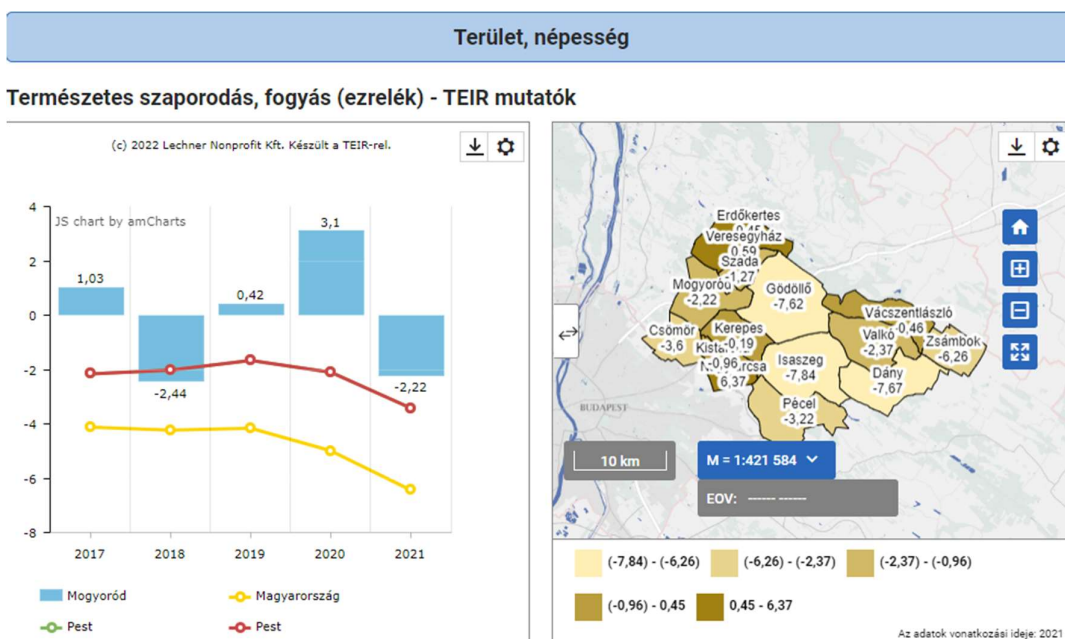
A fenti diagrammok alapján látható, hogy Mogyoród népessége folyamatos, közelítőleg egyenletes növekedést mutat az elmúlt másfél évtizedben. Járási viszonylatban a közepes méretű települések között foglal helyet.

A növekedéssel együtt jár a szükségszerű infrastruktúra és településfejlesztés, melyben döntő szerepet kap a fenntarthatóság, az erőforrások optimalizált felhasználásának szükségessége. Ehhez kíván többek között segítséget adni jelen Környezetvédelmi Program.

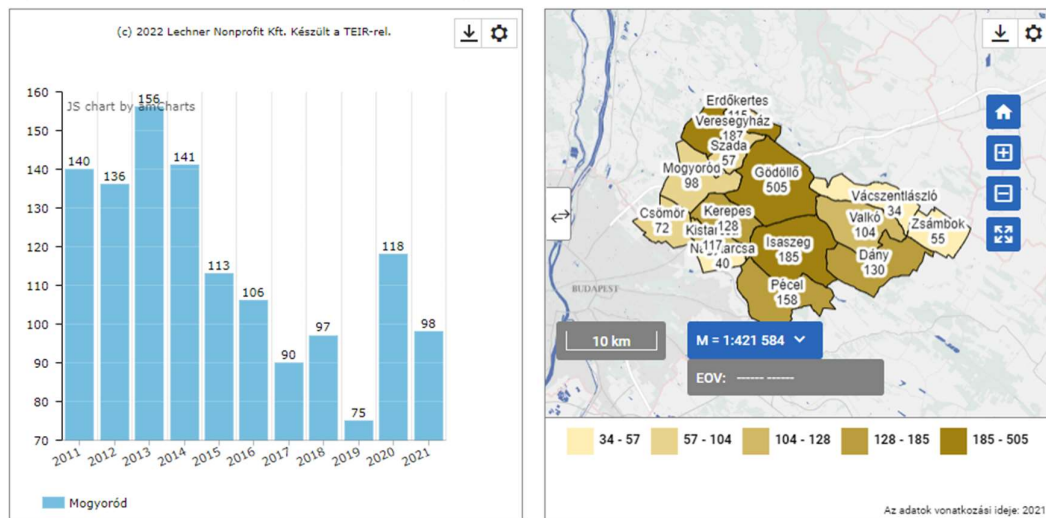
³ Saját szerkesztés

⁴ TEIR lekérdezés

További demográfiai adatok segítik az önkormányzatot a fenntartható fejlődés irányvonalainak meghatározásában.

Nyilvántartott álláskereső összesen (fő) - Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

⁵TEIR lekérdezés

⁶TEIR lekérdezés

Mogyoród településtörténete

Mogyoród kedvező elhelyezkedésének köszönhetően már az ókorban és a középkorban is lakott település volt. Ezt különböző leletek bizonyítják. Kiemelkedő történelmi esemény volt az 1074. március 14-én lezajlott mogyoródi csata, amelyben Géza és László Árpád-házi hercegek döntő győzelmet arattak a német császár által támogatott Salamon király felett, megszüntetve a hűbéri függőséget. A győzelem emlékére László bencéseket telepítve, apátságot alapított a mai Klastrom hegyen. Ma az apátság helyén park és emlékmű áll.

Természeti adottságai miatt Mogyoród kiválóan alkalmas kisebb kirándulásokra, sétákra, télen szánkózásra. A dímbes-dombos táj legmagasabb pontja a Somlyó-hegy (Gyertyános 326 m), melyen a Makovecz Imre által tervezett Szent László kilátó-kápolna található. Mogyoród természetes vizekben gazdag, területét keresztül szeli a Csíkvölgyi-forrásból eredő Mogyoródi-patak. Határában található még a Szódrákosi-patak. Állóvizeink a Pusztaszentjakabi-tó (Tölgyesi-tó) és a Kerek-tó. A táj nemcsak szépségével, hanem karakteres boraival és a környéken egyedi pincesoráival is elcsábítja az ide látogatót.

A község látványosságai közé tartozik a római katolikus templom, amely 1745-1749 között épült és főaltárán a Bebó Károly által alkotott Szent Mihály arkangyalt ábrázoló faszobor áll. A templom mellett kőből faragott Nepomuki Szent János szobor, továbbá a Migazzi Károly váci püspök által építtetett emeletes, barokk plébánia látható az 1770-es évekből. A temető domb tetején szintén barokk kálvária áll ugyanebből az időből. Fontos megemlíteni, hogy községünkben szelvi szerzetes nővérek telepedtek le, és jelenleg is óvodát működtetnek.

A lakosság Mogyoród két pontján is emléket állított a település történelmének legkiemelkedőbb személyiségének, Szent Lászlónak. A szent királyt ábrázolja a Somlyó-hegyi kilátó kápolnájában a Sebestyén Zoltán faragó művész által készített faszobor, míg a község egyik terén bronzba öntött alakja található.

Érdeemes megtekinteni a Faluházat, ahol egyre gazdagodó bemutatót találhatunk a község múltjáról.

Mogyoród lakossága hagyományőrző közösség, szokásaiknak részben történelmi, részben pedig vallási gyökerei vannak. Az egyes ünnepeken és évente visszatérő rendezvényeken egyre több látogató vesz részt. Kiemelt helyet foglal el az éves turisztikai eseménynaptárban a Forma-1-es Magyar Nagydíj, mely a technikai sportok kedvelőinek százezreit vonzza minden évben a településre, hazánkbeli és külföldről egyaránt. A verseny négy napjára a község élete felpezsdül, lélekszáma a többszörösére duzzad. A köztudatban Mogyoród neve egyet jelent a Hungaroringgel, ugyanakkor a település vezetése igyekszik megismertetni a turistákat Mogyoród történelmével, hagyományaival, jellegzetességeivel is, amire ez a sportesemény kiváló lehetőséget teremt.

Turisztikai létesítmény az országSZerte is egyedülálló vízi élménypark, az Aquaréna. Érdekes és hasznos szolgáltatásaival jelentős számú pihenni és szórakozni vágyót vonz Mogyoródra. A turisztikai vonzerő növeléséhez járulnak hozzá többek között a szabadtéri és fedett gokartpályák és a vezetéstechnikai centrum is.

A főváros közelsége és a jó közlekedési lehetőségek miatt egyre több vállalkozó és szolgáltató telepszik meg a községben, javítva ezzel a helyi foglalkoztatottság mértékét. Iparterületükön foglalkoznak többek között filmkészítéssel, labdagyártással, síkháló-, napellenző- és nyílászáró készítésével és forgalmazással is.

A Mogyoródra látogatókat csendes, nyugodt, tiszta környezetben több, mint 200 magán szálláshely, ízletes ételeket kínáló éttermek, valamint családi hangulatú panziók várják, melyek között rendezvény- és konferencia turizmusra szakosodott vendéglátóegység is működik.

Éghajlati jellemzés⁷

A város meteorológiailag a mérsékelt meleg – száraz területek közé tartozik. Az évi napfénytartam 1950 óra körüli, illetve azt kissé meghaladó értékben mérhető. A nyári negyedév napsütéses óráinak száma 780-790, a téli negyedév 190.

Az évi középhőmérséklet 9,7-10,0°C között várható, a vegetációs időszakban 16,0-17,0°C az átlag, a nappali középhőmérséklet már április 3-8 között 10°C fölé emelkedik, és csak október 18-20 között esik ismét az alá. A fagymentes időszak 190-195 nap. Sokévi átlagok alapján a legmelegebb nyári maximum 32,5-33,0°C, a leghidegebb téli minimum -16°C.

Az évi csapadékmennyiség 540-580 m közötti, melyből 320-340 mm a vegetációs időszakban várható. A hótakarós napok átlagos száma 36-40, az átlagos maximális hóvastagság ~22 cm.

A terület ariditási indexe 1,17 – 1,20, azaz száraznak tekinthető.

Az uralkodó és egyben a legerősebb szélirány az ÉNY-i, az átlagos szélesebbség 3 m/s körül van.

Domborzati adottságok, földtani közeg jellemzése⁸

A település két kistáj határán található a „kistájataszter” alapján:

1. A valamivel nagyobbik fele a 6. Észak-Magyarországi-Középhegység nagytájon, a 6.3 Cserhátvidék középtájon belül a 6.3.51 Gödöllői-dombság kistáj ÉNy-i részéhez tartozik.
2. Kisebbik fele az 1. Alföld nagytájon, az 1.1 Duna menti síkságon belül az 1.1.12 Pestihordalék-kúpsíkság része.⁹

A vizsgált terület csekély magasságú, nagy részében fiatalokú rétegekkel borított harmadkori képződmény. Az Alföldet borító utolsó (pannóniai) tenger visszahúzódása után a kiszáradt tengerfenék összetöredezett és hatalmas vetődések mentén megemelkedett, illetve megsüllyedt. Az így kialakult tagolt felszín délkeleti irányba dőlt. A völgyek bevágódása már a pliocén végén megkezdődött és gyorsan haladt előre a puha pannóniai rétegekben, mert az uralkodó északnyugati szél iránya megegyezett az erózió irányával (így a térfelszín platós dombvonulatokra darabolódott szét). Az erózió mellett a deflációnak is fontos szerep jutott a térszín kialakításában. A pusztítás mellett jelentősebb hatás volt az építés (a völgyek Dunából származó futóhomokkal történő feltöltése révén).

Ez a táj a mai állapotában ÉNy-DK- irányú párhuzamos völgyekből és ugyancsak párhuzamos, helyenként platójellegű, az eredeti térfelszín maradványainak tekinthető dombvonulatokból álló, öregedő állapotban lévő dombság.

A település legrégebbi része, az Ófalu, magas domboktól (Berek-tető /magassága: 266 m/, Somlyóhegy /310 m/, Juhállás /250 m/) körülzárt K-Ny irányú, mély völgyben, a falun átfolyó Mo-gyoródi-patak két oldalán fekszik. Itt található a település építészeti értékeit: a pincesor és a zárt sorú, részben fésűs beépítésű lakótelkek, bár már ez a terület is kezd kertvárosias karakterűvé válni. A központi belterület É-D-i irányban középtájon, az M3-as által, míg K-Ny-i irányban szintén középtájon, a Budapest, Gödöllő közötti HÉV vonallal kettéosztva található.

A gazdasági területek a közlekedési adottságokhoz és az ellátási igényekhez alkalmazkodva alakultak ki település-szerte elszórtan. A közintézmények a településközpont környezetében centrálisan

⁷ Dövényi Zoltán: Magyarország Kistájainak Katasztere (2010)

⁸ Csáki-Szánási-Kun: Florisztikai adatok a Gödöllői-dombság területéről I.; Kitabelia, IX. évf., 1.szám, pp.:131-142. 2004.

⁹ MAROSI-SOMOGYI 1990

helyezkednek el. A központi belterületen kisebb-nagyobb zöldfelületekkel, közparkokkal találkozunk. ÉK-n, D-n erdőterületeket találunk, a régi zártkerteket pedig Ny-on, É-on és K-en. A rendezési terv módosítása során újra napirendre kerültek a belterületbe vonások.

A kistájra jellemző a 130 és 344 m közti tengerszintfeletti magasság, É-on közepes (300 m-es tetőszintű), D-en (200 m átlagmagasságú), enyhén DK felé lejtő önálló dombvidék. A kistajat PécelII-saszeg vonaltól É-ra ÉNy-i csapású, sakktablaszerűen összetöredezett és különböző mértékben kiemelkedett dombsági, ÉNy-i peremén kipreparált karbonátos felszínnek jellemzik. A határ nyugati része a szomszédos Pesti hordalékkúp-síkságra enyhén lejt. A délnyugati részén a Duna V. számú alsópleisztocén teraszának kavicsos maradványai figyelhetők meg. Ilyen kavicskőbe vájták pl. a helyi védelmet élvező pincsort. A harmadidőszak végi folyóvízi vagy tengerparti kavicsrétegsorok vékony tufa rétegekkel váltakoznak. A településen gyakori a „tufakő”, melyet például a Chinoin lera-kója helyén bányásztak és építőköként használtak. A területet egykoron beborította a pannóniai beltó, amelynek üledékei a harmadkor végi és negyedkor eleji hegységképződés során kiemelkedtek. A később ráakódott jégkorszaki lösz és löszös homokot a külső erők lepusztítottak, s felszínre hozták a régebbi keményebb és ellenállóbb rétegeket. Így található sok helyen az oligocén szürke agyag, a miocén márga és a pliocén édesvízi mészkő és homokkő. Ezeken a rétegeken a határ nagyobb részében az agyagbemosódásos barna erdőtalaj az uralkodó, csupán a nyugati részen kerül túlsúlyba, a gyengébb termőképességű, Ramann-féle erdőtalaj.

A településén jellemző barnaföldek vízgazdálkodás szempontjából igen nagy víznyelő és vízvezető képességűek, gyenge a víztározó képesség, valamint igen gyengén víztartó talajok. Gyengén savanyú kémhatás a jellemző. A talajok termőréteg-vastagsága a településen és környékén nagyobb, mint 100 cm. A Mogyoródi-patak mentén a nyers holocén réti talaj a jellemző. A lejtésviszonyoknak megfelelően, a talajerózió az északi, északkeleti részeken számottevő, máshol közepes és kismértékű. A kistájban a lejtősodásnak megfelelően barnaföldek és csernozjom barna erdőtalajok együttesen a terület 96%-át borítják.

Mogyoród településre a glaciális és alluviális üledékeken képződött barnaföld (Ramann-féle barna erdőtalaj) a jellemző. A kistájban a barnaföldek nagyobb hányada homokon képződött, emiatt vízgazdálkodási tulajdonságaik, kisebb humusztartalmuk miatt is kedvezőtlenebb (VII.), mint a löszön kialakult barnaföldeké, amelyek az V. termékenységi kategóriába sorolhatók.

Mogyoród településén jellemző barnaföldek vízgazdálkodás szempontjából igen nagy víznyelésű és vízvezető képességűek, gyenge a víztározó képesség, valamint igen gyengén víztartó talajok. Gyengén savanyú kémhatás a jellemző. A talajok termőréteg-vastagsága (kő, kavics, talajvíz) a településen és környékén, nagyobb mint 100 cm.

Ismert földtani-talajtani rétegsor a TKP I. mellékletében szereplő kutatófúrásokból származik. A teljes rétegrendet nem közöljük. Egyik esetben sem volt pontosan identifikálható a helyszín: Az egyik furat a Mogyoród I. bányában került lemélyítésre, 14,1 m-ig. Itt, 11 m-ig a finomabb frakció volt jellemző, pl. iszapos homok, homoklisztes agyag. Mélyebben köves, kavicsos, agyagos, vagyis durvább és kevertebb szemcseméret volt jellemző. A 12,4 m mélységben lévő rétegnél tapasztaltak átázottságot. A CHINOIN-megnevezésű furat 30,9 m-ig lett lemélyítve. A finomabb frakciók jellemzők, mint pl. a sárga és barna homok, szürke agyagos homok, sárga homoklisztes agyag. A nyugalmi vízszint 27,1 m-en lett megállapítva. A Sport utca felső végénél lévő monitoringkútban a talajvíz szintje kb. 23 m-en van.

Vízrajz

A térség sűrű völgyhálózattal rendelkezik, a völgyek azonban szárazak vagy időszakosan szállítanak vizet, a vízfolyások vízjárása ingadozó, oka a felszínt nagy vastagságban fedő vizet áteresztő kőzetek.

A dombvidék érdekessége, hogy vízválasztóként működik, legmagasabb pontjától – Margitától (344 m) – kiindulva, az isaszegi Kálvária hegyen, a péceli Bajtemetésen, a gombai Várhegyen keresztül Albertirsáig nyúló fő vonulata a vízválasztó. E vonaltól nyugatra a Dunába, keletre pedig a Tiszába tartanak a vízfolyások.¹⁰

A felszíni és felszín alatti vizek alkotta vízhálózatot, vízrendszert a domborzati, földtani és éghajlati tényezők határozzák meg alapvetően, de befolyásolja a vegetáció és a területhasznosítás mindenkori módja is. A laza homokos alapközet és vélhetően a korábbi erdőirtások következtében megnőtt erózió miatt néhol, pl. a Mogyoródi-patak csíkvölgyi forrásvidéken, keskeny és mély völgyek alakultak ki; maga a patak is hosszú szakaszon mélyen bevágódott, de meanderező mederben folyik. A kimélyülő völgyek és a homoktalaj vezethetett ahhoz, hogy a talajvíz mélyen van (EGIS monitoringkutak adatai alapján 20 m-nél is mélyebben), és csak a völgyekben és a kistáj peremén összefüggő, ahol kb. 5-6 m mélyen helyezkedik el.

A csíkvölgyi forrásvidéken az ismert források száma 2016-ban nőtt: kb. tucatnyi felszínre fakadás található meg a területen. Források a Hungaroring felőli ág mentén és a település egyéb részein is megtalálhatók, így a Sződ-Rákos-patak mentén is (pl. Püspök-forrás). Három forrás ex lege védelmet is kapott.

A víznek köszönhetik kialakulásukat és fennmaradásukat is a Sződ-Rákos-patak vízgyűjtőjén található ex lege lápok is. (Ld. még a későbbiekben bővebben.) A település 3 patak vízgyűjtőterületén helyezkedik el, melyek a Rákos-, a Sződ-Rákos-patak és a Szilas-patak, mely utóbbi jelentős mellékvíze a településről elnevezett Mogyoródi-patak.

A felszíni vizek környezeti (vízminőségi) állapota vizsgálata céljából a TKP I. készítése során is vettek mintát felszíni vizekből (Kerek-tó, Mogyoródi-patak). Továbbá az EGIS is kötelezett a patak vízminőségi vizsgálatára.

A patak és mellékvízei sok helyen őrzik a természetes hidromorfológiai jellemzőket, másutt kanalizálták őket. A vízminőségi tényezőknél kívül a meder morfológiai állapota, jellemzői a vizes élőhelyek ökológia állapotának meghatározó tényezője. A jó hidromorfológiai állapotú vízfolyás változatos mederszervezetekkel, hosszirányú átjárhatósággal és kísérő fás vegetációval jellemezhető.

Két tározótó található a településen, mely egyike a Kerek-tó. A másik a Sződ-Rákos-patakon lett duzzasztással kialakítva. A Mogyoródi-patakon, a belterület alatt, hajdan szintén tavat duzzasztottak. A csapadékhiányos és homoktalajú tájban a felszíni lefolyás kicsi, a patakok kisvízi vízhozama is csekély, mely a hasznosíthatóságot jelentősen befolyásolja és az ökológiai jelentőséget növeli.

Tekintettel arra, hogy a település csatornázása 2003-ban indult meg, és jelenleg sem teljes, a talajvíz, de a mélyebb rétegek szennyezettségét joggal lehet valószínűsíteni. TKP I szerint: „A rétegvizeket feltáró artézi kutak átlagos mélysége 100 m körüli. Vízhozamuk mérsékelt. Közepesen kemények és vasasak. A készletkihasználás meghaladja a 80%-ot. A település jelentős része a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozik.” Ezzel együtt több jelentős szennyezés is érte a felszín alatti vizeket, mely a fóti vízbázis felszámolását is eredményezte. Jelenleg Mogyoród a Gödön található dunai csáposkutakból kapja a vízellátását, Fóton keresztül.

¹⁰ Demény Krisztina: A Gödöllői-dombság általános bemutatása; Tájékológiai Lapok; 213-223 pp.; 2007

Növényzet

A térség, mint hegylábi-dombvidéki régióink általában már az őskor óta lakott terület, ezért az erdőhasználat már nagyon korán megkezdődött. A korai fakitermelés következtében ma már ritkák a természetközeli erdők.¹¹

Jelenleg a dombvidék az ország egyik legerdősültebb területe. A tájra egyfelől jellemző az erdőterületek dominanciája, másfelől pedig az erdőtársulások élénk mozaikossága. A mai erdőkép kialakulásában jelentős szerepe volt az évszázadokon át tartó erdőhasználatnak is, ugyanis a terület évszázadokon át királyi, illetve a kormány vadászterületeként elsősorban a vadgazdálkodás érdekeit szolgálta. Ezért az erdőhasználat változatos volt.

Az 1800-as évek elejére a kisparaszti legeltetés egyre inkább háttérbe szorult az uradalmi vadászati és legeltetési érdekekkel szemben, azért, hogy növeljék bevételüket, nagy erdőterületeket vágtak ki, a kivágott tölgyesek felújítására viszont már nem fordítottak gondot. Az 1800-as évek végén az erdőállomány zömét zárt és ligetes tölgyesek alkották, melyek mára teljesen eltűntek. A korábban hosszan tartó legeltetés hatására a talajtakaró elvékonyodott, felszínre került a futóhomok, a talaj vízgazdálkodása romlott.¹²

Az egykori szőlők és gyümölcsösök helyén kialakult gyepekben ma kiterjedt galagonyás-kökényes töviskesekkel találkozunk, melyek a szukcesszió révén, lassan, vélhetően maradéktalanul be fognak erdősülni.

A település közigazgatási területén a biodiverzitás megőrzése érdekében az alábbi védett növényállományok életfeltételeit kell biztosítani:¹³

Mogyoródi Somlyó

magyar név	latin név	lelőhelyek száma	tőszám
pusztai meténg	<i>Vinca herbacea</i>	14	170
budai imola	<i>Centaurea sadleriana</i>	44	399
macskahere	<i>Phlomis tuberosa</i>	2	100
tavaszi hérics	<i>Adonis vernalis</i>	4	57
bíboros kosbor	<i>Orchis purpurea</i>	36	336
Összesen, Somlyó		100	1062

Csík völgyi homokdombok és patak völgy

magyar név	latin név	lelőhelyek száma	tőszám
homoki varjúháj	<i>Sedum hillebrandtii</i>	1	100
homoki imola	<i>Centaurea arenaria</i> <i>subsp. tauscheri</i>	3	55

¹¹ FEKETE és VARGA 2006

¹² Demény Krisztina: A Gödöllői-dombság általános bemutatása; Tájékológiai Lapok; 213-223 pp.; 2007

¹³ RENATUR 2005 Bt tanulmánya

homoki árvalányhaj	<i>Stipa borysthenica</i>	1	72
báránypirosító	<i>Alkanna tinctoria</i>	1	1
szálkás pajzsika	<i>Dryopteris carthusiana</i>	1	1
tojásdad békakonty	<i>Neottia ovata</i>	9	60
fekete ribiszke	<i>Ribes nigrum</i>	1	50
mocsári páfrány	<i>Thelypteris palustris</i>	2	5
<i>Összesen, Csíkvölgy</i>		19	344

Törekedni kell akáccal, fenyővel, ostorfával és egyéb idegen fajokkal az erdőszűlés megakadályozására.

Állatvilág

Legrészletesebben a madárfaunát ismerjük. A költő madárfajok száma száz körüli, köztük megtalálhatóak olyan fajok, mint a darázsölyv, a holló, a fekete harkály, a guvat, a barna rétihéja és a jégmadár. A fokozottan védett fajok közül a gyurgyalag nagyobb számban, a kerecsensólyom szórványosan költ ezen a vidéken. Vonuláskor, kóborlás közben illetve táplálék szerzéskor több ugyan-csak ritka faj is látható a környék élőhelyein (pl.: gyöngybagoly, halászsas, szürke küllő, stb.).

Az eddig kimutatott fajok közül talán legnagyobb jelentősége a gyurgyalagnak van (a délvidéki poszméh mellett, melynek egyetlen példányát látták). Egy fészkelésre alkalmas meredek partfal van a Somlyón, mely frekvenciált helyen, utak találkozásánál található. Egy további fészkelő hely van a Kótyis területén, illetve a foci pályától ellenkező irányban is vannak, már lakóövezet szegélyén, fészkelésre alkalmas, vagy alkalmassá tehető partfalak.

A fészkelés zavartalanságának biztosítása érdekében távolabbi útkialakítás (elterelést), esetleg fizikai elhatárolás (korlát) javasolható, a rárepülés és a rálátás biztosítása mellett: A fészkelő hely egy tanösvény-állomáson bemutatatható, de semmiképpen sem mellette kialakított állomással, táblával, és mindenképpen felhívva a figyelmet a megfigyelés során a csendes viselkedés fontosságára.

A védett emlősök közül egyes denevér fajok, cickányok, pelék, a menyét, a hermelin, vadmacska és a borz viszonylag gyakoriak. A kétéltűek és hüllők közül gyakrabban kerül szem elé a vízisikló, a zöld és ferge gyík, a zöld leveli és erdei béka, valamint a barna és zöld varangy. A környék rovar, különösen a holt fához kötődő bogárvilága kiemelkedően gazdag. Mindenképpen kiemelendő a fokozottan védett remetebogár, és kék pattanó jelenléte. Mellettük cincérfajok egész sora, a védett pompás virágbogár, a skarlátbogár, az óriás nünüke, az óriás galacsinhajtó érdemel említést.

Egyes állatfajokat vissza lehet telepíteni, ha visszatelepülésük nem lehetséges az ökológiai kapcsolatok hiányában vagy biztosítása ellenére sem. E megoldások és fajok körét, a telepítés prioritását még tisztázni kell. Védett állatfajok telepítése is engedély köteles tevékenység.

A gyepeket országsszerte károsítja a túltartott és nagylétszámú vadállomány. Ennek nyomai itt is láthatóak (elsősorban a vaddisznókról van szó, de a nyomokból ítélve őzeknek is jelentős állománya van a területen). Amennyiben a vaddisznók bolygatása nagyobb mértékűvé válik, állományuk szabályozásában az illetékes vadásztársaság közreműködését kell kérni.¹⁴

¹⁴ RENATUR 2005 Bt tanulmánya

4. Mogyoród nagyközség gazdasági élete

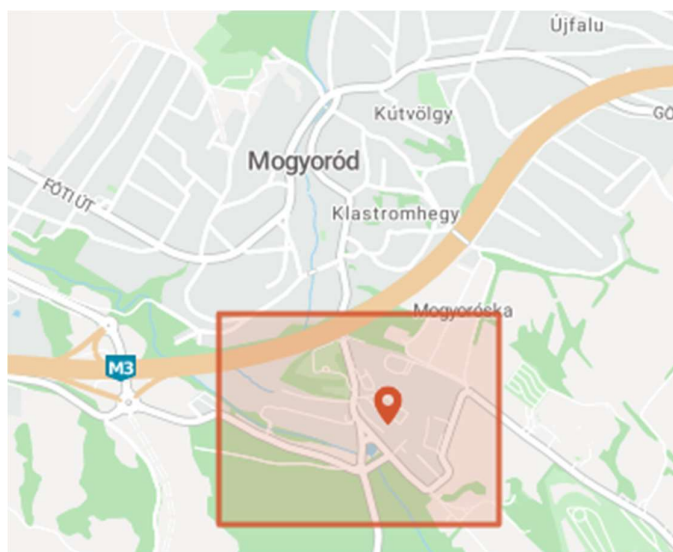
Ipar, helyi gazdaság

Mogyoród Nagyközség a budapesti agglomeráció része, ahol erőteljes a gazdasági növekedés. Minden környező település arra törekszik, hogy vonzó terepe legyen a vállalkozásoknak, ezért Mogyoród is több gazdasági övezetet jelölt ki a területén, melyet az ide települő vállalkozások töltenek meg élettel. A jó közlekedési kapcsolatok és Budapest közelsége fontos előny lehet egy vállalkozás számára. Ezen felül is az önkormányzat minden tőle telhetőt megtesz a vállalkozások segítésére.

Ahogy korábban, úgy most is igyekeznek a helyi vállalkozások számára munkát adni a helyi beruházásoknál. Rendkívül fontos, hogy az önkormányzat által elnyert pályázatok minél hamarabb a kivitelezési fázisba kerüljenek.

Kiemelt gazdaságfejlesztési célkitűzés keretében a településrendezési eszközök 2020. februárjában történt módosításával az önkormányzat egy filmstúdió projektet is támogatott, melynek további terjeszkedési szándékai vannak. ez a fejlesztés a helyi vállalkozókat, a helyi munkaerőt és az önkormányzat adóbevételeit is meghatározóan befolyásolhatja.

Mogyoród ipari parkja a város D-i részén, az M3-as autópálya lehajtójának közvetlen szomszédságában helyezkedik el. Az ipari parktól délre létesült a Hungaroring versenypálya, keleti irányban pedig az Aquaréna vízi szórakoztatóparkja szintén vonzó lehetőség a kiszolgáló vállalkozások részére.

5. ábra: Kerektői Ipari Park elhelyezkedése

Idegenforgalom

Mogyoródon, mint egy kis-Kárpát medencében megtalálható mindaz a szépség, hagyomány, amely a magyarságra jellemző. Mogyoród az a hely, ahol találkozik egymással a hagyományos falusi élet és modern technika világa. Ezt a kettősséget, és a főváros közelségét kihasználva tud a jövőben sikeres turisztikai fejlesztéseket megvalósítani a település.

A Mogyoród Turisztikai és Településfejlesztő Kft megalakulása óta számos olyan ötlet és elképzelés került a felszínre, valamint számos alapot fektetett le a Kft., melyekkel Mogyoród felzárkózhat a régió településeihez és erősödhet a turisztikai vonzereje.

Elkészült egy három és egy öt napos turisztikai programcsomag, melyek elérhetőek, valamint további egy napos programcsomagok is a turisták mogyoródi itt tartózkodásának céljából.

Készültek egyedi ajándéktárgyak, melyek megvásárolhatóak. Ilyenek pl: pólók, kulcstartók, tollak, hűtő mágnesek, gravírozott borospohár, képeslapok, stb.

Csatlakozott a Kft a Nemzetközi Turistaérem hálózathoz három típusú éremmel: Szent László Kilátó, Faluház és Szent László szobor.

A Mogyoród Turisztikai és Településfejlesztő Kft szeretne hozzájárulni községünk infrastruktúrájának fejlesztéséhez, ezért 3 db új buszvárót épített az elmúlt években. Dolgozik a Kft különféle marketing anyagokon és a weboldalon, hogy erősítik a településmarketinget. Az elmúlt időszakban több pályázati projekten is a feladatok között szerepelt, szerepel: „Testvértelepülési együttműködések és programok megvalósítása” címmel vagy éppen a VEKOP-4.1.1-15-2017-00007 azonosítószámú, „Gyalogszerrel felfedezni a Budapest környéki hegységek és a Gödöllői-dombság turisztikai termékkínálatát”

2018. tavaszán került megrendezésre az Egyházi és Világi Borok versenye Mogyoródon. Település abban a szerencsés helyzetben van, hogy eddig egyedülként más második alkalommal adhatott otthont ennek a rangos versenynek, melyet a Gödöllő Környéki Regionális Turisztika Egyesület hívott életre.

A Település legnagyobb rendezvényeink teljeskörű szervezése és lebonyolítása (2014. év óta) is a feladatok között szerepel:

- Szent László heti Pincenap,
- MogyoródFeszt,
- Mindenki karácsonya rendezvény és a
- Szüreti mulatság.

Madéfalva már régi testvértelepülése Mogyoródnak, de 2019. március 14. napjától az olasz Santa Lucia di Piave is az. Ez az elmúlt évek kitartó munkájának eredménye (2015. év óta), hogy lett még egy testvértelepülés, melyben szintén nagy szerep hárult a Kft-re.

A nyári időszakban szabadtéri vendéglátóhelyet is üzemeltet a Kft. Hangya Terasz néven, mely egy kellemes találkozási hely a fiatalok és az idősebbek számára egyaránt.

A feladatok közé tartozik még a Faluház „menedzselése”, tárlatának rendezése, stb. 2019. januárjától heti rendszerességgel beindított a Kft. egy kézműves foglalkozást gyermekek részére, és mára elmondható, hogy nagy sikerrel látogatják a foglalkozásokat, 10-15 fő gyermek rendszeresen vesz részt rajtuk. Egy kis életet sikerült a Faluházba ezáltal vinni, ami egyébként a létesülő Szent László Tanösvény egyik állomása is lesz.

Nagyon sok a munka és a tennivaló, hogy felkerüljön Mogyoród a turisták mentális térképére. Ez a Hungaroringnek és az Aquaparknak köszönhetően már sikerült, de tovább kell folytatni a megkezdett munkát. Az eredmények csak összefogással érhetőek el és erre nagy szükség lesz a következő években.¹⁵

¹⁵ <https://mogyorodturizmus.hu/bemutakozas/>

5. Mogyoród környezeti állapotának értékelése

A levegő állapota

A levegőszennyezők származásuktól és állapotuktól függetlenül mindazon anyagok, melyek oly mértékben jutnak a levegőbe, hogy azzal az embert és környezetét kedvezőtlenül befolyásolják. A légkört természetes és antropológiai eredetű szennyezőanyagok károsítják. Az emberi tevékenység okozta emissziók felülmúlják a természetes eredetű légszennyező anyagok mennyiségét.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet (továbbiakban: Rendelet), valamint a 8/2010. (III. 31.) KvVM rendelettel módosított 1. és 2. számú mellékletének figyelembevételével a vizsgált terület az „1. Budapest és környéke” légszennyezettségi agglomerációba tartozik.

A rendelet alapján a zóna szennyező anyagok szerinti jellemző besorolása a következő:

Zónacsoport a szennyező anyagok szerint	Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció
Kén-dioxid	E
Nitrogén-dioxid	B
Szén-monoxid	D
PM ₁₀	B
Benzol	E
Talajközeli ózon	O-I
PM ₁₀ Arzén (As)	F
PM ₁₀ Kadmium (Cd)	F
PM ₁₀ Nikkel (Ni)	F
PM ₁₀ Ólom (Pb)	F
PM ₁₀ benz(a)-pirén (BaP)	B

2. táblázat: Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció szennyező anyagok szerinti besorolása¹⁶

A légszennyezettségi csoportok a következőket jelentik:

¹⁶ Légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet 1. melléklete

Csoportok megnevezése	A légszennyezettségi csoport leírása
B csoport	azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határértéket és a tűréshatárt, meghaladja.
C csoport	azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték és a tűréshatár között van.
D csoport	azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték között van.
E csoport	azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.
F csoport	azon terület, ahol a levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
O-I csoport:	azon terület, ahol a talajközeli ózon koncentrációja meghaladja a cél értéket.
O-II csoport:	azon terület, ahol a talajközeli ózon koncentrációja meghaladja a hosszú távú célként kitűzött koncentráció értéket.

3. táblázat: A légszennyezettségi csoportok adatai

A zónaszintű besorolás alapján látható, hogy a levegőterheltségi szintre vonatkozó határértéket és a tűréshatárt a nitrogén-dioxid, a PM₁₀ és a szálló por benz(a)-pirén esetében is meghaladja. A talajközeli ózon koncentrációja pedig meghaladja a célértéket (ez azonban gyakorlatilag valamennyi agglomerációs zónára igaz).

A felső vizsgálati küszöb és a légszennyezettségi határérték között mérhető a szén-monoxid koncentrációja.

A felső és az alsó vizsgálati küszöb közötti értékben van jelen a kén-dioxid és a benzol. Az arzén, kadmium és nikkel esetében pedig az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

Mogyoród vonatkozásában a fentieknél kedvezőbb levegőminőség feltételezhető, hiszen a fővárostól és a mérőállomásoktól távolabb helyezkedik el.

5.1.1. Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat

Hazánkban az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat (OLM) végzi a levegőminőség mérését, értékelését. A teljes hálózat kéttípusú mérő hálózatból épül fel: az automata és a manuális hálózatból.

A város levegőállapotának bemutatásához a mérőállomás adatai nem használhatók fel, mivel az OLM Mogyoródon sem automata, sem manuális (RIV) mérőpontot nem üzemeltet.

A legközelebbi automata mérőpont Budapesten a Kőrakás parkban, Mogyoródtól légvonalban kb. 12 km-re található. A mérőállomás üzemeltetője a Pest Megyei Kormányhivatal. Az állomás típusa: „külvárosi háttér”. A mérőállomáson mért paraméterek a következők: NO₂, NO_x, SO₂, CO, O₃, PM₁₀, PM_{2.5}. A lehetséges eredmények minden paraméter esetében: kiváló, jó, megfelelő, szennyezett vagy erősen szennyezett lehetnek.

A legutóbbi 2020. évi levegőtisztasági értékelésében a fenti mérőponton valamennyi mért komponens esetében a kén-dioxid és arzén-monoxid kiváló a többi mért komponensre jó légszennyezettségi indexet állapítottak meg, azonban az adatok közvetlenül a geográfiai és antropogén hatások miatt a Mogyoródi levegőtisztaságára már nem tekinthetők relevánsnak.¹⁷

Az egyes komponensekre vonatkozó egészségügyi határértékek, ökológiai határértékeit a 4/2011 (I.14.) VM rendelet tartalmazza, melyek a különböző számítási módszerek, illetve átlagolási időszakok szerint lehet a határértékekhez hasonlítani, ezt az alábbi táblázatban ismertetjük:

Légszennyező anyag	Vesz. fokozat	Egészségügyi határérték (zárójelben a túllépés engedélyezett mennyisége) [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]						Ökológiai határérték (éves) [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
		órás		24 órás		éves		
		H.é.	T.h.	H.é.	T.h.	H.é.	T.h.	
Kén-dioxid	III.	250 (24)	150	125 (3)	-	50*	-	20
Nitrogén-dioxid	II.	100 (18)	50%	85	-	40*	50%	30
Szén-monoxid	II.	10 000	-	5 000**	60%	3 000	-	-
Szálló por (PM ₁₀)	III.	-	-	50 (35)	50%	40	20%	-
Ólom	I.	-	-	-	-	0,3	100 %	-

4. táblázat: A légszennyezettesség különböző határértékeinek adatai

* Meghatározására alkalmazott mérési program: folyamatos mérés vagy legalább heti egy-egy, véletlenszerűen kiválasztott 24 órás mérés, egyenletesen elosztva az év során; vagy az év során egyenletesen elosztott, legalább 8 héten keresztül végzett mérés

** Napi 8 órás mozgó átlagkoncentrációk maximuma, amelyet az óras átlagok alapján készített 8 órás mozgó átlagértékekből kell kiválasztani. Például bármelyik nap első vizsgálati periódusa a megelőző nap 17 órától az adott nap 1 óráig tart. Bármelyik nap utolsó vizsgálati periódusa az adott napon 16 órától 24 óráig tart.)

A tájékoztatási- és riasztási küszöbértékek a 4/2011 (I.14.) VM rendelet 3. melléklete szerint az alábbiak:

Légszennyező anyag	Átlagolási időszak	Tájékoztatási küszöbérték	Riasztási küszöbérték
		[$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	
Kén-dioxid	1 óra	400	500 három egymást követő órában vagy 72 órán túl meghaladott 400

¹⁷ www.levegominoseg.hu

Légszennyező anyag	Átlagolási időszak	Tájékoztatósi küszöbérték	Riasztási küszöbérték
		[µg/m ³]	
Nitrogén-dioxid	1 óra	350	400 három egymást követő órában vagy 72 órán túl meghaladott 350
Szén-monoxid	1 óra	20 000	30 000 három egymást követő órában vagy 72 órán túl meghaladott 20 000
Szálló por (PM ₁₀)	24 óra	75	100 két egymást követő napon és a meteorológiai előrejelzések szerint a következő napon javulás nem várható
Ózon	1 óra	180	240 három egymást követő órában vagy 72 órán túl meghaladott 180

5. táblázat: Tájékoztatósi- és riasztási küszöbértékek

Mogyoród levegőminőségére mérőpont hiányában nem áll rendelkezésre konkrét mérési adat, azonban általánosságban megállapítható, hogy a város levegőminősége jónak mondható. Ez részben jó geográfiai viszonyainak köszönhető, részben pedig annak, hogy nagy ipari szennyező források a településen nem találhatóak. A levegőminőség fő befolyásoló tényezői a közlekedés, illetve a lakosság szezonális fűtési emissziója.

A légszennyező források közül a legjelentősebbek a közlekedés okozta hatásokkal. A nagyobb forgalmú utak környezetében számottevő a forgalomból eredő légszennyezés. A légszennyező anyagok koncentrációs területe a fő közlekedési utak melletti 100-100 méteres sáv, a por tekintetében 50-50 méteres sáv. A gépjármű forgalom okozta emissziós hatásokról mérési adatok nem állnak rendelkezésre.

Időszakos levegőállapot minőséget befolyásoló tényező a településen a téli időszakban történő lakossági fűtés során történő kibocsátás. A hagyományos szén, olaj és fa tüzelés során történő kén-dioxid és szén-dioxid kibocsátás jelentősen terheli a környezetet. Fontos lenne a fűtési szezonban a lakossági eredetű kibocsátások mértékének csökkentése, tekintve, hogy a családi házas beépítettség az uralkodó és így a fűtéssel kibocsátott szennyező anyagok eseténként megülnék a városban, jelentősen rontva annak minőségét.

Mogyoród levegőminőségének részletes vizsgálata érdekében javasolható a Pest Megyei Kormányhivatal által, a Hivatal saját mérőbusza segítségével elvégeztethető levegőtisztasági mérés. A mérés díjmentes az önkormányzat igénylése alapján, azonban a mérőbusznak megfelelő 3 fázisú, 16 A-es áramvételi lehetőség és illetéktelenektől elzárt terület biztosítása szükséges, melynek költségei a kérelmező önkormányzatot terhelik. A mérést optimális esetben 2 alkalommal végzik el a Hivatal szakemberei, egyszer a téli fűtési időszakban és egyszer az ezen kívüli időszakban. A mérések kiterjednek a szálló por, ózonkoncentráció mellett egyéb a fűtésből, ipari tevékenységből és a közlekedésből származó légszennyező anyagokra.

5.1.2. Légszennyezés

Mogyoród nagyközségben a bejelentési kötelezettséggel járó levegőszennyező anyagokat és azok kibocsátási mennyiségeit az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer levegőtisztaság-védelem moduljában (LAIR) lekérdezett adatok szerint az alábbi táblázatban foglaltuk össze a 2018 és 2020 közötti évek vonatkozásában, hogy tendenciákat lehessen megfigyelni és elemezni. A 2021-es évre nem érhetőek el az adatok.

Anyagnév	CAS szám	Kibocsátás kg/év		
		2018	2019	2020
Szilárd anyag	-	12	10	27
Etil-acetát / ecetészter; ecetsav-etil-észter /	141-78-6	38	35	799
Butil-acetát / ecetsav-butil-észter /	123-86-4	3	38	3
Metil-etil-keton / 2-butanon /	78-93-3	23	21	241
Izo-butil-acetát	110-19-0	35	31	-
benzol	71-43-2	-	2	4
Toluol	108-88-3	254	221	144

6. táblázat: kibocsátott szennyezőanyagok és CAS számaik és azok mennyisége a 2018 és 2020 évek közötti időszakban¹⁸

Az egyik fő légszennyező anyag a **szilárd anyag**, amelynek mennyisége a 2020-as évben 2,7 szerezére növekedett 2019-hez képest, valószínűleg a 2020 évben már működő filmstúdió nagy csarnokainak fűtéséből származik.

Az **etil-acetát** levegőbe került mennyisége kb. 22 szerezére nőtt, ami új technológia beállítása esetén fordulhat elő. Felhasználása a gyógyszeripar, az analitika, és a vegyszergyártás során fordul elő. Élettani hatása: A folyadék szembe kerülve súlyos szemirritációt okoz, illetve belélegezve álmoságot, szédülést okozhat. Azonban ezeknek a hatásoknak a lakosságot érintően nincs relevanciája, mivel a folyékony anyaggal nem érintkeznek, a kéményen keresztül levegőbe kerülve pedig nagyon gyorsan felhígul, így a lakossághoz érkező koncentráció nem okoz semmilyen élettani hatást.

A **Metil-etil -keton** kibocsátás több, mint 10 szerezére nőtt 1 év alatt, ami szintén új technológia üzembeállítását feltételezi. A metil-etil-ketont az acetont követően a második legegyszerűbb keton. Erős édeskés illata a tejkaramellára és az acetoneúra emlékeztet. Erős oldóhatású, ezért a gumi, műgyanta, cellulózacetát és a nitrocellulóz gyártásban elterjedten alkalmazzák. Hasonló okból használja a műanyag-, textilipar is. Paraffin viaszok, festékek, lakkok, festéklemarók gyártásánál is kiterjedten alkalmazzák. Használják még alkoholt denaturálására és tisztítószerként is (pl. a nyomdaiparban). A letörölhető filctollakban a színezék oldószereként alkalmazzák. Butanon-peroxid katalizátor előállításának alapanyaga is.

Élettani hatása: A folyadék szembe kerülve súlyos szemirritációt okoz, illetve belélegezve álmoságot, szédülést okozhat. Azonban ezeknek a hatásoknak a lakosságot érintően nincs relevanciája, mivel a folyékony anyaggal nem érintkeznek, a kéményen keresztül levegőbe kerülve pedig nagyon gyorsan felhígul, így a lakossághoz érkező koncentráció nem okoz semmilyen élettani hatást.

¹⁸ <http://web.okir.hu/sse/?group=LAIR>

A kibocsájtott **toluol** mennyisége viszont majdnem felére csökkent 2 év alatt, ami valamely technológia kapacitásának csökkentését valószínűsíti.

Az Izo-butil-acetát kibocsájtás teljes mértékben megszűnt, ami egy technológiai lépés megszűnését jelentheti, valamely felhasználónál.

Mogyoród gazdasági területein pedig már korszerű technológiákat működtető vállalkozások települtek, melyek a jelenlegi környezetvédelmi előírásoknak megfelelő létesítményekkel rendelkeznek, így az ezen ágazatból származó légszennyezés alacsony mértékű. Sokkal jelentősebb a vállalkozások működéséhez kapcsolódó, szállításból származó légszennyezés.

5.1.3. Avar- és kerti hulladékok égetésének szabályozása

Mogyoródon a 29/2011. (X.28.) sz. rendelet a közterületek tisztántartásáról, és egyes helyi közszolgáltatások kötelező igénybevételéről önkormányzati rendelet szabályozta az ingatlanon keletkező növényi hulladékok égetését.

A rendelet alapján 9. § (1) Égetni tilos, kivéve belterületi magánterületen és zártkert besorolású ingatlanokon a lábon álló növényzet, avar és egyéb a terület használata során keletkezett növényi hulladékot szeptember 15-től április 15-ig terjedő időszakban, kedd, péntek 08:00 – 18:00 óráig, szombaton 08:00 – 12:00 óráig. Ez a szabályozást 2021. 01. 01-i időponttal hatályon kívül helyezte a Képviselő-testület.

2020. június 3-án fogadták el a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény módosításáról szóló 2020. évi LI. törvényt, mely 2021. január 1-jétől az önkormányzatok hatásköréből a kerti hulladékok égetésének szabályozását kivette, melynek célja az égetés országos szinten történő megtiltása volt.

Az égetési szabályok betartására nagy a levegőtisztaság védelem érdekében nagy hangsúlyt kell fektetni helyszíni bírsággént 5 000 Ft-tól 50 000 Ft-ig terjedő bírságot lehet kiszabni, ha pedig feljelentésre kerül a sor, akár 200 000 Ft-ra is büntethetik a szabályszegőket.

5.1.4. Allergén növények irtása

A település nem kellően művelt területein olyan gyomnövények fordulhatnak elő, melyek pollenjei allergizáló hatással bírnak. pl.: fekete üröm és parlagfű stb.

A parlagfű irtását az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény is szabályozza, mely szerint a földhasználó köteles az ingatlanon a parlagfű virágbimbójának kialakulását megakadályozni, és ezt követően ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani. Ha a földhasználó védekezési kötelezettségének, és az azt elrendelő hatósági határozat ellenére sem tesz határidőre eleget az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv közérdekű védekezést rendel el.

A belterületi ingatlanok esetében a Jegyző hatósági jogkörben ellenőrzi a parlagfű virágbimbója kialakulásának megakadályozását. Hatósági védekezést rendel el a gyommentesítés érdekében és az eljárás dokumentumait továbbítja a Pest Megyei Kormányhivatal felé, ahonnan kérheti a közérdekű védekezés költségének megtérítését.

A vizek állapota

A 2000. december 22-én hatályba lépett a 2000/60/EK sz. Víz Keretirányelv (a továbbiakban: VKI), az EU új víz-politikája. Legfőbb célkitűzése, hogy a tagállamok 2015-ig jó kémiai és ökológiai állapotba hozzák felszíni és felszín alatti vizeiket. Ez alatt nemcsak a vízminőségi paraméterek javítását érti, hanem – többek között – a hidromorfológiai állapot javítását is, mely a korábbiakban mellőzött tervezési és gyakorlati szempont volt.

5.1.5. Felszíni vizek

A felszíni és felszín alatti vizek alkotta vízhálózatot, vízrendszert a domborzati, földtani és éghajlati tényezők határozzák meg alapvetően, de befolyásolja a vegetáció és a területhasznosítás mindenkori módja is.

A laza homokos alapkőzet és vélhetően a korábbi erdőirtások következtében megnőtt erózió miatt néhol, pl. a Mogyoródi-patak csíkvölgyi forrásvidéken, keskeny és mély völgyek alakultak ki; maga a patak is hosszú szakaszon mélyen bevágódott, meanderező mederben folyik.

A patak és mellékvizei sok helyen őrzik a természetes hidromorfológiai jellemzőket, másutt kanalizálták őket. A vízminőségi tényezőkhöz kívül a meder morfológiai állapota, jellemzői a vizes élőhelyek ökológiai állapotának meghatározó tényezője. A jó hidromorfológiai állapotú vízfolyás változatos mederszervezettel, hosszirányú átjárhatósággal és kísérő fás vegetációval jellemezhető.

Két tározótó található a településen, mely egyike a Kerek-tó. A másik a Sződ-Rákos-patakon lett duzzasztással kialakítva. A Mogyoródi-patakon, a belterület alatt, hajdan szintén tavat duzzasztottak. A csapadékhiányos és homoktalajú tájban a felszíni lefolyás kicsi, a patakok kisvízi vízhozama is csekély, mely a hasznosíthatóságot jelentősen befolyásolja és az ökológiai jelentőséget növeli.

5.1.6. Felszín alatti vizek

5.1.6.1. Mogyoród vízháztartása

Mogyoród területén a talajvíz igen változó mélységben érhető el (egyes monitoringkutak adatai alapján néhol 5 m mélyen, néhol 20 méternél is mélyebben), melyet elsősorban a domborzati viszonyok határoznak meg. A magasabban fekvő területeken hullott csapadék talajba szivárgása során táplálja a felszín alatti vízbázist, mely aztán a mélyebben fekvő területeken a felszín közelében lévő talajvízszintet okoz, és több helyen állandó vagy időszakos forrásokat táplál, melyek a Mogyoród területén található vízgyűjtő területtel rendelkező lefolyásba kerülnek (Mogyoródi-patak).

A csíkvölgyi forrásvidéken az ismert források kb. tucatnyi felszínre fakadás található meg a területen. Források a Hungaroring felőli ág mentén és a település egyéb részein is megtalálhatók, így a Sződ-Rákos-patak mentén is (pl. Püspök-forrás). Három forrás ex lege védelmet is kapott. A víznek köszönhetik kialakulásukat és fennmaradásukat is a Sződ-Rákos-patak vízgyűjtőjén található *ex lege* lápok is.

A Mogyoród körüli dombvidék erdőállományának megőrzése kiemelten fontos cél, mely hozzájárul a természetet minél inkább megközelítő vízháztartás és hidrológiai folyamatok megtartásához. A vízmérleg ezen a területen is a megszokott összetevőkből számítható, ezért, ha az elfolyó víz mennyisége nagyobb, mint a csapadékmennyiség, a terület elkezd kiszáradni. Az erdőségek szerepe hatalmas a vízmérleg egyensúlyának megtartásában, hiszen intenzív csapadék idején lombkoronájukban képesek megtartani a víz egy részét, mely aztán időben elcsúsztatva folyik le a talajra. A klímaváltozás egyre gyakoribbá teszi a hirtelen lezúduló nagy mennyiségű csapadék előfordulását, illetve

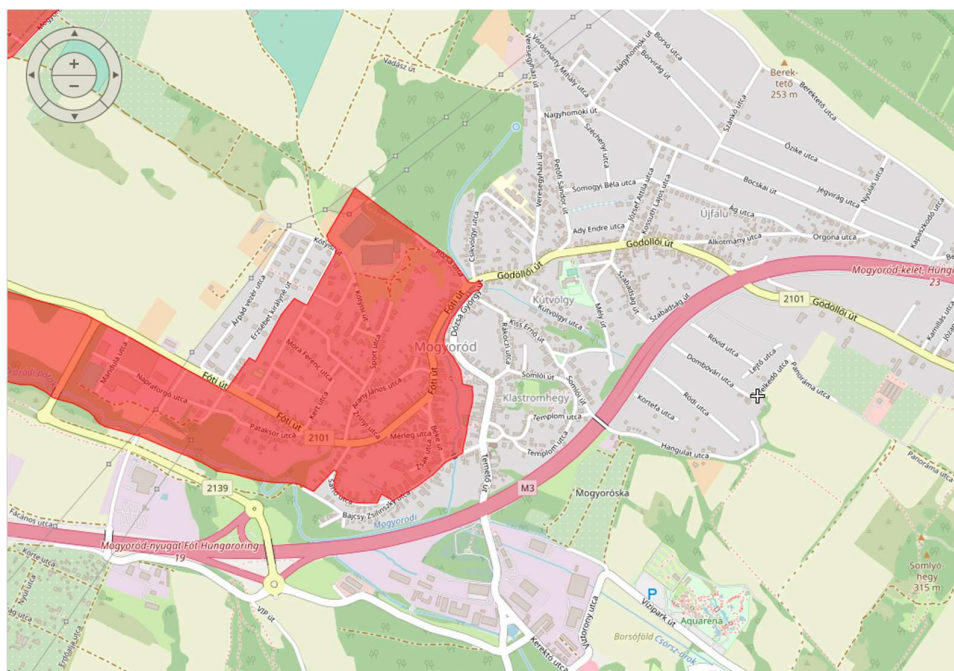
a csapadékmennyiség szélsőségségét növeli. Amennyiben egy domboldalon megritkítják, vagy el-tüntetik a faállományt, az intenzív esőzések idején a lehulló vízmennyiség döntő többsége rövid időn belül a völgyekben lévő csatornába, patakokba kerül, ami villámárvákat okoz, valamint lehetetlenné teszi a csapadék talajba szivárgását, ezzel együtt a vízmennyiség megjelenését a felszín alatti vízbázisban.

A rétegvizeket feltáró artézi kutak átlagos mélysége 100 m körüli. Vízhozamuk mérsékelt. Közepesen kemények és vasasak. A készletkihasználás meghaladja a 80%-ot. A községek nagyobb részének közműves vízellátása van. A település jelentős része az érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozik.” Ezzel együtt több jelentős szennyezés is érte a felszín alatti vizeket, mely a fóti vízbázis felszámolását is eredményezte. (Az EGIS Gyógyszergyár, a Chinoin és Gödöllő városa által okozott szennyezések)

5.1.6.2. *Mogyoród vízbázisa*

A 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján Mogyoród település a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területnek számít.

A kijelölt vízbázis területe az alábbi ábrán látható.

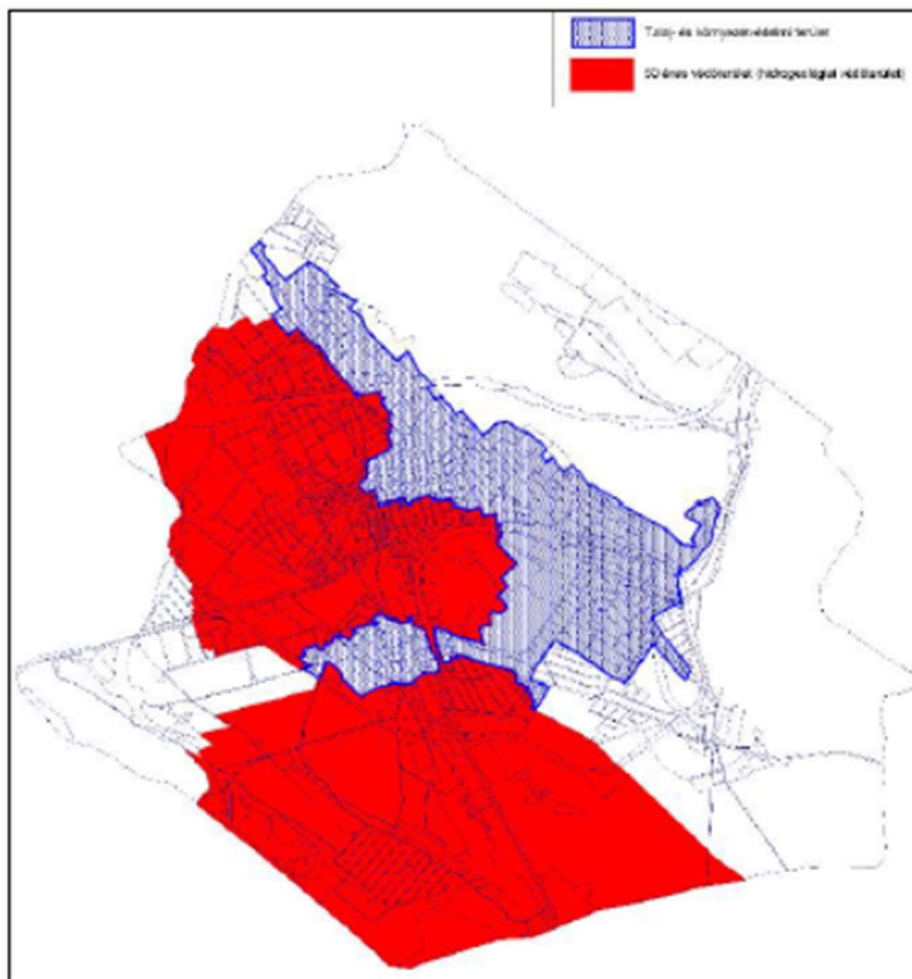
8. ábra: Mogyoród kijelölt vízbázis területe ¹⁹

Nagyon fontos szempont, hogy a kijelölt vízbázisok területén nem minden típusú tevékenységet lehet végezni. Ennek megfelelően a védőterületekre és védőidomok övezeteire vonatkozóan korlátozások kerültek megfogalmazásra. Tárgyi korlátozásokat a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízeléptítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 5. számú melléklete tartalmazza. A terület növényvédelmi tevékenységére általánosan a 2008. évi XLVI. törvény, a 89/2004. (V.15.) FVM rendelet, valamint a 43/2010. (IV.23.) FVM rendelet hatályos előírásai vonatkoznak.

¹⁹ <http://webgis.okir.hu/base/>

Itt kell megemlítenünk, hogy a vízgazdálkodási jogszabályok módosításainak értelmében a korábban illegálisan létesített (vízjogi engedély nélkül üzemelő) talajvíz és rétegvíz kutak további üzemeltetéséhez a hatóságtól a kutak fennmaradását engedélyeztetni szükséges, melyet az önkormányzat jegyzője, valamint az illetékes Katasztrófavédelmi Igazgatóság ad ki a vízigénybevétel és a kitermelt víz helyétől függően. A törvény lehetőséget biztosít, hogy a korábban létesített kutak fennmaradási engedélyének megadásával egyidejűleg vízgazdálkodási bírság megfizetése alól mentesüljön, amennyiben a tulajdonosa 2023. december 31-ig az engedélykérelmet benyújtja.

Az elmúlt években az önkormányzathoz több fennmaradási engedélykérelem érkezett, azonban ezek feldolgozása még nem történt meg. A továbbiakban is fontos feladat, hogy a lakosságot tájékoztassák a kutak bejelentési kötelezettségéről, és az engedély nélküli vízkivételek esetén várható szankciókról.

9. ábra: A hidrogeológiai védőterület (piros színnel) és a „Talajvédelmi és környezetvédelmi terület” (kék színnel), ahol zárt szennyvíztározó nem helyezhető el ²⁰

²⁰ Mogoród nagyközség Önkormányzata

5.1.6.3. Mogyoród ivóvíz ellátása

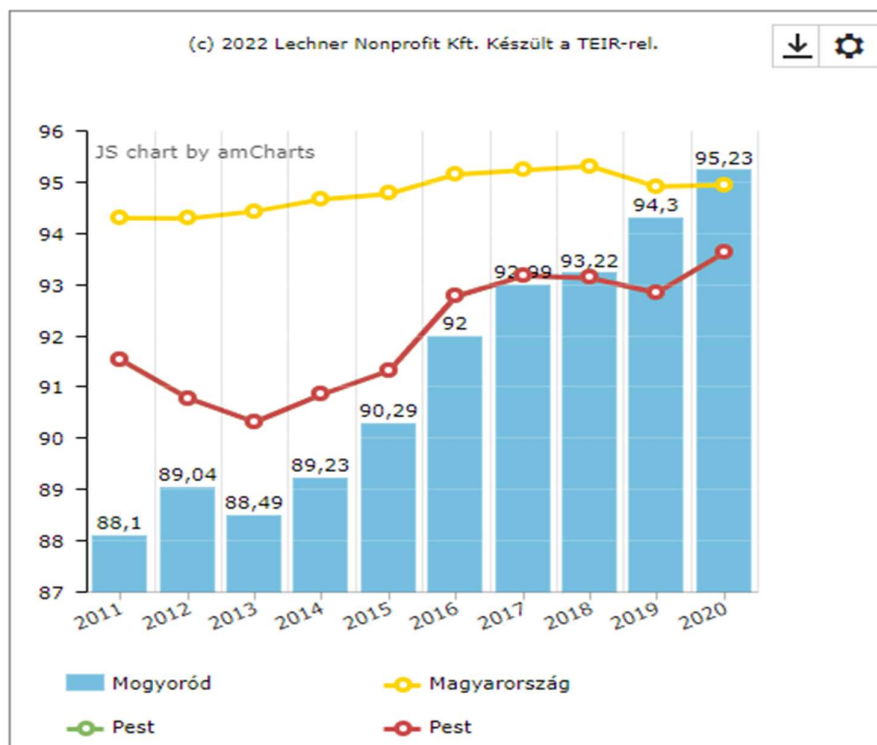
A Magyar Állam tulajdonában és a DMRV Duna Menti Regionális Vízmű ZRt (2066 Vác, Kodály Zoltán u. 3.) üzemeltetésében lévő Balparti Regionális Vízellátó Rendszer részét képező Gödöllő Északi, Déli és Keleti vízbázisok Gödöllő és Isaszeg területén helyezkednek el, védőövezetei Gödöllő, Isaszeg, Kerepes, Mogyoród és Szada közigazgatási területét érintik.

„A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről” szóló 123/1997. (VII.18.) Korm. rendeletben előírtaknak megfelelően a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság a FKI-KHO: 843-4/2015. számon módosított FKI-KHO: 843-3/2015. határozatával kijelölte a Gödöllői Vízbázisok védőterületeit, melyek Mogyoródot is érintik.

A parti szűrőű kutakból nyert rétegvizet kitermelik, majd "kezelik", (pl: vas- és mangántalanítás, tisztítás, fertőtlenítés, stb) ezután átemelők, nyomásfokozó gépházak közvetítésével, csővezetékeken szállítják az otthonokba, intézményekbe.

A kutak által kitermelt víz közcélú hasznosítású és folyamatos használatú. A kutak hitelesített vízórakkal rendelkeznek, kitermelésük rétegvizből történik, amelynek vízminősége I. kategóriájú. ld. 8. táblázat.

A DMRV Zrt. által szolgáltatott víz jó minőségű IVÓVÍZ, megfelel az ivóvízminőségre vonatkozó magyar és EU jogszabályok előírásainak. Az ivóvíz tartalmazza mindazokat az anyagokat [ásványi sók, mikroelemek, stb.], melyek az emberi szervezet működéséhez, fenntartásához feltétlenül szükségesek, és nem tartalmaz olyan élettelen és élő anyagokat, amelyek ártalmasak az emberi szervezet számára.

10. ábra: Közütemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások %-os aránya Mogyoródon, összehasonlítva az országos és megyei adatokkal

Fenti táblázatból kiolvasható, hogy a 5%-nál kisebb a nem vezetékes vízzel ellátott lakások száma, ami az országos és a megyei átlagnál is jobb érték.

Mogyoród

Mintavétel dátuma	Mérték-egység	Határérték	2021.09.06	2021.11.16	2022.03.03	2022.05.17
Település			Mogyoród	Mogyoród	Mogyoród	Mogyoród
Mintavételi hely			Szent László Ált. Iskola, Gödöllői út 17., konyha, mosogató	Szt. Jakab parkfalu, felső porta, kézmosó	Szt. Jakab parkfalu, felső porta, kézmosó	Szt. Jakab parkfalu, felső porta, kézmosó
Mintavételi hely típusa			fogyasztói csap	fogyasztói csap	fogyasztói csap	fogyasztói csap
Összes aktív klór	mg/l	Nincs határérték	0,19	0,2	0,33	0,26
Szabad aktív klór	mg/l	Nincs határérték	0,13	0,14	0,22	0,14
Kötött aktív klór	mg/l	3	<0,1	<0,1	0,11	0,12
Szín (436 nm)	1/m		<0,2	<0,2	<0,2	<0,2
Szag	Ball		0. (Szagtalan)	I. (Igen gyenge)	0. (Szagtalan)	0. (Szagtalan)
Íz			nincs szokatlan változás	nincs szokatlan változás	nincs szokatlan változás	nincs szokatlan változás
pH	-	6,5 -9,5	7,5	7,7	7,8	7,7
Fajlagos elektromos vezetőképesség 20 °C-on	µS/cm	2 500	432	547	495	457
Kloridion	mg/l	100	22	17	29	25
Pemanganát-index (KOIps)	O2 mg/l	3,5	0,55	0,7	0,45	0,7
Nitrátion	mg/l	50	8,5	18,6	21	11,8
Nitrition	mg/l	0,1	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Ammónium-ion	mg/l	0,2	<0,02	<0,02	<0,02	<0,02
Vas	µg/l	200	<20	<20	<20	<20
Mangán	µg/l	50	<10	<10	<10	<10
m-Lúgosság	mmol/l				4,3	
Hidrogén-karbonát	mg/l				263	
Karbonát-keménység	CaO mg/l				121	
Összes keménység	CaO mg/l	min.50 - max.350		185	157	

8. táblázat: Mogyoród nagyközség vízminősége ²¹

A vízminőségi adatok minden esetben határérték alattiak, a szolgáltatott ivóvíz emberi fogyasztásra alkalmas.

²¹ <https://www.dmrvt.hu/hu/vizminoseg>

A közüzemi ivóvízvezeték anyagát tekintve vegyes, A, AC, GÖV, HGA, KM-PVC, PE és KPE anyagú vezetékek üzemelnek, a régi vezetékek korszerűsítését folyamatosan végzik.

Az ivóvíz élvezeti értékét és a mosáshoz használt víz hatékonyságát részben az ivóvíz keménysége határozza meg, az, hogy egy liter víz mennyi kalcium-oxidot (CaO) tartalmaz. A mérések alapján Mogyoródon jelenleg közepes keménységű vízről beszélhetünk. (Közepesen kemény: 80-180 mg/liter CaO között). Fontos, hogy tudjuk: minél keményebb a víz, annál jobb ízű. Igaz ugyanakkor, hogy annál kevésbé hatékony mosáskor és a mosógépünk se szereti a túl kemény vizet.

5.1.7. Csapadékvíz elvezetés

A csapadék elvezetéséről a település területén vegyes rendszerű elvezető hálózat gondoskodik. Részét képezik a már bemutatott vízfolyások, nyílt árkok, csapadékvízgyűjtők.

A város területén lévő burkolt felületek megnövekedésével a lecsökkent összegyülekezési idő miatt a hirtelen lezúduló csapadék koncentrált elvezetése fontos feladat és ez csak a patakmedrek folyamatos kotrásával, a partfalak kaszálásával - mederben kinőtt fák, bokrok, cserjék irtásával - és mederburkolat javításával, karbantartásával érhető el. A kaszálási és növényzet eltávolítási feladatokat a Mogyoród Nonprofit Kft. (továbbiakban: Kft.) végzi el.

A rendszerhez kapcsolódó fő feladatok: a csapadékvíz-csatorna átvizsgálása, szükség szerinti gépi tisztítása, a csatorna nyomvonalán található tisztítóaknáknak, víznyelőaknáknak ellenőrzése, szükség szerint az aknafedlapok és víznyelő- fedlapok rácsos átereszek javítása, cseréje és takarítása.

A csapadékvíz elvezetés a domborzati adottságok miatt különösen nagy gondot jelent és folyamatos karbantartást igényel. Az utak mentén a burkolt árkok, földárkok, nyílt árkok, átereszek takarítását folyamatosan végzik, mely főleg hordalék és szerves hulladék kiszedéséből tevődik össze. Sok problémát okoz a lakók által az árkokban, közterületen elhelyezett zöldhulladékok elhelyezése, ami eső esetén gyakran dugulásokat okoz.

Azonban a nyílt árkok tisztántartási és gyommentesítési feladatainak elvégzését Mogyoród Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 28/2013(XII.19.) számú önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről 4§ d) pontja szerint az ingatlan tulajdonosoknak, használóknak feladata, ezért fontos a lakosság bevonása a kötelezettségük teljesítésére.

Káresemények

1. Lake Forest lakópark csapadékvíz elvezetési problémák. Az útpályán kialakított összefolyók nem megfelelő kivitelezés, valamint a burkolat süllyedése
2. Mogyoród, Ózike utca csapadékvíz probléma. A Berekető útról leáradó víz összegyűlik a nem szilárd burkolatú út mélypontjain.
3. Sissy lakópark csapadékvíz elvezetési problémák. Az útpályán kialakított összefolyók nem megfelelő kivitelezés, valamint a burkolat süllyedése.
4. Széchenyi utca csapadékvíz beömlés. Az elvezető árkok karbantartása a lakosság részéről nem történt meg. A feltorlódott csapadékvíz befolyt az ingatlanra.
5. Józán utca – Homoktövis kereszteződés csapadékvíz beömlés. A vízelvezetés hiánya miatt a csapadékvíz a sarok ingatlan területére befolyik.
6. Gödöllői út 168. Csapadékvíz beömlés. A Gödöllői útról az út lejtése miatt az ingatlanba esőzéseket követően befolyik a csapadékvíz.

7. Gödöllői út 152 mellett lévő Kamillás utca vízelvezetés ügye. A Gödöllői útról az út lejtése miatt a Kamillás utcába befolyik a csapadékvíz.
8. Kukukk-hegy csapadékvíz által okozott út-elmosások miatti, gyakori útjavítási problémák
9. Gödöllői út országos út melletti vízelvezető hiánya/problémája. A Ródi területről lefolyó csapadékvíz kezelési problémák.
10. A Somlyó-hegyi út csapadékvíz elvezetési problémája
11. Berekető út 35. az ideiglenes szikkasztó az út túloldalán kicsinek bizonyult a nagy nyári esőzésekkor, az ingatlanra beömlött a csapadékvíz (Stefán Krisztina ügyvédi bejelentés)
12. Béke utca 20. – ennél az ingatlannál folyik össze a környező utcák vize, egészen az Egészségháztól kezdődően. (A 1350/2 hrsz-en – kivett árok – az önkormányzatnak vízvezetési szolgalmi joga van)
13. Mogyoródi-patak vis maior bejelentés 2021. április 21. Elnyert támogatási összeg: 46.634.000,- Ft (90%-os tám. intenzitás; 521 662 ebr szám)

A 2010-11-es években az egész településre elkészített tervek vízjogi létesítési engedélyei lejártak. (Pályázati lehetőség hiányában a milliárdos költségvetési igényű beruházás nem valósulhatott meg.) 2017-évből a Pisokmáj vízelvezetés kiépítésének pályázatához az engedélyezési tervek elkészültek, de a pályázati lehetőséget idő előtt lezárták.

Kukukk-hegyen a Körte utca vízelvezetésének rendezésére kiírt pályázathoz a tervek elkészültek, a pályázatot befogadták, de tartalék sorra került a mogyoródi pályázat. Kivitelezési költség kb. 12 MFt. Vízkárelhárítási terv felülvizsgálata, aktualizálása 2019. év végén megtörtént.

Több sikeres vis maior pályázat következtében hosszú évek óta megoldatlan probléma rendeződött a Bocskai út és Nyulas utca kereszteződésénél, és az Orgona utca, Alkotmány utca vízelvezetésének rendezésével.

2018-ban a Bocskai úton és Kútvölgy utcában lévő vízelvezető rendszer kiépített részének károsodása helyre lett állítva vis maior pályázat keretében, valamint a Kútvölgy árok (patak) üledéket a szomszédos telkekre termeltette ki az önkormányzat, valamint földmérővel felmérte a szomszédos telkek tulajdonosai általi elkerítéseket, amely néhol eléri a 2 métert is.

Mogyoród Nonprofit Kft. helyreállította a Bajcsy-Zsilinszky utca több szakaszán a megrongálódott vízelvezető árkot.

Az utak melletti vízelvezető árkok, szikkasztók hiánya sok helyen problémát okoz (elmossa az utat a víz, beömlik telkekre, házakba stb.)

Magyar Közút Zrt. több alkalommal fel lett szólítva 2018-2019. években, hogy az országos 2101 jelű út (Fóti út és Gödöllői út) vízelvezető árkainak karbantartásáról gondoskodjon.

2019-2020. évben a vízelvezető árkok takarítása ellenére, az időjárási anomáliák hatására több utcában okozott problémát a csapadékvíz (út elmosása, ingatlanra történő befolyás, pince elárasztás). Ezekben az utcákban a csapadékvíz közszolgáltatóval történő szippantásával orvosolták a problémát.

A Pisokmáj településrész csapadékvíz elvezetése megtervezésre került. Kivitelezési költsége kb. 200 millió forint.

Csapadékvíz elvezetés problémáinak megoldására tett beruházások:

1. Erdő utca - Szőlő utca csapadékvíz elvezetés kiépítése. „K” szegély építéssel a Szőlő utca csapadék vizét az Erdő utca irányába került elvezetésre.

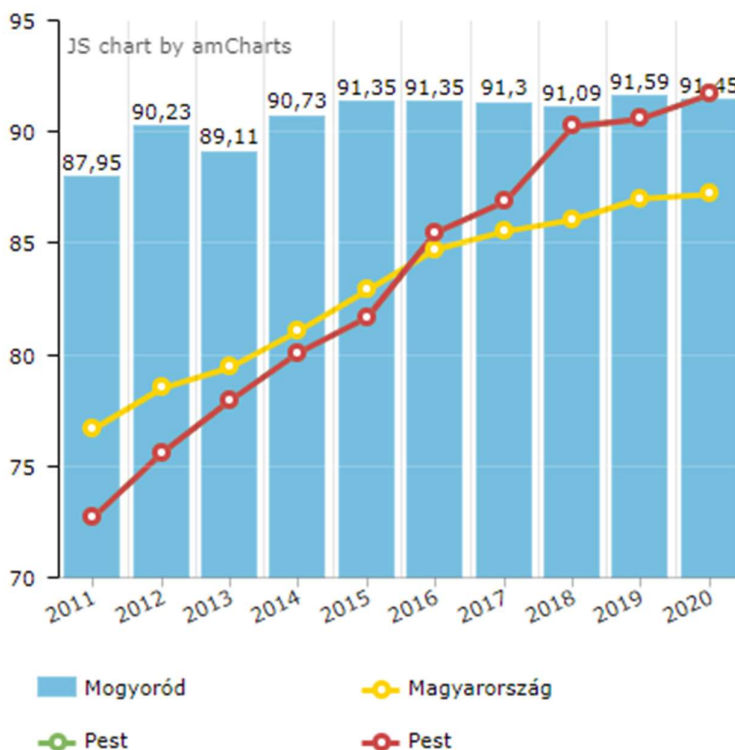
2. A Kút völgyi úton a csapadékvíz elvezető árok egy szakaszon (333/3 hrsz. ingatlan előtt) lefedésre került.
3. Gödöllői út 17. Általános iskola előtti lépcső és csapadékvíz elvezető árok kimosódott. A lépcső szerkezet alátámasztása egy részen megszűnt, az elvezető árok mederburkolata kimosódott. Zsalukő fallal meg lett támasztva a lépcső szerkezet, mely egyben pótolja a csapadékvíz elvezető árok partfalat. A lépcső alábetonozásra került.

5.1.8. Kommunális szennyvízkezelés

5.1.8.1. Szennyvízcsatorna hálózat

A Mogyoródi vízbázis geológiai-talajtani adottságok miatt érzékenynek minősül, így a vízvédelem szempontjából kiemelt jelentősége van a csatornázottság mértékének és állapotának. Mogyoród nagyközség szinte teljeskörű szennyvízgyűjtő csatornahálózattal rendelkezik.

Mogyoród csatornázottsága kedvezőnek mondható. A DMRV Zrt. által közölt adatok alapján 2019-ben a szennyvízre rákötött fogyasztók aránya eléri a 91 %-ot, mely az elmúlt időszak nagyarányú fejlesztéseinek köszönhető.

11. ábra: Mogyoródon a közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások %-os aránya²²

²² Lechner Nonprofit Kft. adatszolgáltatása

5.1.8.2. *A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtése*

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtését Mogyoród Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete 15/2014. (VI. 27.) önkormányzati rendelete szabályozza. Az Önkormányzat Mogyoród igazgatási területén lévő ingatlanokon keletkező nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvizek összegyűjtéséről, szállításáról és annak ártalmatlanításáról közszolgáltatás keretében vállalkozó útján gondoskodik. A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtését, szállítását és ártalmatlanító helyre történő elhelyezését végző közszolgáltató a SZIVÓ Szennyvíz Szippantó Kft., amely az FCSM Zrt. által üzemeltetett ártalmatlanító helyre szállítja a begyűjtött szennyvizet.

A földtani közeg és a talaj állapota

Mogyoród geológiai és talajtani adottságai miatt a 27/2006 (II. 7.) Korm. rendelet valamint a 43/2007 (VI. 1.) FVM rendelet szerint a nitrátérzékeny területek közé sorolandó.

A DK-i irányban hosszan elnyúló kistáj talajképző kőzete ÉNy-on miocén homokkő és kavics, amit az Alföld felé felső-pannon homokos-agyagos üledék vált fel. A lejtőkön található barnaföldek és csernozjom barna erdőtalajok együttesen a terület 96%-át borítják. A barnaföldek nagyobb hányada homokon képződött. Vízgazdálkodási tulajdonságaik és alacsony humusztartalmuk miatt a termékenységük kedvezőtlenebb, mint a löszön kialakult barnaföldeké.

A barnaföldek mintegy 50%-a erdőként, 25%-a szántóként, 10%-a szőlő és gyümölcsösként, valamint legelőként hasznosítható. A barnaföldek sokoldalúan, míg a löszön képződött, vályog mechanikai összetételű, kedvező vízgazdálkodású csernozjom barna erdőtalajok legalább 80%-ban szántóként hasznosíthatóak. Termékenységük a löszön képződött barnaföldekével azonos (ext. 45-65, int. 50-80), sőt a nagyobb humusztartalmú változatok esetében annál kedvezőbb (ext. 45-75, int. 65-95). A tagoltabb és magasabb térszíneken a barnaföldek erodálódásával – kis területi részarányban (1%) – földes kopárok találhatóak, amelyek erdőterületek.

A patak völgyekben homokon, réti talajok alakultak ki (2%). Vízgazdálkodásuk a kis víztartó képesség következtében kedvezőtlen, amelyet azonban 2-3%-os szervesanyag-tartalmuk javít. Termékenységük a löszön kialakult barnaföldekénél gyengébb (ext. 25-50, int. 30-65), de szántóként (50%) és ligeterdőként (15%) hasznosíthatók²³

Mogyoród településén jellemző barnaföldek vízgazdálkodás szempontjából igen nagy víznyelésű és vízvezető képességűek, gyenge a víztározó képesség, valamint igen gyengén víztartó talajok. Gyengén savanyú kémhatás a jellemző. A talajok termőrétteg-vastagsága (kő, kavics, talajvíz) a településen és környékén, nagyobb mint 100 cm.

Ismert földtani-talajtani rétegsor a TKP I. mellékletében szereplő kutatófúrásokból származik. Az egyik furat a Mogyoród I. bányában került lemélyítésre, 14,1 m-ig. Itt, 11 m-ig a finomabb frakció volt jellemző, pl. iszapos homok, homoklisztes agyag. Mélyebben köves, kavicsos, agyagos, vagyis durvább és kevertebb szemcseméret volt jellemző. A 12,4 m mélységben lévő rétegnél tapasztaltak átázottságot.

A CHINOIN-megnevezésű furat 30,9 m-ig lett lemélyítve. A finomabb frakciók jellemzők, mint pl. a sárga és barna homok, szürke agyagos homok, sárga homoklisztes agyag. A nyugalmi vízszint 27,1 m-en lett megállapítva. A Sport utca felső végénél lévő monitoringkútban a talajvíz szintje kb. 23 m-en van.

²³ Dövényi Zoltán, Magyarország Kistájainak Katasztere, Budapest 2010.

5.1.9. EGIS Gyógyszergyár felhagyott területe

Az Egis Gyógyszergyár Zrt. (továbbiakban Társaság) tulajdonában lévő mogyoródi volt hulladékégető kármentesítésével kapcsolatban a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség (a továbbiakban: Felügyelőség) KTVF: 23932-10/2011. számú, majd annak határidőt módosító KTVF: 25861-5/2012. számú határozatában részletes tényfeltárás végzésére, beavatkozási terv és kármentesítési monitoring terv (a továbbiakban: Dokumentum1) készítésére kötelezte a Társaságot. Ezek a kiadott határozatok helyezték teljesen új alapokra a mogyoródi volt hulladékégető és környezetének kármentesítését, amely a következő időszakok tevékenységeit jeölték ki.

Az elkészített Dokumentum1-et 2013. április 30-án benyújtották a Felügyelőség részére, amely az arra kiadott PE-06/KTF/1203-14/2019., PE-06/KTF/4029-38/2018., PE06/KTF/4029-17/2018., PE-06/KTF/895-33/2017., PE/KTF/1495-15/2016. és PE/KTF/1753- 9/2015. számú határozatokkal módosított a Felügyelőség.

A KTF: 1776-18/2014. számú határozatával kijavított KTF: 1776-7/2014. számú határozatában (a továbbiakban: Határozat1) elfogadta a beadott Dokumentum1-et és beavatkozás I. ütemének végzésére, beavatkozási terv készítésére, valamint a beavatkozás I. üteme alatt kármentesítési monitoring végzésére kötelezte a Társaságot. A beavatkozás I. üteme egészen 2019 év végéig folyt, amikor a Határozat1 értelmében elkészített beavatkozási záródokumentációt és beavatkozási tervet (a továbbiakban: Dokumentum) a beavatkozás I. üteméről és benyújtották a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya (a továbbiakban: PMK-KTF) részére. A PMK-KTF a beadott Dokumentumot a PE-06/KTF/01634-10/2020. ügyiratszámú határozatában (a továbbiakban: Határozat) elfogadta és beavatkozás II. ütemének végzésére, beavatkozási II. ütem ideje alatti kármentesítési monitoring végzésére, valamint beavatkozási terv III. ütem készítésére kötelezte Társaságot.

Alapvetően a Társaságnak az Önkormányzat felé nincsen semmilyen kérése. Eddig is a területtulajdonosokkal voltak elsősorban kapcsolatban, ami most a filmstúdió terjeszkedése miatt úgy néz ki, hogy jelentősen egyszerűsödik, mivel az eddigi kb. 60-70 tulajdonos helyett a jövőben csak egy-egy kell kapcsolatban lenniük. Az eddig is jó együttműködésük folytatódik tovább velük.

Jelen Környezetvédelmi Program készítésekor az Egis Gyógyszergyár Zrt. rendelkezésünkre bocsátotta a kármentesítés 2022. év I. félévi előrehaladás jelentését amelyet az önkormányzathoz is eljuttatunk.

Táj- és természeti értékek állapota

5.1.10. Országosan védett természeti területek

A védett természeti terület a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény szerint a védelem kiterjedtségének, céljának, hazai és nemzetközi jelentőségének megfelelően lehet:

- nemzeti park
- tájvédelmi körzet
- természetvédelmi terület
- természeti emlék

Mogyoród területe nem érinti sem nemzeti park, sem tájvédelmi körzet területét

5.1.10.1. NATURA 2000 védett terület

Az Európai Unió által létrehozott Natura 2000 egy olyan összefüggő európai ökológiai hálózat, amely a közösségi jelentőségű természetes élőhelytípusok, vadon élő állat- és növényfajok védelmének keresztül biztosítja a biológiai sokféleség megővését és hozzájárul kedvező természetvédelmi helyzetük fenntartásához, illetve helyreállításához.

A Natura 2000 hálózat az Európai Unió két természetvédelmi irányelve alapján kijelölendő területeket - az 1979-ben megalkotott madárvédelmi irányelv (79/409/EGK) végrehajtásaként kijelölendő különleges madárvédelmi területeket és az 1992-ben elfogadott élőhelyvédelmi irányelv (43/92/EGK) alapján kijelölendő különleges természet-megőrzési területeket - foglalja magába.

Natura 2000 hálózatba tartozó területek közül Mogyoród környezetében több is megtalálható. A település Ény-i részén a Lake-Forest villaparktól É-ra található a Mogyoród területén lévő legnagyobb kiterjedésű Natura 2000-es oltalom alatt álló terület. A közeli Gödöllői Dombvidék Tájvédelmi Körzet jelentős része egyben Natura 2000-es védettség is élvez, különleges természet megőrzési területként nyilvántartva (SAC), a területek elhelyezkedése az alábbi ábrán látható.

12. ábra: NATURA 2000 védettség alatt álló területek Mogyoród közigazgatási területén (kék színnel jelölve) ²⁴

²⁴ <http://web.okir.hu/map/?config=TIR&lang=hu>

Fontos kiemelni, hogy a terület védettségének és természetközeli állapotának fenntartása érdekében a Duna-Ipoly Nemzeti Park, mint a terület kezelője konkrét intézkedéseket fogalmazott meg, melyet a terület fenntartása, gazdálkodása során mindenképpen figyelembe kell venni.

A védettség célja a kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése. Ennek érdekében a jelölő fajok populációinak nagyságát nyomon kell követni és meg kell őrizni, a populációk elterjedési területe nem csökkenhet. Kiemelt cél továbbá a területen található természetközeli társulások kiterjedésének, szerkezetének, fajkészletének megőrzése.

Nem véghasználható a tíz éves erdőtervezési cikluson belül - jelölő élőhely típusonként vizsgálva - több idős erdőállomány, mint amennyi korosodásával belép a hasonló ökológiai funkciót ellátni képes korosztályokba. A jelölő erdei élőhelyek állományaiban a tájidegen fafajok elegyaránya nem növekedhet.

A többlet vízhatástól függő jelölő élőhelyek számára a megfelelő vízellátottság és vízháztartás biztosítása, vízjárást negatívan befolyásoló vízrendezési beavatkozások nem végezhetőek.

A kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztés: invazív fajok, különösen a selyemkóró, kanadai aranyvessző, fehér akác, bálványfa, nyugati ostorfa, fekete fenyő, erdei fenyő, által veszélyeztetett jelölő gyeptársulások megóvása a degradációtól, az invazív fajok terjedésének megállítása, állományaik csökkentése.

A jelölő erdei élőhelyek állományaiban előtérbe szükséges helyezni a folyamatos erdőborítást biztosító, vagy ahhoz funkciójában jobban közelítő használatok alkalmazását, valamint közelíteni szükséges a lombkorona-, cserje-, lágyszárú szint faji, életkori összetételét a természetes állapotokhoz, különösen az erdőssztyepp tölgyesek, pannon molyhos tölgyesek területén.

A jelölő élőhelyek inváziós veszélyeztetésének mértéke nem növelhető, ennek érdekében a jelölő élőhelyekkel érintkező, az adott helyen tényleges inváziós fenyegetést jelentő tájidegen fásszárú állományok nem telepíthetők. Újonnan telepített, vagy erdőfelújítás során létesített tájidegen fásszárú állomány és a jelölő élőhelyek között legalább 20 m széles védőzónának szükséges lennie fásszárú növényzetből, vagy legalább 30 m széles védőzónának lágyszárú növényzetből. A mesterségesen elcseresített erdőállományok szerkezetének, fafaj összetételének fokozatos átalakítása a termőhelynek megfelelő jelölő élőhelyek kialakítása érdekében.

Az aktuális természeti állapothoz igazodó legeltetési/kaszálási rendszer kialakítása a jelölő gyeptársulások területén a túlhasználat/alulhasználat, valamint a természetes gyepterületet romboló használat elkerülése érdekében. A becserjésedés miatt degradálódó jelölő gyeptársulások területén a szukcesszió lassítása, a cserjék visszaszorítása mozaikos foltokban, a cserjések túlzott térfoglalásának megakadályozása.

5.1.10.2. Nemzeti Ökológiai Hálózat

A védett területekhez hasonlóan a megmaradt nem védett természetes és természetközeli élőhelyek sem lehetnek elszigetelt egységek, mivel kis kiterjedésük miatt nem biztosíthatják hosszú távon az élővilág fennmaradását, nem akadályozhatják meg a fajok további eltűnését. Nyilvánvalóvá vált, hogy az egyes területeket olyan funkcionális rendszerben, ökológiai struktúrában kell értékelni és kezelni, hogy a kisebb-nagyobb élőhelyek összekapcsolása valamilyen módon megvalósuljon. Erre a szakmai megfontolásra az "ökológiai hálózat" rendszerének elismerése épült, amely a 90-es évek elején kulcsfontosságú szakmapolitikai hangsúlyt kapott a nemzetközi, de különösen az európai természetvédelem terén.

Először 1993-ban, a maastrichti konferencián merült fel egy európai szintű ökológiai hálózat létrehozásának igénye Európai Ökológiai Hálózat (EECONET) néven. Komolyabb, állami szintű

támogatást ez a kezdeményezés akkor kapott, amikor az Európa Tanács által kezdeményezett Pán-európai Biológiai és Tájdiverzitási Stratégiát a környezetvédelmi miniszterek szófnai találkozásán a csatlakozó országok –köztük Magyarország– aláírták (1995. Szófia). A konferencián jóváhagyták, hogy a Pán-európai Ökológiai Hálózatot (PEEN) 2005-ig kell a résztvevő országoknak kijelölniük (melyet Magyarország időben teljesített). 1999. áprilisában Genfben elfogadták a Pán-európai Ökológiai Hálózat kialakítására vonatkozó irányelveket. A PEEN lényegében az egyes országok ökológiai hálózatából tevődik össze. Magyarországon a Nemzeti Ökológiai Hálózat tervezése 1993-ban kezdődött meg a Természetvédelmi Világszövetség (IUCN) szervezésében.

A Nemzeti Ökológiai Hálózat kijelölését a nemzetközi eszközök messzemenő figyelembevételével végezték. A nemzeti park-igazgatóságok szakembereinek közreműködésével elkészültek az egyes igazgatóságok illetékességi területéhez tartozó regionális ökológiai hálózatok. Ezek összeillesztésével született meg az országos hálózat 1:50 000 léptékű digitális adatbázisa.

Az ökológiai hálózat funkcionális elemei:

- Magterületek:

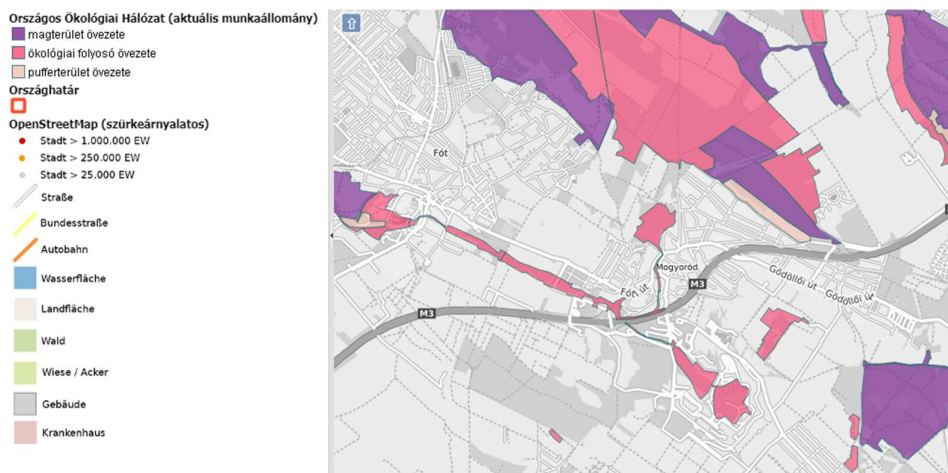
Magterületnek nevezük a hálózat foltszerű, tetszőleges kiterjedésű területeit, melyek ideális nagyság esetén a lehető legtöbb populációnak, illetve az ezekből felépülő életközösségeknek az élőhelyei és genetikai rezervátumai.

- Ökológiai folyosók:

A magterületek közötti kapcsolatot a sávos, folytonos élőhelyek, vagy kisebb-nagyobb megszakításokkal jellemezhető élőhely-mozaikok, láncolatok, az úgynevezett ökológiai folyosók biztosítják. Ezek az élőhelyeket, élőhely komplexumokat kötik össze, egyben biztosítják a génáramlást az egymástól elszigetelt populációk között.

- Pufferterületek:

A magterületek és a folyosók körül védőzónát (pufferzóna) kell kijelölni, ahol még a természetközeli élőhelyek aránya lehetőség szerint magas, feladatuk a magterületek és folyosók védelme az esetleges külső káros hatásoktól.

14. ábra: Mogyoród környezetében lévő Nemzeti Ökológiai Hálózat elemei ²⁵

²⁵ <http://web.okir.hu/map/?config=TIR&lang=hu>

5.1.11. Helyi védettség alatt álló természeti területek és értékek

Mogyoród Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a Mogyoródi-patak helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításról szóló 3/2017. (II.23.) önkormányzati rendeletével védetté nyilvánította az önkormányzati tulajdonban lévő Mogyoród, 1456 hrsz. alatti ingatlant, amely a Fő tértől az M3 autópályáig terjedő patak szakasz.

A Helyi Természetvédelmi Terület (HTT) kiterjedése 17.896 m²

A védetté nyilvánítás indoka és természetvédelmi célja az volt, hogy

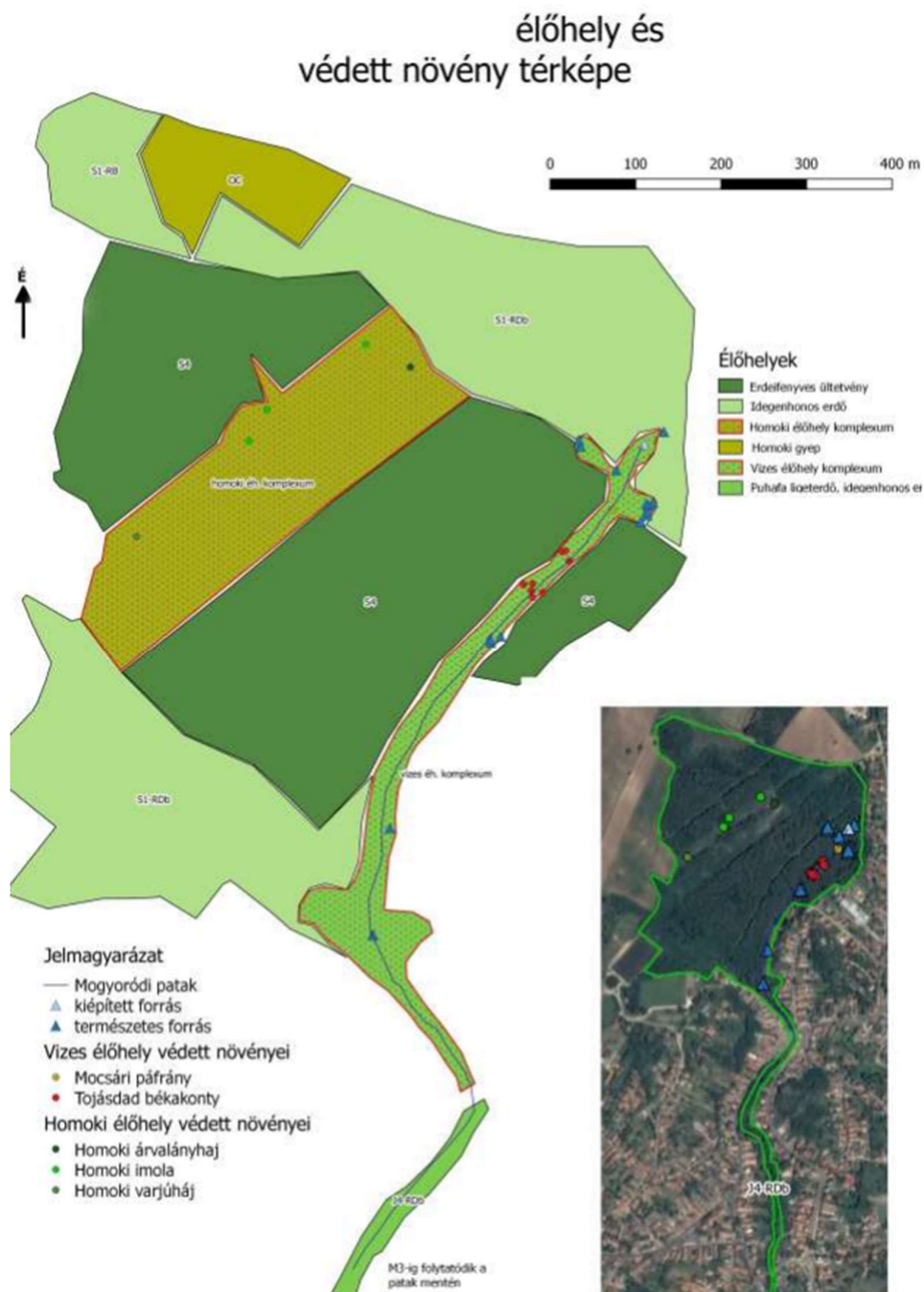
„a) a Mogyoródi-patak és forrásainak, mint Mogyoród történeti településközpontjában és közvetlen közelében lévő tájképi és természeti értékeknek, így különösen

- aa) a völgyfők és környezetük domborzati és geológiai adottságainak, meder- és völgymorfológiájának,
- ab) az állandó és időszakos források,
- ac) az országosan védett növények természetes vízparti élőhelyeinek a jövő nemzedékei számára történő megőrzése, valamint lehetőség szerinti környezeti állapotának fejlesztése, javítása,
- b) a feltételek megteremtése a HTT területén megtalálható országosan védett növények és állatok megőrzésére és az élőhelyek fejlesztésére,
- c) Mogyoród településképét is meghatározó, a nemzeti ökológiai hálózat részét képező természetes érték megóvása, a biológiai sokféleség növelése,
- d) a források- és a patak vízének jó ökológiai állapotba hozatala, valamint természetes medermorfológiájának megőrzése, javítása,
- e) idegenhonos és intenzíven terjedő fa- és cserjefajok visszaszorítása,
- f) a HTT területének fenntartható használata.”²⁶

1. kép Mogyoródi-patak

²⁶ Mogyoród Nagyközség Önkormányzata 3/2017. (II.23.) önkormányzati rendelete

15. ábra: Mogoród helyi jelentőségű védett természet terület térképi ábrázolással.²⁷

A fenti ábrán műholdfelvételen zöld vonallal határolták körbe a Csíkvölgyi-források és a Mogyoródi patak Helyi Természetvédelmi Terület - továbbiakban HTT - területét. A pöttyözött barna és zöld területeken található a védett növények és források mindegyike, így ezen élőhelyeket nevezték ki a HTT ökológiai magterületeinek. Röviden összefoglalva a HTT egy homoki- és egy vizes élőhely komplexum ökológiai magterületből, és ökológiailag kevésbé értékes szegélyterületekből áll. Utóbbi

²⁷ Mogoród Nagyközség Önkormányzata 3/2017. (II.23.) önkormányzati rendelete 1. sz. melléklete

területek szűrőként funkcionálnak a magterületek és a belterület, illetve a mezőgazdálkodási területek között, ezért helyi védelem alá helyezésük feltétlen indokolt volt.

Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak a Mogyoródi-patak védett területein.

Földtani, Hidrogeológiai védelem: A források és a patak teljes szomszédságában fel kell hagyni a szikkasztó gödrös szennyvíz elhelyezést, valamint a mosó és mezőgazdasági szennyvizek patakba engedését. A forrásokat és a patak medret, ahol lehet, meg kell tisztítani a szeméttől. Az illegálisan épített kerítéseket vissza kell bontani. A források és patakmeder kiépítése korlátozott, helyette a természetes állapot helyreállítása szükséges. Fel kell számolni a szemét- és zöldhulladék lerakásokat (pl. Rózsa utca mentén). A felszíni- és felszín alatti vízbázis rendszeres monitoringja különösen indokolt, a vízbázist veszélyeztető emberi tevékenységeket felszámolandók.

Élőhelyek kezelése, fenntartása: Alapvető feladat a területen minden olyan beavatkozás korlátozása, ami nem a természetes és védett fajok előretörését támogatja (pl. erdőgazdálkodás, villanypászta fenntartás, turizmus, stb.). Az ökoturizmus és az élőhelyek bemutatása a kijelölendő ösvényeken valósítható meg. A szegélyterületeken az turizmus és a gazdálkodás (erdő, villanypászta, gyepp fenntartás) korlátozása nem feltétlenül szükséges.

Homoki élőhely komplexum kezelése: Az első 10 éves ciklusban vissza kell szorítani a magterületen az ott megtalálható invazív, idegenhonos fajokat és segíteni kell a védett fajok állományainak fennmaradását, növekedését. Ennek segítése a gyepek legeltetésével, kaszálásával lehetséges.

Vizes élőhely komplexum kezelése: A kezelési területen minimalizálandó az emberi bolygatás, illetve az erdőgazdálkodás területén a honos fajcsere szorgalmazandó. A hasznosítás elsősorban rezerváció, természetesség megőrzése és javítása. Az ökoturisztikai, illetve környezeti nevelési célok a hasznosítás területén másodlagosak. A gyalogos ösvények ki jelölendők, szükség esetén áthelyezendőek.

Szegélyterületek kezelése: A tájidegen fák kivágása csak a téli időszakban és fokozatosan támogatható. A levágott faanyagot kézben, lehetőleg fagyott, illetve száraz talajon juttatandó el a munkagépekig. A munkagéppel történő megközelítés a magterületeken keresztül előre meghatározott útvonalon engedélyezendő.

Látogatási, behajtási és egyéb tilalmak

A magterületeken a kijelölt útvonalakon, ösvényeken szabad közlekedni, kizárólag gyalogosan. Az ösvényekről letérni szakképzett túravezető irányítása mellett, kis fős csoportokban lehetséges. A magterületek értékeit természetbe illő tanösvény formájában lehet bemutatni, pihenő helyek kialakítása csak a degradáltabb helyszíneken, a védett növényektől távol lehetséges. A Főtér alatti patakszakasz és a szegélyterületek idegenhonos (fenyő, akác, ostorfa) ültetvény- és spontán erdői szabadon látogathatók, de ösvényekről letérés ez esetben is csak a pihenőhelyeken javasolt. Gépjárművel behajtás korlátozandó. Parkolás a Csíkvölgyi utca végén vagy a Főtéren, illetve a „Vadászház” mögött lehetséges, kukát csak ezeken a helyeken szabad kihelyezni. Tűzet rakni csak a pihenőhelyeken esetleg kiépített tűzrakó helyeken megengedett.

A HTT rendszeres ellenőrzése célszerű, amelynek lehetséges megoldása az erdőgazdálkodóval való együttműködés, a polgári természetőrök, esetleg polgárőrök munkája. Fokozott figyelmet kell fordítani az illegális hulladéklerakás megelőzésére és annak szankcionálására. Az ellenőrzést örökbe fogadó személyek/szervezetek is végezhetik.

5.1.12. Zöldfelület-gazdálkodás

Mogyoród zöld területeinek ápolására és megőrzésére gondot fordít az Önkormányzat. A városvezetés fontos célja a zöldfelületek megőrzésére és további fejlesztésére a tájképi elemek megőrzése mellett. Mogyoród közterületeinek és zöldfelületeinek fenntartásáról és karbantartásáról a Mogyoród Nonprofit Kft. gondoskodik. A települési zöldfelületek fenntartása, állapotuk megőrzése kiemelt fontosságú a kedvező városkép és komfortérzet kialakítása érdekében. A zöldfelületek jótékony hatással vannak a környezeti elemek minőségére.

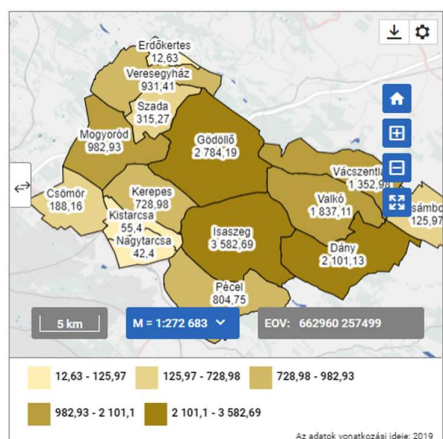
A Kft. tevékenységei közé tartozik a növény- és cserjeültetések, a fakivágási munkák, rendezvények lebonyolítása, növényápolási munkák, a gye- és fűvágás, a közterületek fenntartása, valamint az allergén növények irtása. Kaszálandó területek nagyságrendileg minden évben körülbelül 190.000. nm. – A kaszálást az egész szezomban minden nap csinálják (tavasztól őszig 3-4 ember). Öntözés a kapacitástól és időjárástól függően legalább 2 naponta történik. Gyomlálás, gazolás kapacitástól függően, legalább heti 1 nap (3-4emberrel). Idézet a Kft. 2021. évi beszámolójából idézve: „A meglévő dolgozói létszámot maximálisan kihasználva próbáltuk végezni a kötelező feladataink ellátását. Ezen kívül nagy hangsúlyt fektettünk az útjavításokra, vízelvezetési problémák megoldására és kiemelt figyelmet fordítottunk, kaszálásra, parlagfű- és gyommentesítésre – mely a csapadékos időjárás miatt különösen sok nehézséget okozott).”

A balesetveszélyes, száraz fák állapotától függően a gallyazási-, illetve kivágási munkákról, a villamos vezetékek az önkormányzat folyamatosan gondoskodik, valamint a lakosság felől is számos bejelentést kapnak, melyeknek kivizsgálása, illetve helyszíni szemlét követően elvégeztetik a szakmailag indokolt ápolási, ifjítási, gallyazási munkákat Ámon Gergely egyéni vállalkozó végzi el önkormányzati megrendelések alapján.

Mogyoród nagyközség közterületein, a helyi közutakon, az ingatlanokhoz nem csatlakozó burkolt járdákon, továbbá Mogyoród nagyközség Önkormányzatának tulajdonát képező ingatlanok előtti területeken a téli síkosságmentesítési feladatokat Gódor István mezőgazdasági vállalkozó látja el homokkal és útszóró sóval.

5.1.13. Erdők

Mogyoródon az erdőterületek nagysága jelenleg 982,93 ha, ezzel járási viszonylatban közepes erdőterületi borítottságot jelent, ahogy a lenti ábrán látható.

16. ábra Járási erdősült területek nagysága²⁸

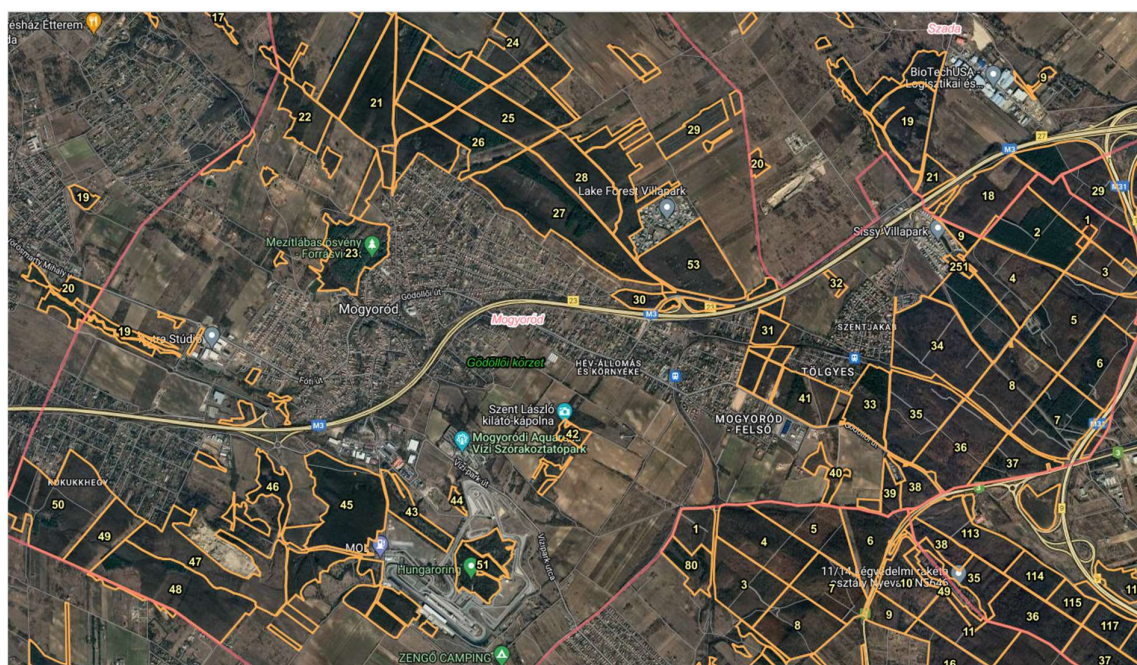
²⁸ TEIR lekérdezés

A Gödöllői-dombság és környezetének természetes vegetációja jelen ismeretünk szerint eltér a környezetétől. Itt a cseres-kocsánytalan tölgyeseket a löszös platókon gyertyán elegyes mezei juharos tölgyesek (*Aceri campestri-Quercetum petraeae-roborei*), enyhe északi lejtőkön hársas-tölgyesek (*Dictamnno-Tilietum cordate*) váltják fel. Ezek döntő részben az erdőgazdálkodás áldozatául estek, ma már csak néhány töredékes állomány képviseli őket. Az északias oldalakon gyertyános-kocsánytalan tölgyesek, tágabb völgyek alján gyertyános-kocsányos tölgyesek (*Quercus roborei-Carbinetum*), délies, löszös oldalakon mészkedvelő tölgyesek (*Corno-Ouercetum*), lösztölgyesek (*Aceri tatarico-Quercetum*), a lazább, alföldi homokon pusztai és gyöngyvirágos tölgyesek képezik a természetes erdővegetációt, utóbbi háromnak itt is alig maradt hírmondója. A nagyobb patakokat helyenként még ma is igen szép égerligetek (*Aegopodio-Alnetum*, ill. *Carici acutiformis-Alnetum*) kísérik.

A mai tölgyesek nagyrészt telepítettek, a korábbi erős tájhasználat, valamint az igen erős vadhatás miatt faállományukban és gyepszintjükben is hiányosak, természetességi állapotuk közepes.

Az erdőgazdálkodás számára legfontosabb őshonos fafajok a körzetben: cser, kocsánytalan, kocsányos és molyhos tölgy, gyertyán, mezei, korai és tatárjuhar, kislevelű és nagylevelű hárs, virágos és magas kőris, mezei és vénic szil, mézgas éger, törékeny és fehér fűz, nyír, cseresznye, barkócaberkenye, vadalma, vadvörte, rezgő, fehér (és szürke) nyár.

Idegenföldi (nem őshonos), illetve nemesített fafajok: akác, erdei,- fekete és lucfenyő, nemes nyarak, vörös tölgy és vörösfenyő. Külön kiemelendők az (egyelőre) nem, vagy csak igen ritkán állományalkotó, de idegenhonos és intenzíven terjedő fafajok, melyek főleg a homokvidékeken jelentenek a gazdálkodás számára is komoly gondot: kései meggy, amerikai kőris, bálványfa, nyugati ostorfa.

17. ábra A Mogyoródon található erdőtagok és erdőrészek²⁹

²⁹ <https://erdoterkep.nebih.gov.hu/>

5.1.14. Tanösvény

A „Gyalogszerrel felfedezni a Budapest környéki hegységek és Gödöllői-dombság turisztikai termékínálatát” című pályázat, 2016-ban kezdődött meg, amikor megjelent a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP) felhívása a pályázati portálon, és a Mogyoród Turisztikai Kft.

A „Szent László Tanösvény” fantázianevelű projekt egy komplex turisztikai infrastruktúra-fejlesztés Mogyoródon, melyre 129 millió forint támogatást nyert a település és ehhez az Önkormányzat további kb. 38 millió forint önerőt biztosított az elmúlt években.

Az önálló fejlesztésű Szent László tanösvény kiindulópontja a – Makovecz Imre tervei alapján épült – Szent László Kilátó-kápolna. Az épületben kialakításra kerül majd a környék védett növény- és állatfajait, valamint a település nevezetességeit bemutató természetvédelmi, földrajzi és helyismereti kiállítás. A Kilátó-kápolna közelében padok, asztalok és tűzrakó hely került kialakításra.

2. kép Szent László kilátó

A Természetes Energia Állomás Fogadóépület építése (Pihenőépület és Szélmalom) a hagyományos pihenőhelyekhez képest újszerű, automatizált megoldások alkalmazására került sor. Napelempark és innovatív pihenőhely létesült, amely az alternatív energiaforrások (napelem és szélgenerátor) gyakorlati bemutatását szolgálja. A pihenőhely attrakcióinak repertoárjában játszótér és szélmalom is szerepel.

3. kép Természetes Energia Állomás

Az említettek mellett pedig a Szent László Emlékhely és Látogatóközpont is megépült. A látogatóközpont méltó emléket állít Szent László királynak és a győztes mogyoródi csatának. Az intézményben helyet kapott a Szent László király életét és az 1074-es mogyoródi csatát bemutató kiállítás, egy helytörténeti kiállítás, a főváros környékének turisztikai és természeti értékeit bemutató kiállítás, valamint egy ajándéktárgy-értékesítő hely is.

A tanösvény egyik állomásaként a Mogyoródi-patak és a Csíkvölgy forrásvidékén mezítlábas ösvény létesült. A 150 méter hosszú mezítlábas ösvény különlegessége – azon túl, hogy csörgedező patak mentén, szép, erdei környezetben található –, hogy magyarországi viszonylatban az egyik legtöbb fajta felülettel rendelkezik: fenyőkéreg, faapríték, fenyőtoboz, farönk, fadeszka, homok, folyami kavics, gyöngykavics, betonelemes-burkolat, hóálló téglá, agyaglapok, kisméretű téglá, agyag.

4. kép Mezítlábas ösvény (150 m)

Épített környezet állapota

A környezet állapotának elemzésekor az épített környezet vizsgálata is egyaránt fontos szempont, szorosan összefügg egymással, hiszen a természetes környezetre nagy hatással van a mesterségesen létrehozott tér. A településrendezés - és fejlesztés során törekedni kell, arra, hogy a mesterséges és természetes környezet egymással összhangban álljanak.

5.1.15. Mogyoródi értéktár

Mogyoród épített értékei:

- Szent László Kilátó-kápolna (helyi védelem alatt áll, bekerült a Megyei Értéktárba)
- Pincesor (helyi védelem alatt áll)
- Bebó Károly_ Szent Mihály szobor és Szent Mihály ima
- Nepomuki Szent János szobor
- Mogyoródi pincesor (helyi védelem alatt áll, bekerült a megyei értéktárba)
- Hungaroring (bekerült a megyei értéktárba)
- Stációk - mogyoródi római katolikus temető
- Faluház
- Klostromdomb
- Hősök ligete
- Lourdes-i barlang
- Keresztek a háztetőkön és fülkeszobrok
- Út menti keresztek
- Szent Mihály-templom
- Római katolikus plébánia
- Evangélikus templom
- Református templom
- Főtér

5.1.16. Településkép

Mogyoród Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete 2021. november 3. napjával módosította a településkép védelméről szóló 26/2017. (XII.28.) Ök.. rendeletét, melyben a település arculatát meghatározó előírások, szabályozók megtalálhatóak.

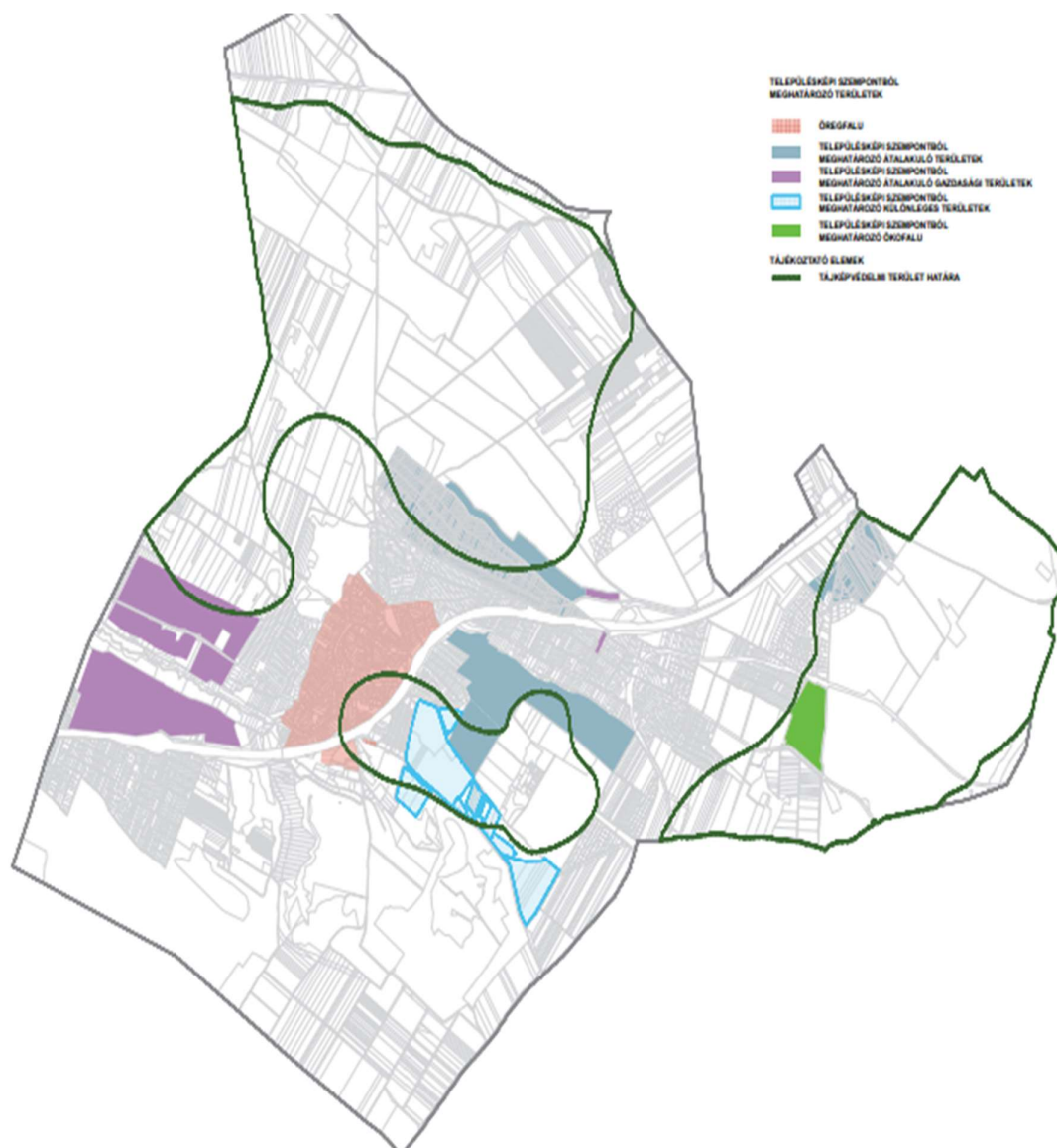
A településképi szempontból meghatározó területek településképi követelményei:

10. § (1) A 2. mellékletben lehatárolt Öregfalu területén a tetőzet kialakítása, hajlásszöge és esetleges tetőfelépítménye, anyaghasználata a környezete adottságaihoz illeszkedjen.

(2) A 2. mellékletben lehatárolt Öregfalu és a településképi szempontból meghatározó átalakuló lakóterületeken a közterületek anyaghasználatát úgy lehet meghatározni, hogy a telek előtti közterületi járda, gépjármű-behajtó, vízelvezető árok, zöldsáv kialakítása, egy utcaszakaszra vonatkozóan egységes megjelenésű legyen.

11. § A 2. mellékletben lehatárolt településképi szempontból meghatározó átalakuló gazdasági területen és különleges területen az építéssel összefüggésben a) a táji és természeti adottságoknak megfelelő, b) nem invazív, c) közepes vagy nagy lombkoronát növelő, d) lombhullató fajok alkalmazásával alakítandó ki a telepítendő zöldfelületeket úgy, hogy a fák mennyisége az 1 fa/ 300 m² legkisebb sűrűséget elérjék.

12. § Az új vonalas közművekhez kapcsolódó berendezéseket, építményeket műszaki szempontból indokolható esetet kivéve, a földfelszín alatt kell kialakítani és elhelyezni.

18. ábra Településképi szempontból meghatározó területek

5.1.17. Épületenergetikai beruházások

Az elmúlt években több energetikai beruházást is tett az önkormányzat, amelyek egy része a már meglévő épületállomány megújuló energiával való ellátását biztosította. Pl. Önkormányzat épületének energetikai korszerűsítése; Egészségház mennyezet és padlófűtés.

A beruházások nagyobb része azonban új középületek kivitelezéséhez kapcsolódott. Itt kell megemlíteni az országos szinten is példa értékű napelemes cserép (Tondach) beépítését, amely víz-levegő szivattyú működéséhez biztosít megfelelő áramforrást.

Hulladékgazdálkodás

5.1.18. Észak-Kelet Pest és Nógrád Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás

Mogyoród nagyközség tagja az Észak-Kelet Pest és Nógrád Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulásnak (továbbiakban: Társulás). A város hulladék-szállítását a Zöld Híd B.I.G.G. Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. (továbbiakban: „Zöld Híd B.I.G.G.” Kft.) végezte 2020. január 31-ig. A Kft. az Önkormányzati társulás tulajdonában van.

Északkelet-Pest és Nyugat-Nógrád térségének 106 települését érintve 2004-ben jött létre a települések együttműködésével az Önkormányzati Társulás, mely a térség hulladékot érintő kérdéseire komplex válasz kívánt adni. 2005-ben 6,5 milliárd forintnak megfelelő összegű uniós forráshoz jutottak így megkezdődhetett a tervezés. A Zöld Híd Program végül 2010. év nyarán indult el.

A Társulás 23/2020. (IX.8.) számú Társulási Tanácsának határozata alapján a Duna-Tisza Közi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. 49 %-os üzletrészt vásárolt a Zöld Híd B.I.G.G. Nonprofit Kft.-ből.

Az Önkormányzat hulladékgazdálkodási tevékenységét a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV törvény V. fejezetének, illetve a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet rá vonatkozó előírásainak figyelembevételével végzi.

A Mogyoródon keletkező hulladékok elhelyezésére az Ökörtelek völgyi lerakót használják 1989. év óta. 1989 és 2000 között a 0. ütem lett kialakítva és feltöltve. A lerakó még szigetelés nélkül készült és teljes működése alatt 250.000 m³ hulladék lett itt elhelyezve, rekultivációjára 2010-ben került sor.

2000-ben lett kialakítva az I. ütem, mely már szigeteléssel készül és 2005. évi bezárásáig 170000 m³ hulladék elhelyezését biztosította. 2005-től az I. ütem bővítésére került sor, melynek során szintén szigeteléssel kialakított I/A ütem került feltöltésre 2008-ig.

2008 és 2010 között a mogyoródi hulladék a gyáli lerakóra került ártalmatlanításra, mert az Ökörtelek völgyi lerakó kapacitás megtelt. 2010. július 1 óta elkészült a II. ütem, így újra lehetőség nyílt a közelebbi Gödöllő melletti hulladék ártalmatlanításra. 27.000 m² alapterületű lerakó kapacitása 395.555 m³, 2020. júliusában a Közszolgáltató adatszolgáltatása alapján még 52.500 m³ hulladék elhelyezésre van lehetőség.

Az eddigi jobbára lerakásra épülő hulladékkezelést a két központban felváltotta egy több lépcsős mechanikai-biológiai hulladékkezelés, mely során előkezelik, válogatják a hulladékokat, és csak a hasznosíthatatlan hulladék kerül lerakásra. A mechanikai-biológiai hulladékkezelés célja röviden: a hasznosítható frakciók leválasztása, szerves frakciók leválasztása és kezelése, üvegházhatású gázok csökkentése, lerakásra kerülő mennyiség csökkentése és a lerakásra kerülő mennyiség térfogatának csökkentése.

A kommunális vegyes hulladékot mechanikai-biológiai előkezelésnek vetik alá, melynek során 4 további frakció jön létre:

- Fém, hasznosításra kerül,
- RDF (Refuse Derived Fuel) másodlagos (alternatív) fűtőanyag, mely cementműben kerül felhasználásra,
- Szerves frakció, amely biológiai kezelésre kerül. Biológiai szempontból stabil, nem bomlik tovább. Felhasználása rekultiváció során takaróréteggént.

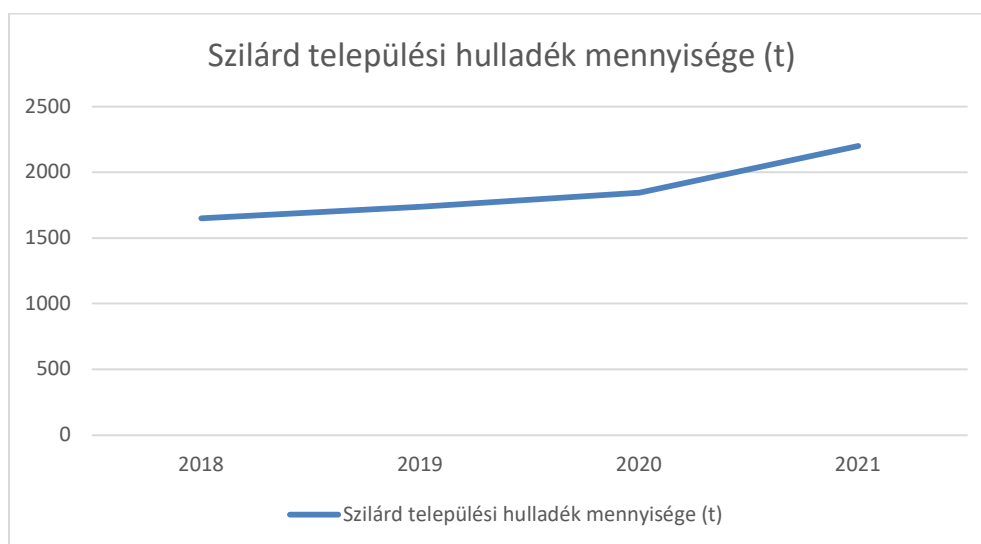
- Nehéz frakció, lerakásra kerül.

A másik technológia a szelektíven gyűjtött hulladék utóválogatása, előkészítése anyagában történő hasznosításra.

5.1.19.A kommunális és szelektív hulladékok gyűjtése és elszállítása

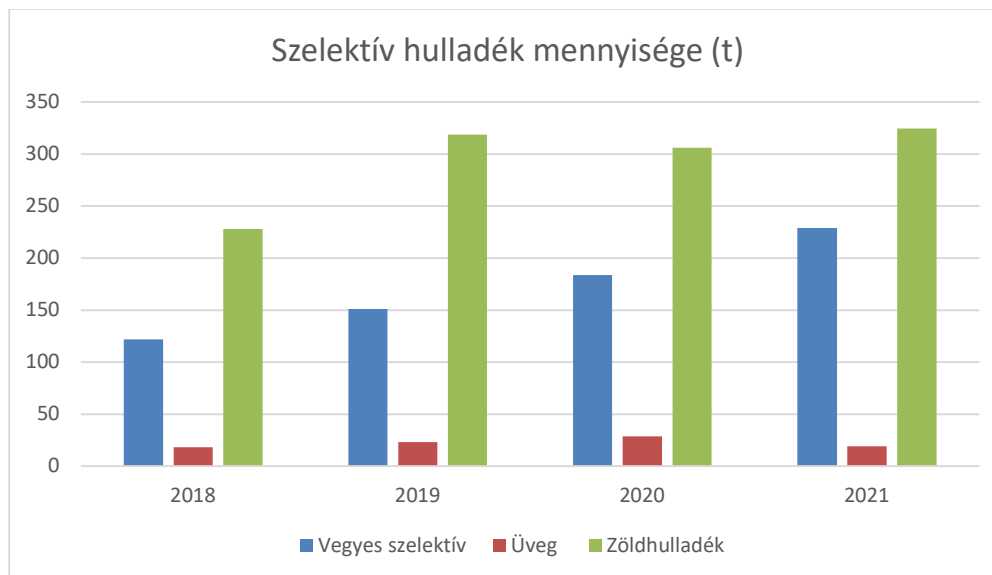
Az elmúlt 4 év statisztikai adatai alapján elmondható, hogy amellet, hogy Mogyoród lakosság-száma csekély mértékben nőtt, a kommunális hulladék mennyisége 2018-hoz képest kb. 25%-kal nőtt, 2021-ben már 2199,65 t volt.

A Zöld Híd B.I.G.G. Nonprofit Kft. és 2020-tól a DTKH Kft. által Mogyoródon lakosságtól be-gyűjtött és elszállított hulladékok mennyiségeit a 2018 és 2021 év közötti időszakban az alábbi di-agramon láthatjuk.

16. ábra: A szilárd települési hulladék mennyiségének változása 2018. január 1. és 2021. dec 31. között³⁰

³⁰ DTKH Nonprofit Kft. adatszolgáltatása útján, saját szerkesztés

18. ábra: A szelektív hulladék mennyiségének változása 2018 január 1. és 2021. dec 31 között³¹

Ezzel párhuzamosan viszont az a szerencsés helyzet is megfigyelhető, hogy a vegyes szelektív hulladék mennyisége nagyobb mértékben bővült, mint a kommunális hulladéké. Szelektív gyűjtésre alkalmas zsákokban gyűjthetők a műanyag hulladékok (palackok, flakonok, csomagolási fóliák), illetve a fémdobozok (sörös, üdítős, fémdobozok); a különböző papírok (újság és karton), valamint a társított (kombinált) csomagolási hulladékok (tejes és gyümölcsleves dobozok).

A szelektíven gyűjtött hulladékok, valamint az üveg és zöldhulladékok, az elmúlt 4 évben begyűjtött mennyiségi adatait és azok összefüggéseit a 18. ábra bemutatásával szemléltetjük.

A diagram adatairól 47%-os növekedést olvasható le a háztartásokból összegyűjtött szelektív hulladék tekintetében, elérve a 2021. évi begyűjtött 228,96 tonnát. Ez az adat a házhoz menő zsákos gyűjtési rendszert foglalja magában.

Rendszeresen visszatérő probléma a hulladékgyűjtő edények nem megfelelő használata: A közterületek hulladékgyűjtő edényeibe gyakran tesznek nem kommunális hulladéknak minősülő anyagokat, pl. állati tetemeket. Ez több okból jelent gondot: egyrészt közegészségügyi veszélyt rejt, másrészt az így megtelt hulladékgyűjtőket nem lehet rendeltetésszerűen használni. Továbbá rendszeresen előfordul, hogy a szelektív hulladékgyűjtő edényekbe nem odavaló hulladékok is kerülnek.

A fenti problémák az ott élők ismerethiánya és mások felelőtlen magatartása miatt alakul ki. A kritikus területeken egyre több helyre kerül ki rejtett kamera, aminek köszönhetően folyamatosan nőhetne a tettenérés és a megindított eljárások száma.

A szelektíven gyűjtött hulladékokat a „Zöld Híd B.I.G.G.” NKft. munkatársai tovább válogatják, hogy tiszta és értékes nyersanyagokat nyerjenek belőlük.

5.1.20. Szerves hulladékok kezelése

Az önkormányzat a hulladékgazdálkodási közszolgáltató bevonásával gondoskodik a város területén keletkező zöldhulladékok begyűjtéséről, valamint a karácsonyfák összegyűjtéséről (két alkalommal).

³¹ DTKH Nonprofit Kft. adatszolgáltatása útján, saját szerkesztés

A lakosságnál keletkező zöldhulladékok szállítását április 1.-től november 30-ig terjedő időszakban szállítják el a lakóingatlanoktól a hulladékgazdálkodási közszolgáltató előre meghatározott gyűjtési napjain. A zöldhulladék 110 literes bioszakban helyezhető ki, illetve a gallyak, ágak kötegelt elszállítása is biztosított. Az ingatlantulajdonosoknak lehetőségük van a nagyobb mennyiségű zöldhulladék Ökörtelek-völgyi Regionális Hulladékkezelő Telepén található komposztáló telepen történő leadására is, azonban ezért kezelési-ártalmatlanítási díjat számítanak fel.

2022. január 1-jétől bevezetésre kerülő kiosztási rendszer, mely szerint a díjmentesen biztosított zsákok teljes éves mennyisége átadásra kerül az egyes önkormányzatok részére, akikről a fogyasztók átadás-átvételi nyilatkozat aláírásával egyszerre vehetik át a teljes, egy évre szóló zsákmennyiséget. A zöldhulladék gyűjtő zsákok így a jogosult ingatlanhasználókhoz kerülnek, felhasználásukról a fogyasztók szabadon rendelkezhetnek igényeik szerint.

5.1.21. Lomtalanítás

A DTKH Nonprofit Kft. a lomtalanítást évente ingatlanonként térítésmentesen egy alkalommal 2m³ mennyiségben házhoz menő rendszerben végzi, amit a lakosság 2022-es évtől egész évben igénybe vehet.

Igénylést kizárólag a közszolgáltatásban nyilvántartott és szerződött, aktív (a szolgáltatást nem szüneteltető), közüzemi díjhátralékkal nem rendelkező ingatlanhasználók nyújthatnak be.

Lomtalanítás körébe tartozó hulladék típusok:

- bútorok (asztal, szék, szekrény, ágy, komód stb.)
- egyéb, fából készült tárgyak, amelyek a méretük miatt nem férnek el a hagyományos gyűjtőedényben,
- szőnyegek, padlószőnyegek,
- matracok,
- ágyneműk,
- textilek, ruhaneműk,
- műanyagok (linóleumok): padlók, kerti bútorok, műanyag medencék, műanyag játékok,
- személygépkocsi-, kerékpár- és motorkerékpár-gumiabroncsok (ezekből háztartásonként max. 4 db helyezhető ki)

A kihelyezett lom elszállítása az előre egyeztetett napon történik, mely a megadott napon reggel 6 óráig az ingatlan utcafronti részére helyezhető ki! Kérjük, hogy a nagydarabos lom (pl. bútor) kivételével a kisebb méretű anyagok a hatékonyabb elszállítás és szétszóródás megakadályozása érdekében beszákolva, kötegelve kerüljenek kihelyezésre. A lomhulladékot minden esetben úgy kell elhelyezni, hogy az a jármű- és a gyalogos forgalmat ne akadályozza, a zöldterületeket és a növényzetet ne károsítsa, továbbá ne járjon baleset vagy károkozás veszélyének előidézésével.

5.1.22. Illegális hulladéklerakás

Legalább tíz olyan hely van Mogyoródon és környékén, amit rendszeresen elcsúfít az oda lerakott illegális szemét. Az önkormányzatnak vannak ugyan eszközei, de a hatósági eljárás önmagában nem elegendő, lakossági összefogásra is szükség lenne.

Autógumi, építési törmelék, kommunális és veszélyes hulladék. A hulladék egyik napról a másikra jelenik meg és kezd el növekedni egy-egy helyen. Az ott lakók és sokszor a szennyezett ingatlan

tulajdonosa is tehetetlen, ha nem találják meg a szemetelőt, akkor őket kötelezi a hatóság az elszállításra és ártalmatlanításra. A mogyoródi lakossági csoportokban sajnos gyakran születik újabb bejegyzés a községet elcsúfító illegális hulladéklerakásokról.

Az eddig elszállított illegális hulladéklerakások:

2020.06.18 Magyar Közút Zrt. a kezelésükben lévő 2139 es körforgalomnál elhagyott illegális hulladékot elszállították. (kibelezett hűtő, ágymatrac, egyéb háztartási hulladék)

2020.04.27. Az Önkormányzat felszólítására az ingatlan tulajdonosa elszállította az illegálisan lerakott hulladékot (Mogyoród, 034 hrsz.)

2020.07.20. Glóbusz utca 22. az illegálisan lerakott hulladék ismeretlen személy által elszállításra került (nagy mennyiségű karton csomagoló anyag). Az egyik csomagoláson olvasható volt a címzett.

Magyar Közút Zrt. a kezelésükben lévő 2139 es körforgalomnál elhagyott illegális hulladékot elszállították. (kibelezett hűtő, ágymatrac, egyéb háztartási hulladék)

2021. évben állami pályázaton nyert forrás segítségével az Önkormányzat jelentős mennyiségű illegális hulladékot tudott ártalmatlanításra elszállíttatni. A 286/58 hrsz., 0286/56 hrsz., 0286/52 hrsz. M3 autópályához tartozó ingatlanokon összesen 5 m3 vegyes hulladék elszállítása. Kótyisi út 7 m3 illegális hulladék elszállítása. Somlyóhegyi út 7 m3 illegális hulladék elszállítása. Mogyoród 0220/7-/10 hrsz. 5 m3 illegális hulladék elszállítása. 0560/19 hrsz. 7 m3 illegális hulladék elszállítása, Mátyás király út buszforduló 7m3 illegális hulladék elszállítása.

Azonban a Rózsa utcában a Mogyoródi-patak rézsűjében több száz köbméternyi lomhulladék hever, melynek elszállítása nem csak komoly anyagi erőforrásokat igényel, hanem különleges alpin technikát is, mert a rézsű meredeksége nem teszi lehetővé sem a kézi sem a gépi erővel történő anyagmozgatást.

2021. március 16-ig az elhagyott hulladék ügyében a települési önkormányzatok jegyzői folytatták le a hatósági eljárásokat. Ekkor azonban hatályba lépett a Kormány 124/2021. (III. 12.) számú rendelete, mely alapján immáron a területi hulladékgazdálkodási hatóság – Mogyoród esetében a Pest Megyei Kormányhivatal – folytatja le a jogellenesen elhelyezett hulladék ügyében a hatósági eljárásokat. Ez azt jelenti, hogy ezentúl a települési önkormányzatok nem járhatnak el az illegálisan lerakott hulladék ügyében. Az illegális hulladék bejelentését a Pest Megyei Kormányhivatal felé kell megtenni ügyfélkapun vagy a zoldhatosag@pest.gov.hu e-mail címen.

5.1.23. Hulladékgazdálkodással kapcsolatos akciók

Az Önkormányzat rendszeresen részt vesz az országos „TE SZEDD” akcióban, ahol évről évre jelentős mennyiségű illegális hulladék gyűlik össze önkéntesek részvételével.

Használt sütőolaj gyűjtőpont található Mogyoródon az új fogászati rendelő mellett a Dózsa György út 21. szám alatt.

Az önkormányzat ügyfélszolgálatán elemgyűjtő került kihelyezésre, melybe mindenféle háztartásokban előforduló egyszer használatos elem gyűjtésére alkalmas.

2020.04.24. Az önkormányzat dolgozói összeszedték a kilátónál elhelyezett illegális hulladékot.

2020.10.17. Mogyoród Településen az önkéntes lakossági hulladékgyűjtésnek köszönhetően 74 m3 illegálisan lerakott hulladéktól szabadították meg a környezetünket.

2021. évben került elhelyezésre az üvegyűjtő konténer a Hungaroring út 2. számú irodaépület alatti önkormányzati területre.

2021-ben csatlakozott először Mogyoród a KÖVET Egyesület mobiltelefon visszagyűjtő kampányára a „**Passzold Vissza Tesó!**” című kampányához. A cél, hogy a magyar háztartásokban használt, de használaton kívülre került mobiltelefonokat visszagyűjtsék, minél nagyobb mennyiségben. A használt készülékek kincset rejtnek, többek között 17 féle fémeket lehet visszanyerni belőlük, például aranyat, ezüstöt, palládiumot, rezet. A mobiltelefonok előállításához szükséges nyersanyagok, például a koltán bányászata Afrikában veszélyeztetett fajok (pl. gorillák, bonobók és csimpánzok) élőhelyét, fennmaradását és a helyi közösségek érdekeit fenyegetik. Ezt a folyamatot szeretnék megfékezni, ha ugyanis a használt mobiltelefonokban található fémek újrahasznosítása nagyobb mennyiségben valósul meg, akkor az előállításukhoz szükséges ércek bányászata várhatóan csökkenni fog.

2022. februárjában a jegyző vezetésével a Mogyoródi Polgármesteri Hivatal dolgozói takarították össze a HÉV állomás környékén szétszórt szemetet. Összesen húsz zsáknyi hulladék gyűlt össze.

Évente 1, illetve 2 alkalommal történik önkormányzati finanszírozású elektronikai, illetve veszélyes hulladék gyűjtés, a mogyoródi lakcímkártyával rendelkezőknek, amely nagy mértékben hozzájárul ahhoz, hogy megelőzhetőek legyenek az illegális hulladéklerakások. Az ilyen gyűjtések alkalmával összegyűjtött nagy mennyiségű hulladék jelzi, hogy a lakosság igényli ezt a kiegészítő szolgáltatást, mely a közszolgáltatás körébe nem tartozik bele.

Zaj- és rezgésvédelem

A 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. 2. és 3. számú melléklete határozza meg az „Üzemi létesítményekből származó zajterhelési határértéket” az „Építőipari kivitelezési tevékenységből származó zajterhelési határértéket” illetve a „Közlekedésből származó zajterhelési határértéket” a zajtól védendő területeken.

Mogyoród esetében az ipari és gazdasági létesítmények városfejlesztési tervezésnek megfelelően lakó és pihenőövezetektől viszonylag jól elkülönülnek. Az itt működő cégek viszonylag alacsony zajkibocsátásúak, ezért lakóingatlanok közelében nem jár számottevő zajterheléssel. A hatósághoz ilyen jellegű bejelentések az utóbbi években nem érkeztek.

Mogyoród nem rendelkezik zaj-és rezgésvédelmi korlátozásokat tartalmazó rendelettel, így az országos érvényességű zajvédelmi rendeletek előírásai az irányadók.

A város lakóövezeteit érő zajterhelés főként a közlekedésből származik, ott is elsősorban az M3 autópálya, a városon átmenő 3. számú főút és a HÉV vonalából származó forgalom zavarja a környéken élő lakosságot.

Zajmérésre az utóbbi évek során nem került sor Mogyoródon.

5.1.24. Hungaroring egyedi zajterhelése

A Hungaroring versenypálya Magyarország legjelentősebb autóverseny-pályája. A pálya elsősorban a Formula–1 magyar nagydíjról ismert, amit 1986 óta folyamatosan megrendeznek.

A környezetvédelmi hatóság 2016. novemberi határozatában egyedi határértékeket határozott meg több tucat mérőponton, melyek alapvetően a zajártalom ellen védendő, kerepesi és mogyoródi lakóépületek homlokzata. A határértékek a 8 óra és 20 óra közötti nappali határértékek, jellemzően: 55 és 60 dB(A). Az üzemeltetőnek a jogerőre emelkedéstől kell az értékeket teljesítenie, és számos kötelezettsége között, adatszolgáltatása és változás-bejelentési kötelezettsége van. A kötelezettségek elmulasztása zajvédelmi bírságot eredményez.

Az üzemeltető kötelezettsége volt továbbá, egy legalább 5 m magas és egy legalább 8 m magas erdősáv létesítése megadott hrsz-ú ingatlanokon, 2017. november 30-i határidővel. Ennek a telepítésnek a megvalósításáról az üzemeltető jelen Program elkészítéséig nem nyilatkozott.

Az üzemeltetőnek 2017. október 31.-ég zajmérési monitoring rendszert kellett kiépíteni, üzembe helyeznie, s a rendszer dokumentációját eddig az időpontig a hatóság felé be kellett nyújtania. Minden hónap 25.-ég a következő havi rendezvénytáptárt át kell adnia az önkormányzatnak. A bejelentett napokon zajmérését kell végezni.

A 280/2004. (X.20.) Kormányrendelet szerint a KTI (Közlekedéstudományi Nonprofit Kft. elkészítette a nagyforgalmú közutakra és a nagyforgalmú vasutakra vonatkozó intézkedési tervjavaslatát, melyet észrevételezés céljából nyilvánosságra hoztunk. 2 darab lakosság általi észrevétel érkezett. Egyik a Bocskai utcában a befejezetlen, hiányos zajvédőfal kapcsán. A másik pedig a Bajcsy-Zsilinszky útról, ahol a meglévő zajárnyékoló fal megmagasítását szeretnék kérni. A KTI és a NIF tájékoztatása szerint rövid (5 éven belüli megvalósítandó) és hosszú távú (10 éven belül megvalósítandó) beavatkozások közé sorolták ezeket a projekteket.

A Hungaroring zajhatása - a környezetvédelmi hatóság által elfogadott tanulmány szerint - Mogyoródon a nappali és éjszakai időben megengedett napi zajsztintet nem haladja meg. Ezzel szemben Kerepes (Szilasliget) és Mogyoród határában lévő néhány ingatlan tekintetében a megengedettnél nagyobb mértékű zaj okán jelenleg zajvédő fal építése van folyamatban.

5. kép zajvédőfal Szilasliget és Mogyoród határán

2019. júliusában a Hungaroring Sport Zrt. kérelmére az első fokon eljáró környezetvédelmi hatóság új zajvédelmi határértékeket állapított meg, amelyek betartásáról a határozat véglegessé válásától gondoskodnia kell.

A Hungaroring Sport Zrt. zajmonitoring rendszert köteles üzemeltetni minden nap 8-22 óra között.

Zajkibocsátási határérték betartása alóli felmentési időszakban a honlapján tájékoztatót kell közzétenni. Kizárólag nemzetközi verseny idejére kérhető 65 dB-nél magasabb zajkibocsátásra felmentés, ami évente egybefüggő 4 nap lehet, egy eset kivételével, amikor 5 nap.

Minden hónap 25. napjáig a pályahasználatokról előzetesen tájékoztatást és tárgyévét követő év március végéig éves adatszolgáltatást kell benyújtani a környezetvédelmi hatóság felé.

Energiagazdálkodás

5.1.25. Városi közvilágítás

A kiépített közvilágító elosztó hálózat az ELMŰ Hálózati Kft. tulajdonában van, a használatért az önkormányzat közvilágítási rendszerhasználati díjat fizet. Az önkormányzat kötelezően ellátandó feladata a közvilágítás aktív elemeinek a karbantartása, üzemeltetése.

2021. szeptemberében új vállalkozóval szerződött Mogyoród Nagyközség Önkormányzata a település közvilágításának karbantartására. Ahol ugyanis csak egy-egy lámpa égett ki, ott nem az áramszolgáltatót, hanem a közvilágítást fenntartó szervezetet kell értesíteni. Eddig ezt a feladatot a több település közreműködésével létrejött MTKKE Egyesület látta el, ők azonban 2021. július 31-ével megszűntek, feladatukat az Iguvill Kft. látja el. A hibabejelentő oldaluk címe: <https://kozvil-hiba.hu/hibabejelentés>

A hibabejelentő rendszer bármilyen operációs rendszert használó számítógépről elérhető, és nagy előnye, hogy bármelyik mogyoródi lakos közvetlenül jelenthessen be közvilágítási hibát, és arról a karban tartó vállalkozás azonnal értesüljön. A gyors információáramlásnak köszönhetően így a hiba javítása is hamarabb megtörténhet.

A rögzített hibákat mind a Vállalkozó mind az Önkormányzat azonnal látja, így bármely pillanatban friss információ áll rendelkezésre arról, hogy az egyes hibák javításának folyamata hol tart, melyek kerültek kijavításra, illetve a meglévő hibák javítására mennyi idő áll még rendelkezésre. A

Vállalkozónak segítséget nyújt ahhoz, hogy a bejelentett hibákat fontossági sorrendben, ugyanakkor a vállalt javítási határidőn belül elhárítsa.

A rendszerben minden rögzített hiba eltárolásra kerül, melyekre vonatkozó információkat (pl. a bejelentés és kijavítás ideje, a hiba oka) bármikor meg lehet tekinteni visszamenőlegesen is. A tárolt adatokból mind az Önkormányzat, mind a Vállalkozó automatikusan frissülő kimutatásokat tekinthet meg a hibák jellegére, gyakoriságára, elhárításuk átlagos idejére vonatkozóan.

Tekintettel arra, hogy a közvilágítás fogyasztása nem mért, az elszámolás a beépített teljesítmény és az üzemidő alapján történik. Az üzemidő a közvilágítási szabvány szerinti közvilágítási naptárban szereplő évi 3 990 óra.

Az elkövetkező években elérendő cél az, hogy a közvilágítási bővítések, átalakítások esetében minden esetben LED technológiájú lámpák felszerelésére kerüljön sor, hogy az energiafogyasztás csökkenhessen.

Közlekedés

5.1.26. Közúti közlekedés

Mogyoród a budapesti agglomerációban fekszik, keresztül halad a városon az M3-as autópálya és a 3-as számú főút. Ezen felül Fót, Szada és Kerepes felé vannak közúti kapcsolatai, melyeken keresztül az említett települések elérhetik az említett főúthálózati elemeket.

Keleti irányban haladva az M3 autópályán ma már elérhető a megyeszékhelyek közül Miskolc, Nyíregyháza illetve Debrecen is. Nyugat felé haladva 15 km után elérjük az M0 autótutat és az új Megyeri Duna-hidat.

A 3-as út egyben Mogyoród kelet-nyugati tengelye is. Egyszerre szolgálja tehát a település központjának a szomszédos, illetve távolabbi településekhez való kapcsolódását, de ugyanakkor itt vezet el a Mogyoródhoz nem kapcsolható átmenő forgalmat. Az úton megjelenő közel 20 ezer jármű jelentős része átmenő forgalom.

A város Budapest felé HÉV kapcsolattal egyaránt rendelkezik, mintegy napi 60 menettel irányonként. Emellett rendszeres buszjárat biztosít kapcsolatot a fővárossal.

A jó közösségi közlekedési lehetőségek ellenére a várost elhagyó utazások nagy része személygépjárművel történik a munkába történő ingázások miatt.

A Mogyoródot átszelő 3-as számú főút átmenő forgalma a keresztező utak csomópontjaiban forgalmi fennakadást okoznak az útszakasz 8000-20 000 Ekm/nap forgalmat bonyolít.³² Várhatóan a most készülő Közlekedésfejlesztési Konceptió megoldást talál erre és a többi helyi közlekedésszervezési problémára is.

A térség úthálózati fejlesztései között szerepel az ún. agglomerációs elkerülő út is, amely a Gödöllő és Vác közötti településektől délre haladna és tehermentesíti azokat az átmenő forgalomtól. Az út az M3 és M31 utak gödöllői északi körforgalmába érkezne.

³² <https://kira.kozut.hu/kira/>

5.1.27. Tömegközlekedés

Mogyoród és két agglomerációs település (Kerepes, Kistarcsa) elővárosi közlekedési kapcsolatát biztosítja a Budapestre vezető HÉV-vonal, mintegy napi 60 menettel irányonként.

A MÁV HÉV Zrt. az elavult pályatest felújítását is tervezi, amelynek kormányzati támogatása még várat magára.

Volán Zrt. új buszjáratot indított, amely közvetlen megközelítést biztosít Mogyoród és Budapest között, ugyanakkor néhány időpontban a járatok ritkultak.

További probléma, hogy a Volán Zrt. előzetes egyeztetés nélkül módosítja a járatainak menetrendjét és a HÉV-vel való összhangot nem biztosítja.

Az önkormányzat próbálkozásai a VOLÁN Zrt. és az érintett minisztérium irányában eredménytelenek.

2018-ban a MÁV-HÉV Zrt-vel együttműködési megállapodást kötött Mogyoród Nagyközség Önkormányzata.

5.1.28. Kerékpáros közlekedés

Mogyoród jelenleg nem rendelkezik kerékpárúttal, ugyanakkor az Önkormányzat rendelkezik tervekkel új kerékpárutak megépítésére vonatkozóan. Várják a fejlesztési lehetőségeket, pályázatok kiírását.

Havária

A rendkívüli események bekövetkezése – egy település mindennapjaiban – jelentős feladatok elé állítja az elhárításban részt vevő és közreműködő szervezeteket. Jellemzően adódóan ezen esetekre részben fel lehet készülni elhárításukra, azonban térbeni és időbeni jelentkezése összehangolt, szakszerű és célirányos cselekvést vár el a mentesítőktől.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény értelmében a településeknek veszélyelhárítási tervet szükséges készítenie, melynek célja a védekezésre való felkészülés.

Potenciális veszélyforrások egyaránt lehetnek ipari eredetűek, származhatnak a közlekedésből, illetve ide sorolandóak a természeti katasztrófák is.

Az egész települést katasztrófával fenyegető ipari nagyüzem Mogyoród közigazgatási területén nem található. Az ipari parkban létesült üzemek új építésűek, kialakításuk során a környezetbiztonsági szempontok betartását kiemelt fontosságú elemként vették figyelembe. A lakosság biztonsági helyzete szempontjából meghatározó ezen üzemegységek lakott területtől való távolsága is, melyre tekintettel a közvetlen veszélyeztetés lehetősége kizárható.

Mogyoród meghatározó jelentőségű a tranzitforgalmat bonyolít le közúti vonalakon, így a közlekedést, mint potenciális veszélyforrással is számolni kell. A veszélyes anyagok, hulladékok szállítása során figyelembe kell venni a vonatkozó ADR (közúti) és RID (vasúti) szállítási biztonsági követelményeket. Nagyobb mennyiségű veszélyes anyagok szállítása során a feladó köteles gondoskodni az esetleges havaria események bekövetkezésére vonatkozó intézkedési teendők megjelöléséről, fel tüntetéséről. Az esetleges vészhelyzetek elkerülése érdekében fontos az illetékes hatóságokkal való együttműködési rendszer kidolgozása.

Nagyobb esőzések alkalmával a többlet csapadékvíz biztonságos elvezetése okozhat gondot, a települési folyóvize (Mogyoródi-patak), ezért a vízvezető árkok medrének tisztításáról, kotrásáról a megfelelő vízvezető képesség biztosítása érdekében rendszeres jelleggel gondoskodni kell. Ezen célkitűzés megvalósítása érdekében az önkormányzat rendszeresen gondoskodik a vízvezető létesítmények állapotának felméréséről, valamint a szükséges felújítási, fejlesztési munkák végrehajtásáról.

Környezeti nevelés, oktatás, társadalmi részvétel

Pillangós Óvoda tanösvény kialakításban való részvétele és hulladékgyűjtési tevékenysége emelhető ki 2017-ben. A „Zöld Óvoda” pályázat része a patak figyelése.

A Pillangós Óvodánál kétféle alkalommal került tanösvény kialakításra, amelyet fél éven belül ismeretlenek tönkretettek mindkét alkalom után.

A Pillangós Óvoda a 2019/2020-as nevelési évben is több tevékenységével azon volt, hogy a környezeti értékeket megismertethesse a gyerekekkel (Márton nap alkalmával élő libák laktak egy héttig a Gesztenyés Óvodában, hulladékgyűjtő telepen állatok világnapja keretében megismerkedtek a nagycsoportosok a szelektív hulladékgyűjtés részleteivel, a „szemétből játékkészítés” lehetőségével újrahasznosítás során, kiskertek kialakítása mindkét óvoda udvarán, komposztálás, illetve a két évvel ezelőtt megkezdett zöld hulladékból keletkezett komposzt felhasználása virágosításkor, madáretetők kihelyezése mindkét óvoda udvarán, a gyermekek tanítása takarékosagra a víz és áramhasználat kapcsán.)

A 2020-2021-es nevelési év végén pályázatot nyújtottak be az újabb Zöld Óvoda cím elnyerésére, melyet el is nyertek. a már meglévő Madárbarát Óvoda cím mellett.

Az önkormányzat jó kapcsolatokat ápol a civil szervezetekkel, ezért javasolható, hogy a jövőben több környezetvédelmi célú projektet is közösen szervezzenek, illetve valósítsanak meg.

Mogyoródi civil szervezetek az alábbiak:

Don Bosco Nővérek Háza Alapítvány
Élhetőbb Kukukkhegyért Egyesület
Erdősor Egyesület
Jakab Lakópark Egyesület
KALÁSZ Katolikus Lányok és Asszonyok Szövetsége
Községünkért Mogyoródért Alapítvány
LSP Team Sportegyesület
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület (Mogyoródi Csoport)
Mogyoród 1074 Közalapítvány
Mogyoród Football Club
Mogyoród Kukukkhegy Kertbarát Kör
Mogyoród Kukukkhegy Polgárőr Egyesület
Mogyoródi - Pisokmáji Területfejlesztési és Érdekvédelmi Egyesület
Mogyoródi Gazdakör
Mogyoródi Gesztenyés Óvodáért Alapítvány
Mogyoródi Hegyközség
Mogyoródi Karikás Néptáncsoport Hagyományőrző Egyesület

Mogyoródi Polgárőr Egyesület
Mogyoródi Közoktatásért Alapítvány
Mogyoródi Községi Sportkör
Mogyoródi Labdarúgásért Alapítvány
Mogyoródi Lokálpatrióta Civil Egyesület
Mogyoródi Nagycsaládosok Egyesülete
Jakab Mihály Népdalkör Hagyományőrző Egyesület
Mogyoródi Sándor-huszar Történelmi Lovas Hagyományőrzők Egyesülete
Mogyoródi Szent László Hagyományőrző Íjász Egyesület
Mogyoródi Szent Mihály Templomért Alapítvány
Pisokmáj Kertbarát Kör
RÓDI Polgári Jogi Társaság
Speciális Mentő és Önkéntes Tűzoltó Egyesület
Veterán Katonai Hagyományőrző Egyesület
Mogyoródi Testvértelepülési Egyesület
Szentjakab Parkfalu Érdekközössége Egyesület

6. Lakossági kérdőív válaszainak bemutatása

A lakossági véleménynyilvánításra 2022. október 17-től október 24-ig terjedő időszakban nyílt lehetőség. Egy hét alatt 310 válaszadó töltötte ki a kérdőívet, bár nem mindenki válaszolt minden feltett kérdésre, de a legtöbben minden témakörben véleményt nyilvánítottak. Voltak olyan kérdések, amelyeknél kevesebb válasz érkezett és voltak olyanok, ahol 1 kitöltő több lehetőséget is megjelölt az egyéni preferenciáinak. Ez a részvétel a lakosság több, mint 4%-át fedi le, amely napjainban kiemelkedő eredmény a hasonló közvéleménykutatások között! Ez a mintavétel mértékadónak ugyan nem, reprezentatívna már tekinthető mértékű.

A válaszok feldolgozás után beépítésre kerültek a stratégiai tervezés folyamatába és megjelennek a konkrét akcióprogramokban.

1. Mit gondol a fenntartható fejlődésről?

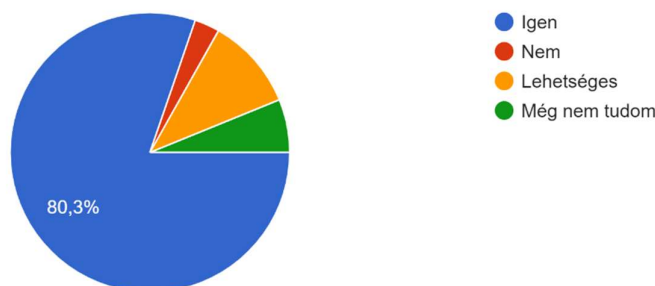
309 válasz

A válaszok több, mint 98 %-a egyértelműen tükrözi, hogy a lakosság fontosnak tartja a környezeti fenntartható fejlődést és közülük is a legtöbben az egyetlen járható útnak tartják a jövőre nézve. Ez az attitűd nem csak jelen Környezetvédelmi Program létét legitimizálja, hanem egy üzenet is a döntéshozók felé, hogy a fenntarthatósági szempontok vizsgálata már egyetlen fejlesztési döntésből sem hiányozhat!

2. Hosszú távon Mogyoródon képzelel el a jövőjét?

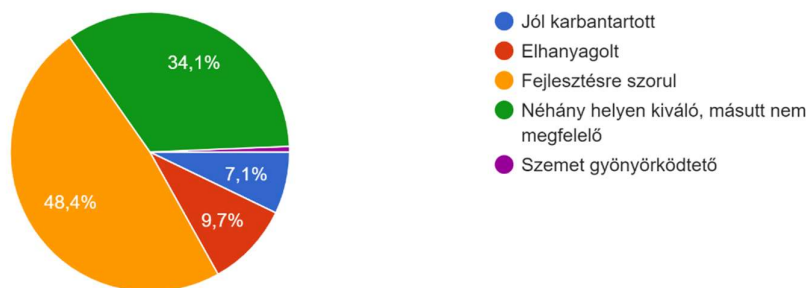
309 válasz

A kérdőív kitöltők 80 %-a egyértelműen Mogyoródon képzei el a jövőjét és több, mint 15 % lehetségesnek tartotta vagy nem még nem tudja. Ezek a számok kétfajta jelentéssel is bírnak, az egyik, hogy van a társadalomnak egy jelentős magja, amelyik otthonaként tekint a városra most és a jövőben is. A másik üzenet, hogy kb. 15 % az ingadozók aránya, akik megfelelő fejlesztési tervek és irányvonalak mellett, szívesen építenék a jövőjüket továbbra is Mogyoródon.

3. Mi a véleménye a település zöld felületeiről (fák, bokrok, virágágyások)?

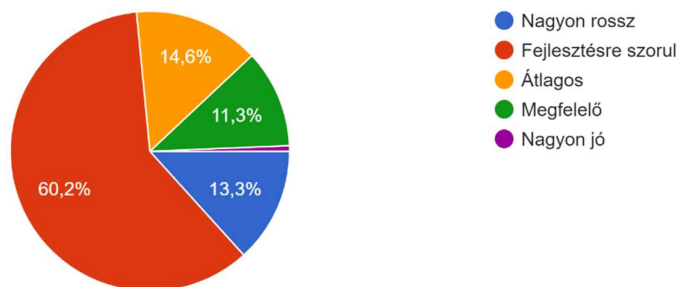
308 válasz

A zöldfelületek karbantartása és fejlesztése szintén nagy hangsúlyt kell, hogy kapjon a várostervezésnél, hiszen a válaszadók több, mint 82 %-a fejezte ki ezirányú véleményét. Bízató azonban, hogy a válaszadók 34 %-a gondolja úgy, hogy néhány helyen kiváló a közterületek állapota, ami az eddigi fenntartási munkák sikerét mutatja. A lakosság csaknem fele gondolja úgy, hogy a zöld felületek fejlesztésre szorulnak, ezt az igényt a későbbiekben a +1 kérdésre adott válaszok is megerősítik, ezért erre a feladatra kiemelt hangsúlyt kell fektetni a környezeti tervezés során.

4. Mi a véleménye a települési helyi épített értékek (épületek, terek, utcák) állapotáról?

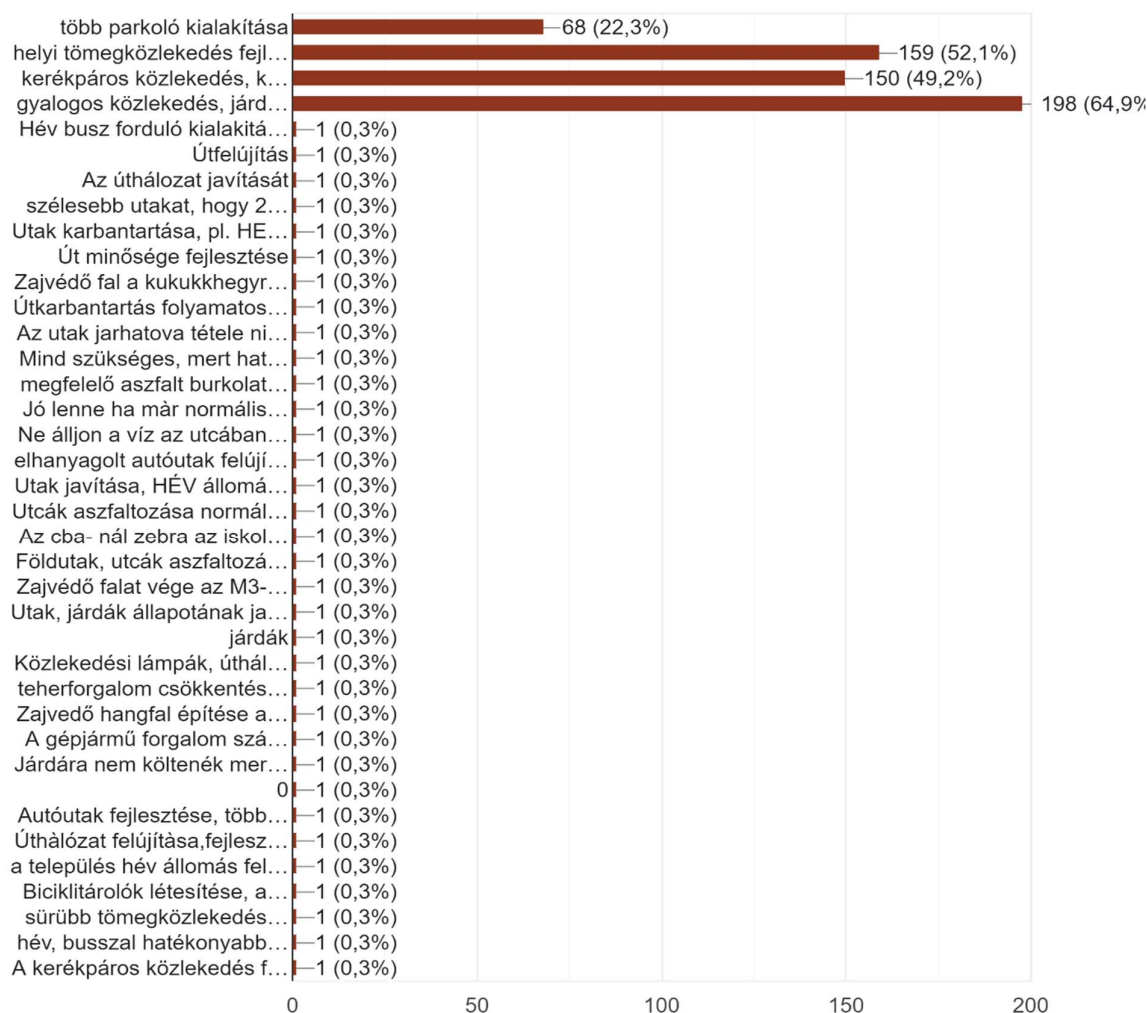
309 válasz

A válaszadók közel 75%-a igényli a városi közterület fejlesztéseket, ezen belül is több, mint 13 % gondolja úgy, hogy a terek, utcák állapota nagyon rossz. Ez a magas arány egyértelműen jelzi a városvezetés számára, hogy az a fejlesztési irány, amit jelenleg is képviselnek (utak kiépítése, fejlesztése) megfelelően tükrözi a lakossági igényeket.

5. Mit szeretne leginkább az alábbi, közlekedéssel kapcsolatos fejlesztések közül a településen?

305 válasz

Nem olvasható egyedi válaszok:

- Hév busz forduló kialakítása felújítása
- Szélesebb utakat, hogy 2 autó elférjen egymás mellett
- Utak karbantartása, pl. HEV megálló környéke, vasúti átjáró
- Az utak járhatóvá tétele normál közlekedési eszközön (autó) és babakocsival és gyalogosan is járható járdák kialakítása
- Mind szükséges, mert hatalmas az elmaradás
- Jó lenne, ha már normális aszfaltos utak lennének, meg nem lenne az összes kátyús!!!

- Utak javítása, HÉV állomás utcájának, parkolójának és körforgalmának rendbetétele, útjavítása
- Utcák aszfaltozása normális járdák kialakulása mindkét oldalon, jelenleg borzalmas állapotok uralkodnak vízelvezetés és közterületek állapotaiban!
- Közlekedési lámpák, úthálózat fejlesztése
- teherforgalom csökkentése, zajvédők telepítése (ha már a hangfogó fákat kivágták)
- Zajvédő hangfal építése a 23 km kőtől mindenképpen!
- A gépjármű forgalom számára jobban járható utak
- Járdára nem költenék mert nem használják, mindenki az út közepén megy a mellékutakon
- Autóutak fejlesztése, több kuka kihelyezés az utak mentén.
- a település hév állomás felőli végén a Gödöllői úton lévő nagy kanyar biztonságossá tétele
- hév, busszal hatékonyabban lehessen elérni az újpesti területet
- A kerékpáros közlekedés fejlesztéshez a Mogyoród-Fót és a Fót-Bp közötti utak szélesítése és karbantartása lenne fontos. Ha nem lenne ilyen szűk ez a két út, és nem lenne benne kátyú és rossz minőségű kátyújavítás, akkor többen közlekednének Bp-re is kerékpárral. Ezen kívül a helyközi tömegközlekedést lenne érdemes fejleszteni, több közvetlen buszjáratral Bp-re (most hétvégén egyáltalán nincs), így vélhetően többen választanák az autózás helyett a buszozást Bp-re. Ehhez kapcsolódóan érdemes lenne lobbizni a Volánnál, hogy ha már csak átszállással lehet busszal eljutni Újpestre, akkor meg lehessen venni egyben a jegyet Mogyoródtól Újpestig, mert jelenleg a két külön jegy, kb. kétszer annyiba kerül, ami aztán végképp elveszi az ember kedvét a buszozástól.

Az előre megadott válaszok közül kiemelkedő a gyalogos forgalom fejlesztését szolgáló járdaépítési igény, közel 65 % tarja ezt fontosnak a válaszadók közül. Ezen felül nagy igény mutatkozik a helyi tömegközlekedés és a kerékpáros közlekedés fejlesztésére, amelyet a városvezetésnek mindenképpen figyelembe kell vennie a távlati koncepciók kialakításánál. Ez a prioritizáció megegyezik a környezetvédelmi törekvésekkel, hiszen így érhető el a legkisebb szennyezőanyag kibocsátás. A városi tömegközlekedés fejlesztése elképzelhető majdani pályázati forrásból elektromos meghajtású buszok forgalomba helyezésével.

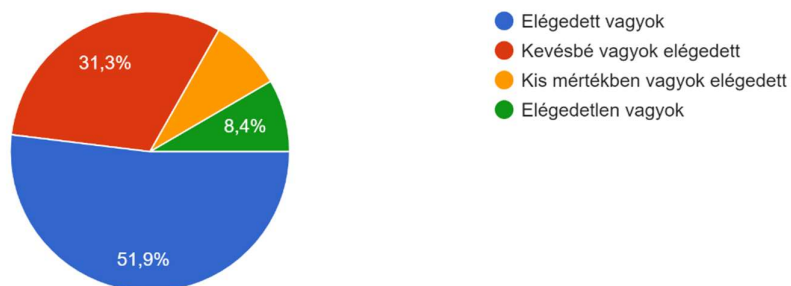
Több ízben felmerült az igény a HÉV állomás környezetének fejlesztésére, amely ugyancsak a tömegközlekedés igénybevételének megkönnyítését jelentené.

A most készülő Közlekedésfejlesztési Koncepció választ adhat a felmerült problémákra, de több olyan kérdés is felmerült, amelynek megoldása nem várható a helyi önkormányzat hatáskörében. Ilyen például a zajvédőfalak építése, melyek az országos közútkezelő hatáskörébe tartoznak.

A közlekedésfejlesztés nagyon fontos a település életében, mert a gazdasági potenciál elsődleges motorja, meghatározza a településszerkezet fejlesztésének fő irányait és biztosítja a társadalom településen belüli szabad mozgását.

6. Mennyire elégedett Ön a levegőtisztasággal a településen?

310 válasz

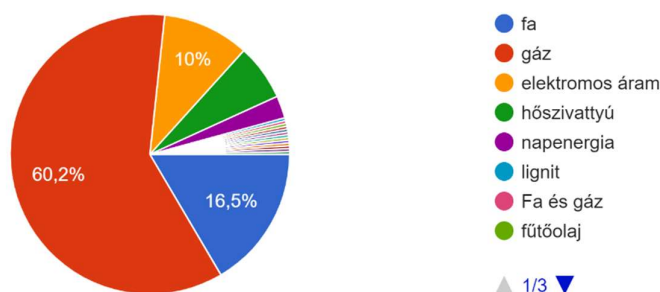

A helyzetértékelés adataival egybecsengően a véleménynyilvántartók több, mint 82 %-a elégedett vagy kevésbé elégedett a levegő minőségével a településen.

Mivel nincs helyi mérőállomás a településen, a levegőminőségi részletes vizsgálata érdekében megfontolásra javasolható a Pest Megyei Kormányhivatal által elvégeztethető levegőtisztasági mérés. A mérés díjmentes az önkormányzat igénylése alapján, azonban a mérőbusznak megfelelő 3 fázisú, 16 A-es áramvételi lehetőség és illetéktelenektől elzárt terület biztosítása szükséges, melynek költségei a települést terhelik.

7. Mivel fűt a téli hónapokban?

309 válasz

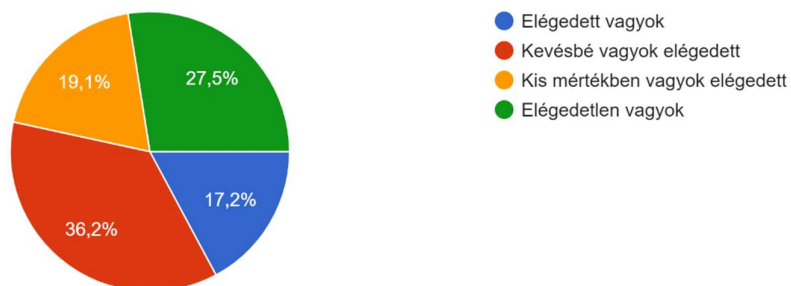

A légszennyezéshez kapcsolódó kérdéskör a fűtés is, mivel a több, mint fél évig tartó fűtési szezon miatt az ebből származó légszennyezés jelentős lehet, illetve növelheti az üvegházhatást.

Látható, hogy a leggyakoribb fűtés jelenleg gázzal és fával történik, de biztató tendencia, hogy az elektromos, illetve hőszivattyúval, napenergiával történő fűtés is megjelent, remélhetőleg egyre nagyobb arányban kiváltva a fosszilis energiahordozókat. Az egyedi válaszoknál 1-1 válasz erejéig a felsorolt fűtések kombinációja jelenik meg, de ez nem hordoz releváns információt.

8. Mennyire elégedett Ön az önkormányzati környezetvédelmi kommunikációval a településen?

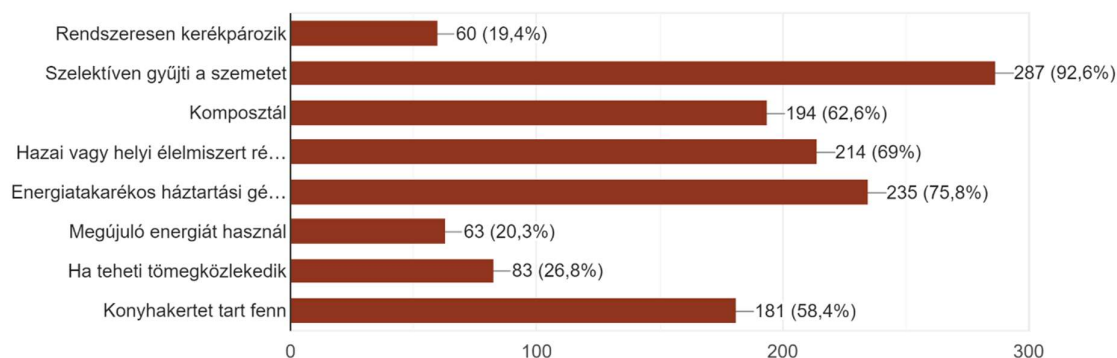
309 válasz

A válaszadók 46,6 %-a elégedetlen vagy kis mértékben elégedett az önkormányzati kommunikációval és mindössze 17,2 % elégedett, ez nem kedvező arány és egyben egy eddig nem ismert problémára hívja fel a figyelmet. Az önkormányzatnak az eddiginél nagyobb figyelmet kell fordítania a lakosság felé történő kommunikációra.

9. Az alábbi tevékenységek közül melyek jellemzők Önre (több választ is megjelölhet)?

310 válasz

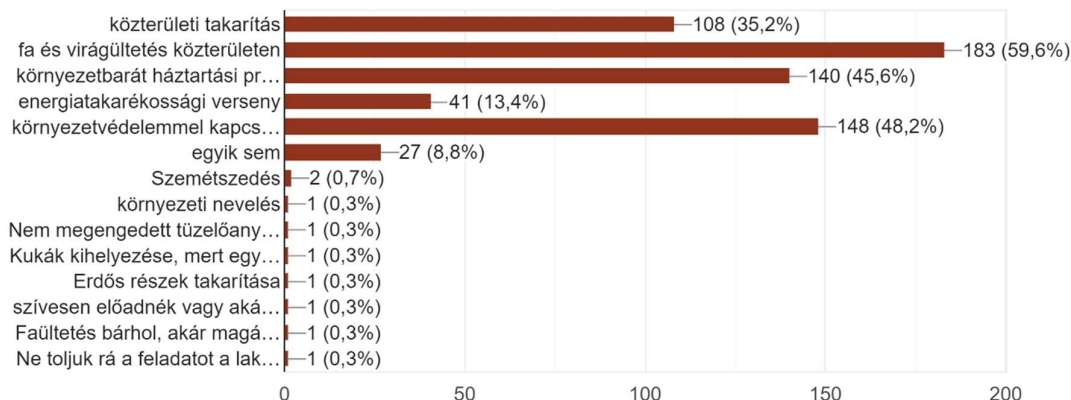
A település lakosságának környezeti tudatosságát mutatják a kérdésre adott válaszok, hiszen látszik, hogy az egyes válaszadók nem egy, hanem több olyan tevékenységet is megjelöltek, amelyekben szívesen járulnak hozzá a fenntartható életvitelhez. Kiemelkedő, hogy a szelektív gyűjtésben a válaszadók több, mint 92%-a vesz részt, de ugyanígy fontos, hogy áldoznak az energiatakarékos háztartási gépekre, valamint sokan komposztálnak és nagy számban igyekeznek hazai vagy helyi élelmiszert vásárolni a hétköznapjaikban.

Környezetileg kedvező kertvárosi sajátosság, hogy a válaszadók 58-a saját konyhakertet tart fenn, nagy mértékben csökkentve ezzel az élelmiszerszállításból adódó fosszilis energiafelhasználást, illetve a légszennyező anyagok kibocsátását.

A célok megfogalmazásakor érdemes hangsúlyt helyezni a komposztálás és a megújuló energiák használatával kapcsolatos gyakorlati ismeretek átadásának jelentőségére.

10. Milyen lakóközösségi vagy önkormányzati kezdeményezésekben venne részt az alábbiak közül?

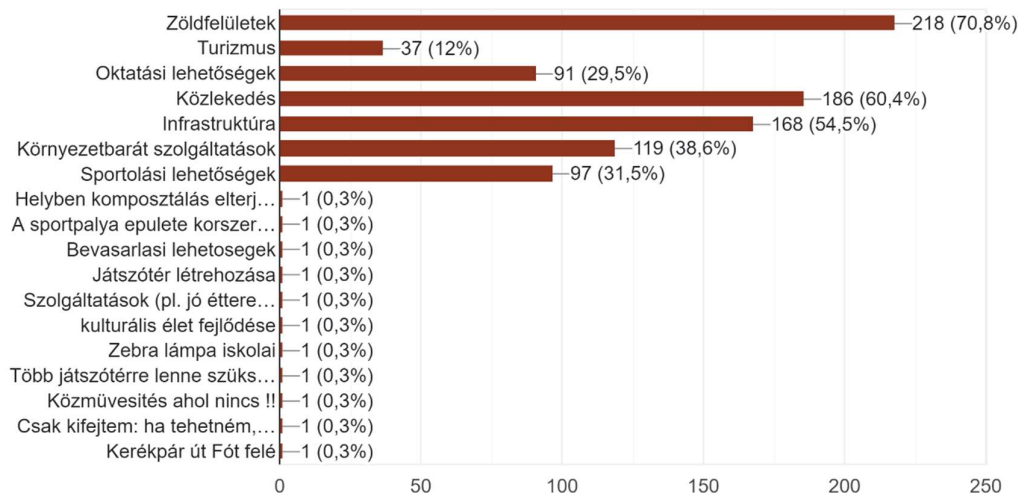
307 válasz

Ahogy más válaszokból is kitűnik nagyon nagy az igény a közterületek zöldítésére, ez itt is megnyilvánul, hiszen a legtöbben ebben vállalnának önkéntességet! Ugyancsak nagy érdeklődés mutatkozik a környezetbarát háztartási praktikák megismerésére és a környezetvédelemmel kapcsolatos egyéb előadásokon, rendezvényeken való részvételre.

11. Milyen terület fejlődését szeretné a településen leginkább?

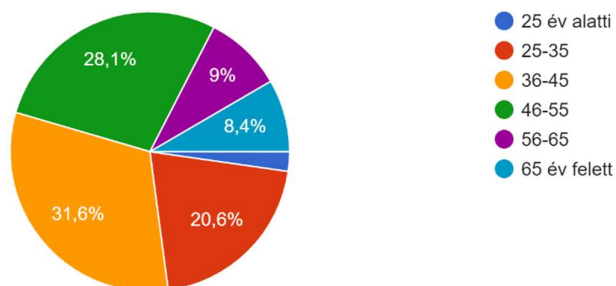
308 válasz

A válaszokból azonnal újra kitűnik, hogy a legnagyobb igény a zöldfelületek fejlesztésére mutatkozik, emellett jelentős azoknak a száma, akik a közlekedés és az infrastruktúra fejlesztését találják fontosnak. Környezetvédelmi szempontból előremutató, hogy erős az érdeklődés a környezetbarát szolgáltatások iránt is.

12. Melyik korcsoportoz tartozik?

310 válasz

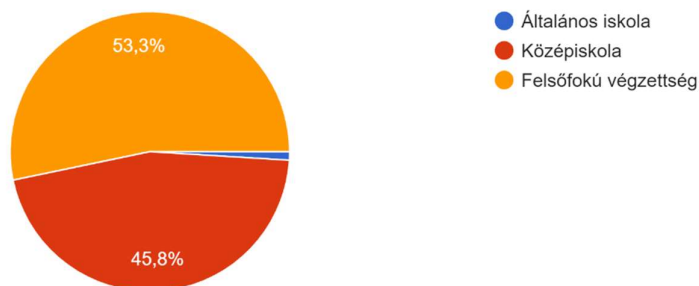

A kitöltők koreloszlása azt mutatja, hogy a 25 év alattiak közül kevesebben töltötték ki a kérdőívet, ami azzal magyarázható, hogy a nagy médiázajban nehezebb eljuttatni a fiatalokhoz az ilyen jellegű felméréseket, illetve az ilyen jellegű témák csak keveseket érdekelnek. Amíg az idősebb generációnak már van tapasztalata abban, hogy milyen fontosak a környezeti jövőtervezés témái, addig a fiatalokat leginkább az Instagramon lehet az online térben elérni és a preferált témáik között a legújabb trendek és irányzatok szerepelnek, nem a hosszútávú tervezések.

A leginkább érzékenyíthető korosztály a középkorúak körében található, ahol a saját jövő mellett az utódok jövője is kiemelt preferenciát jelent.

13. Legmagasabb iskolai végzettsége?

306 válasz

A felmérés válaszadóinak közel fele felsőfokú végzettségű, másik fele középfokú végzettségű, ami jól mutatja, hogy az iskolázottságtól függetlenül egyre nagyobb igény keletkezik a fenntartható jövő tervezésében való részvétellel kapcsolatosan.

+1 kérdés Milyen helyi környezetvédelemmel kapcsolatos kezdeményezést, fejlesztést látott máshol, amit Mogyoródon is szívesen látna?

Egyedi válaszok:

A zöld felületek másképp való kezelése. Fásítás és megfelelő méhlegelő kialakítás. A "zöldhulladék" helyben való hasznosítása, visszajuttatása a kiskertekbe, zöld felületekre.

magánházak előtti terület virágosítása, rendbetétele.

Fa ültetési program a Mogyoródon született gyerekeknek után vagy csak évente 1000 fa ültetése

Iskolás ,óvodás ,családi programok.

Több köztéri hulladékgyűjtő

Faültetés, mindenhol, itt Mogyoródon semmi csak a közterületen való kivágás, pótlása nincsen

Az évek óta elhanyagolt telkek rendbetételét tartom fontosnak. Körülöttünk közvetlen 3 ilyen erősen elhanyagolt telkek is van.

Elégedett vagyok mindennel.

Elektromos helyi buszjárat

közösségi kert, közösségi komposztáló, kerékpárutak kiépítése, no waste üzletek, előadások: öko lábnyom csökkentése, szelektív hulladékgyűjtés

Faültetés, parkosítás

Lakossági napenergia

Komposztáló edények osztása a lakosság részére. Komposztálással kapcsolatos ismeretek terjesztése, lakosság érzékenyítése a témában.

Fák ültetése, ahova csak lehet

Komposztáló, esővíz gyűjtő

A XVI. kerületben minden újszülött "kap" egy fát az önkormányzattól. Kiválasztható néhány típus közül és az önkormányzattal egyeztetett közterületi helyszínen el lehet ültetni azt. Így lesz minden gyereknek egy "saját" fája.

Veszélyes hulladék elszállítás, használt olaj begyűjtés

Szigorúan tiltani és szankcionálni a zöldhulladék égetését. Illetve szintén szigorúan felderíteni és szankcionálni az utak mentén, erdőterületeken lerakott szeméthegek elkövetőit (az olyan magán erdőterületeken is, melyek a lakossági közlekedésben érintettek, pl. Tölgyes). A következményeket pedig aktívan orvosolni (eltávolíttatani a hatalmas, gusztustalan szeméthalmokat az erdei gyalog és autótutak mellől).

Szélmalom (ami működik is)

bármilyen kezdeményeznek örülnék, ha végre történne valami itt a faluban

Napelemes közvilágítás

Komposztáló osztás, kerti hulladék égetésének tiltás és ellenőrzése

Zöldterületek megtartása, lakóparki építkezés leállítása.

Olajgyűjtő helyek, kerékpáros megállók, e-toltók,

Park (játsszótérrel, kutyafuttatóval és futópályával), bicikli út, sportesemények (terepfutóverseny), környezetvédelmi családi nap, szelektív szemetet szállítás!, Csomagolás mentes bolt, használt ruha gyűjtő pont, önkormányzati mezőgazdálkodás (munkahelyteremtés) pl.

"Zöld tanterem"; "Ültess fát!"

Fa és cserjeültetés újszülötteknek

Szelektív szemetet ne a kommunális szemetet dobják

Normálisan elviszik a szemetet!

Közösségi településfejlesztés: pl. ha van olyan területe az önkorinak ahol lehet komposztálni akkor akinek nincs rá helye akkor odavihetné (nem a szemetet!!), és a megtermelt földet meg lehet hasznosítani, vagy sok helyen problémát jelent a faágak aprítása és hasznosítása, egy közösségi nagy-teljesítményű aprító kölcsönzése, vagy hely ahol ez meghatározott napon használható, iskolások környezetigényes, környezettudatos nevelése, azaz kötelező jelleggel szemétszedés, virágültetés, és gondozás (egy osztály kap egy teret és azt kell világosítani, gondozni persze felnőtt szakember segítségével, persze kitáblázva melyik osztály a felelős, és hogy lehet rá szavazni és nyereséget kapnak a gyerekek) azt láttam azokon a helyeken ahol a gyerekek tartják karban a teret kevesebb a szemét, szebb a környezet, mert a gyerekek megbecsülik a saját munkájukat és a felnőtteknek is érdekük vigyázni valahogy jobban megbecsülik a gyerekek munkáját mint azét aki ezért a fizetését kapja (nevetséges de így van) így pedig win-win helyzet. Meg még ezernyi dolog. Nyitott szemmel járok, szeretem a szépet, a rendet, a rendezettet....

Közösségi komposztáló

Kerékpárút a települések között

Kamera rendszer kiépítése !

Nagyon szeretném, ha a Bolnoka utca és Tölgyes területére is fordítana az Önkormányzat némi figyelmet. Pl. Út javítás és a magasfeszültségnél lerakott iszonyatos mennyiségű szemetet valahogy felszámoltatná. Szívesen látnám/látnánk.

Nincs véleményem.

fásítási programok, komposztálás népszerűsítése, a kertművelés és a biodiverzitás népszerűsítése a kiskertekben (gyep+tuja helyett zöltség, gyümölcs, virágok és természetes gyep), iskolabusz (az autóforgalom helyett)

Láttam már egy jó pár községet, ahol rend, tisztaság volt az utak mellett a járdán. a járda mellett, 100 méterenként pad van rakva, ha az idősök vásárolnak és elfáradnak az úton. Letudjon ülni és kifújni magát még haza nem ér. Több helyre virágokat lehetne tenni, színes és hangulatos legyen a falunk.

Több virágot, tiszta járdát, a járda mellett 100-150 méterenként padot. Az öregek letudjanak ülni kifújni magukat, mire hazaérnek a vásárlásból.

Kevesebb lakópark, Szadán és Veresen már közlekedni sem lehet. Sok virág az utcán, és park

Úthálózat fejlesztése

Kötelezővé kellene tenni, hogy az újonnan telepített közvilágítási lámpák lefelé világítsanak és kizárólag olyan fényesek legyenek, mint a jogszabályi minimum. (Lásd Bárdudvarnok!) Minden világító testet újra kellene cserélni és csak mozgás esetén kellene éjjel világítaniuk. Ezzel rengeteg energia spórolható meg és a környezetnek is jó.

Patak revitalizáció, esőkertek, esővíz visszatartás

Szomorú Miklós (Kertész kertje) közterületekre gyönyörű évelő ágyasokat készített. Ezek az ágyasok szárazságtűrő, hosszan virágzó évelő növényekből lettek kialakítva. Ami még tetszett máshol; növény, palánta csere-bere, községi komposztáló.

Kerékpárutak, gyalogos közlekedés Akár gyalog, akár babakocsivak sétálni a tiszta jó levegőn (pl. Szilasliget-ről Régi autós mozi parkoló)

Zajvédő fal, sétautak kialakítása

Energiatermelő sporteszközök telepítése, óvodás korú gyerekek szemlélet fejlesztése, hulladékudvar kialakítása.

Esőkertek kialakítása

Bicikliutak, iskolabusz

Közpark létesítés

Virágos előkert / porta szépségverseny

Jelentős településfásítás, a patak teljes mogyoródi szakaszának rendbetétele, sőt, élővilágának regenerálása, visszatelepítése.

magoncot a magoncnak: minden első osztályos gyermeknek egy előnevelt fa-/növénycsemetét adni

kerékpárút alap kellene, hogy legyen
Bicikli út kialakítása, utak rendben tétele!
Gyakori szemétszedés, több kuka kihelyezése
több szemetes kosár a közterületen
Szelektív kukák és valóban szelektív szemét átállítás
Szelektív kuka
Fa ültetés
Iskolában tanítsuk meg a gyerekeknek, hogy utcán nem szemetelünk, ha már a szülők nem tették meg.
Közös park és területfenntartást a lakosok bevonásával
Rendszeres időközönként, kollektív szemétyűjtés. Parkok, közterek rendben tartása. Persze ezek itt is fellelhető ék, csak sajnos ad hoc jelleggel, a rendszeresség hiányolom.
Szelektív hulladékgyűjtő tartályok kihelyezése közterületen
Vásárlási kuponok ajándékozása veszélyes hulladék vagy sirt leadása esetén
Szelektív szemétyűjtés szelektív kukákba
Ovis gyerekek az oviban saját kis konyhakertet nevelhetnek
A szemétdíj attól függene, hogy mennyi a mennyisége. Nincs ösztönző hatása annak, hogy mindenki átalányt fizet függetlenül attól, hogy mennyit termel.
Közös szemétszedés, csomagolásmentes bolt, használt étolaj gyűjtés, használt elem gyűjtés
Tiszta virágos udvar, kert pályázat, mely ösztönzi a lakosságot.
Pl. több szemetes kihelyezése nagyobb gyalogos útvonalak mentén. A Gödöllői út hév-állomáshoz közel eső szakasza nagyon szemetes, hátha ezt meg lehetne előzni.
Zöld terület megvédése.
Ágak, fanyesedékek ledarálása, így megelőzhető a felesleges égetés.
Kölcsönözhető biciklik, vagy rollerek, a faluban való közlekedéshez
Támogatott energetikai fejlesztések, amit nem cégeknek, hanem az önkormányzatoknak kéne irányítania, több egyidejű megrendeléssel sokkal jobb árat lehetne kialakítani és a támogatások sokkal hatékonyabban lennének felhasználva!
Fásítás, (Szada)
Palánta, fa, virág osztás
szedd magad, virágültetés
Kukák az utcákon. Rendszeres szemétszállítás, illegális hulladéklerakók felszámolása (pl. Berektető út Szadai oldalán)
Sajnos betegségem miatt nem járok másfelé.
Szelektív kukák kihelyezésre a településen
Busz járat:)
Faültetéseket, játszóterek újítását.
A szelektív gyűjtést kellene komolyan venni. Mi hiába válogatjuk, ha utána összeöntik.
Közös ültetés, virágos utcák
Szél turbina
Saját települési komposztáló létrehozása.
Szelektív hulladék tárolók kihelyezése. Ruha gyűjtő tárolók.
Kamerarendszer kiépítése az illegálisan lerakott hulladék megelőzésére
Napelem, parkosítás
mulcsozás népszerűsítése

<https://agroforum.hu/agrarhirek/eletmod/szajkok-telepitik-az-erdot/>

Kerékpár utak, járdák út burkolatok, közvilágítás

Örömteli lenne, ha nem parcelláznának ki új telkeket kiirtva emiatt rengeteg növény. (Berektető pl.)

Ki helyezett szelektív hulladékgyűjtés.

10 Millió Fa, kerékpárutak építése

Gyümölcsfák az utcán amiről szemezgethet bárki. A dísfák helyett.

Egy- egy kisebb önkormányzati zöldterület" örökbefogadása" a helyi lakosok által, akik vállalják annak karbantartását.

Napelemes közvilágítás

szívesen látnám, ha elszállítanák a szelektív szemetet, illetve a zöld hulladékot; telepíthetnének kamerákat az illegális hulladéklerakóként használt területekhez; az állatjóléti rendeleteket betartatnák; de iskolákban óvodákban lehetne még egy kicsit a természetkímélő látásmódot bemutatni

Hulladék átvevő hely/hulladék udvar

Napelemes éjszakai világítást

Ha a szelektív hulladékgyűjtést szelektíven szállítanák el. Egyébként ennek semmi értelme !!!!

Napelemes közvilágítás, bicikli út építése a környező településekkel összeköttetésben

felesleges tárgyak, termények felajánlása, csere-bere

Komposztáló edények, keretek biztosítása a lakosságnak

Szelektív hulladék gyűjtő

Kihelyezett szelektív Hulladék gyűjtő

Aszfaltos utak! A poros utak miatt 2 hetente ablakot es ajtót kell takarítani, ez több víz felhasználást eredményez!

Szelektív kukák kihelyezése

Napelem park

Sokkal több fát, virágot ültetni a közterületek mellett.

Sok-sok facsemete elültetése!!!!

Helyi buszjárat (nem volán) autózás helyett, 10 millió fa akció, hulladéksziget (vagy valami tájékoztató a legközelebbi elérhetőről)

10 millió fa, Játék a változásért

Biztonságos kerékpár út

Helyi termelők piaca

Egy Magyarországi településén annyi napelemet telepítettek, ami több mint 5000 ember áramellátását segíti. Nrm konkrétan ilyen, de hasonló irányú fejlesztéseket is igényelne a falu, segítve ezzel a rezsiemelkedés időszakának átvészelését, illetve, ha a sok megépülő társasháznak mind lesz lakója. A falu fejlődésének is követnie kell a lakosság számának fejlődését. Bár jó lenne, ha bekorlátoznák a társasházak építését.

Patak meder rendbetétele, jobb kihasználása.

Fák ültetése minden megszületett gyermek nevében a patak mentén. .

Közterületi világítás napenergiával való megoldása.

a 16. kerületben a Szilas patak mentén egy részen a köztéri lámpák napkollektorral működnek

Pályázat az általános iskolai gyerekeknek, okos zebra a településre, szelektív hulladék lerakóhely,

Fatestvér program

PET kupa a Tiszán (nyilván nagyobb volumenű rendezvény, de jópofa és nagyon eredményes minden évben)

A meglévő erdők megtartása, növelése

Napelemes bármik..

Mezőőr közterület felügyelő bevonása alkalmazása a külterületi részeken

Zöldterület és az értékek megóvása.

Külön kuka a papír es műanyag hulladék gyűjtésére.

Az önkormányzat gyümölcsfákat adott a háztartásoknak, hogy ültessék az utcafrontra.

Az önkormányzat támogatásával kedvezményesen megvásárolható sárga szelektív kukák a zsákok helyett...

Kerékpárút a szomszédos települések irányába a gépjármű forgalom csökkentése érdekében,

Kerékpár utak, telekhatár és az úttest közötti rész rendben tartása

Napelemmel működtetett zebra megvilágítás

Madárbarát kert program: a helyi önkormányzat madárvédelemmel kapcsolatos eszközöket (etető, itató, odú stb) biztosított a lakosság részére + ezzel kapcsolatos edukáció, komposztálás és konyhakertek kialakításának népszerűsítése pl. palánták osztásával (esetleg ezeket beszerezhetné az önkormányzat helyi lakosoktól és oszthatná azoknak, akik eddig nem ültettek)

Virágok a villanyoszlopokon, korlátokon

Fák, virágok ültetése

Több felé tapasztaltam az önkormányzat részéről az utak, járdák kertek ellenőrzését, és a nem megfelelő hozzáállás szankcionálását.

Ösztönözném a lakosságot arra, hogy a saját portáját rendben tartsa, mert nagyon sok az elhanyagolt telek a településen. Fűtési időszakban nagyon-nagyon rossz a levegő Mogyoródon

Napelemes utcai lámpák

Több olyan kimondottan gyerekeknek való program, ahol már kis korban látják az újrahasznosítási lehetőségeket kis korban. Pl. pet palackból madáretető készítés. Elhasználódott anyagból szőnyeg fonás stb.

Kerékpárút-hálózat!!!, elektromos rollerek, napelemes világítás,

Szelektív kuka és közösségi kertek

Minden megszületett gyermek után ültetett fa, amely amellet, hogy szép gesztus hosszútávon képes javítani a környezetet is

finn példák tömege!

Kerékpárút

nem tudok ilyen fejlesztésről

Elektromos hulladék folyamatos elhelyezhetősége, üveg gyűjtőhely kialakítása

Szakmai és fizikai segítség a magánkertekben faültetéshez, ezzel kapcsolatban edukáció, lehetőleg minél kevesebb területet betonozzanak le, a meglévő betont szedjék fel, és ne pázsitot telepítsenek, hanem méhlegelőt, fákat stb. Települési szinten elköteleződés amellet, hogy semmilyen formában ne csökkenjen a zöldfelület, sőt nőjön. A közterületeken és önkormányzati tulajdonban lévő területekre fásítási terv készítése, a szabályozókat meg úgy alakítani, hogy ne lehessen zöld területeket megszüntetni magánterületeken sem, az új beruházásokat, parcellázásokat csak olyan területeken, ahol amúgy nem nagyon lehetne fásítani, és minden új építkezés esetében kérni, (előírni?), hogy ültessenek fákat is. Ha lehetséges, szeretném megkapni ennek a felmérésnek az eredményét az email címemre:@gmail.com Köszönöm.

Valódi szelektív hulladék elszállítás. Mi szelektíven gyűjtjük, de összeöntve szállítják el!

Beporzó rovarok számára vonzó, tájhozis növények telepítése.

Több szemétkosarat az utcákon

A fenti 152 db egyedi vélemény egyértelműsíti, hogy a lakosságnak van véleménye a település környezetvédelmi fejlesztésével kapcsolatban, melyeket szívesen megoszt és választ vár rá!

Kommunikációs probléma, hogy az emberek nem tudják, a kukásautókon belül külön fakkok vannak és ugyanabban a kukásautóban többféle hulladékot is el tudnak szállítani egyszerre.

Újra megjelent a faültetés, virágosítás és a zöld területek megóvása, mint sokak által említett igény, valamint a kerékpáros közlekedési lehetőségek fejlesztése.

Megjelenik a napenergia (pl. közösségi napelempark), valamint a komposztáló edények iránti igény, de többen írták az iskolai és egyéb környezeti nevelési lehetőségek megteremtésének szükségességét is.

Az önkormányzat döntéshozóinak és döntés előkészítőinek mindenképp ajánlott a lakossági javaslatok áttekintése és lehetőség szerint az egyes pontok beépítése a költségvetésbe, illetve pályázati lehetőségek keresése.

7. SWOT analízis

Mogyoród környezeti állapotának értékeléséhez és a problémák azonosításához, valamint a környezeti célállapotainak megfogalmazásához a SWOT analízis módszerét alkalmaztuk, mely a belső és külső tényezők alapján vizsgálja a jelenlegi állapotot és meghatározza a jövőbeni lehetőségeket, illetve veszélyeket, ezenkívül egy komplex, átfogó szemléletet ad Mogyoród erősségeiről és gyengeségeiről is. Az analízis ezáltal segítséget nyújt Mogyoród stratégia céljainak és programpontjainak megtervezésében.

Mogyoród nagyközség Környezetvédelmi SWOT analízise	
ERŐSSÉGEK – (STRENGTHS)	GYENGESÉGEK – (WEAKNESSES)
<ul style="list-style-type: none"> • kiváló közlekedés- földrajzi adottságokkal rendelkezik, Budapest agglomerációjában térségi szerepet betöltő, dinamikusan fejlődő város • jó közlekedési hálózattal rendelkezik • a település nagyobb ipari légszennyező kibocsátó forrásokkal nem rendelkezik, levegőminősége jónak mondható • magas külterületi zöldfelület arány • Közel 100 %-ban kiépített ivóvíz- és szennyvízhálózat • Mogyoród országos és helyi védelem alatt álló természetvédelmi területekkel is rendelkezik (NATURA 2000 területek, , valamint a Nemzeti Ökológiai Hálózat része) • kiemelt jelentőségű figyelmet fordítanak az új beruházásoknál a megújuló energiák használatára • szilárd útburkolattal rendelkező utak magas aránya • házhoz menő szelektív hulladékgyűjtési rendszer • elmúlt években több meglévő épületnél történt energetikai beruházás • TE SZEDD hulladékgyűjtési akciók szervezése • az elmúlt években havária esemény nem történt (Az EGIS szennyezés óta) • Település vezetés és a lakosság környezettudatos szemlélete erős 	<ul style="list-style-type: none"> • az EGIS szennyezés miatt a talajban levő szennyezőanyagok mértéke jelentős, a tovább terjedés megakadályozás és a szennyezés felszámolása hosszú idő alatt ütemezve tud csak megvalósulni • a főváros közelsége miatt nagy az ingázások aránya • a településen jelentős az átmenő forgalom • útburkolatok minősége romlik • érzékeny vízbázis területen fekszik • nitrátérzékeny talajjal rendelkezik • a csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítettsége egyes településrészekben még nem megoldott • települési hulladékudvar hiánya • illegális hulladéklerakások a város bel- és külterületein • a közlekedésből eredő nagy zajterhelés egyes városrészekben • Hungaroring időszakos zajterhelése

LEHETŐSÉGEK- (OPPORTUNITIES)	VESZÉLYEK- (THREATS)
<ul style="list-style-type: none"> • a megújuló energiaforrások alacsony kihasználtsága, alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata • a felszíni vízfolyások mederrendezési munkálatait célzó pályázatok támogatása • Mogyoródi-patak rehabilitációja • kerékpárutak építése a fenntartható városi közlekedés elősegítése érdekében • környezettudatosság erősítése, ökotelepüléssé váláshoz • turisztikai kínálat további bővítése • a keletkező zöldhulladék csökkentése érdekében a házi komposztálás további népszerűsítését célzó programok • városi hulladékudvar beindítása • a közvilágítás energiahatékonyágának fejlesztése • további épületenergetikai fejlesztések a közintézményekben pl.: épületszigetelés, nyílászárók cseréje, fűtés korszerűsítése • zöld intézmények számának növelése (zöld óvoda, öko iskola) • lakossági kommunikáció további fejlesztése • civil szervezetek összefogása a környezetvédelmi ügyekben 	<ul style="list-style-type: none"> • a főváros agglomerációja miatt a gazdasági élet egyre jobban élénkül, mely során a városon átmenő forgalom nő, ezáltal a környezetszennyezés növekszik • a település közelében haladó közlekedési vonalak nem kellő zajvédeleme • a természetvédelmi területek nem megfelelő kezelése miatt a természetközeli állapot romlik • az invazív fajok elterjedése kiszorítja a honos és védett növényfajokat • szélsőséges időjárási körülmények miatt a településen gyakoribbá válnak a természeti katasztrófák (pl.: villámárvizek) • az illegális szennyvíz bekötések elszennyezhetik az ivóvízbázist, valamint a felszíni vizeket • illegális hulladéklerakásokból szennyezőanyagok szivároghatnak a talajba

8. Mogyoród nagyközség Környezetvédelmi Programjában a 2016-2020 közötti időszakra kitűzött célok megvalósulásának értékelése

A TKP I. – a 2004-2009. közötti időszakra és a TKP II: a 2016-2020 közötti időszakra szóló Környezetvédelmi Programban kitűzött célok megvalósulásának vizsgálata az értékelés szerves részeként megalapozza a 2022 és 2027 közötti időszakra szóló program stratégiai beavatkozási területeit, valamint hozzájárul a település környezeti állapotát meghatározó főbb folyamatok és kritikus területek pontosabb azonosításához.

Az alábbi táblázatokban bemutatjuk a 2015-2020 közötti időszakban meghatározott programpontok szerinti célkitűzéseit, hogyan teljesültek az elérni megvalósult intézkedéseket, valamint átfogó értékelést adunk azok végrehajtásáról.

Talajvédelem

Megvalósítandó program pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai 2016	Megvalósult-e?	Értékelés 2022
FÖV-1. A belterületen az erózió által veszélyeztetett területek, talajok védelme.	<p>A 2004-2009-es időszakra vonatkozóan nincs teljesülési adat, de azt követően történt beavatkozás (2011: patakpartfal megerősítése vis major alapból).</p> <p>További beavatkozási pontok is vannak a belterületen, ezért a feladatkör továbbra is fennáll.</p> <p>Javaslat: tekintettel arra, hogy a talaj védelme kül- és belterületen</p>	részben	<p>Talajvédelmi koncepció nem készült. Több vis major pályázat be lett nyújtva az elmúlt években:</p> <p>Sikeres és megvalósult pályázat: Bocskai, Nyulas és Orgona utca, valamint a Kútvölgy és Mély út vonatkozásában történt.</p> <p>Sikertelen pályázat: Vörösmarty utca, Borvirág utca, Ady Endre utca, Petőfi S. utca, Somogyi Béla utca, Bajcsy-Zsilinszky út és Dózsa György út közötti</p>

Megvalósítandó program pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai 2016	Megvalósult-e?	Értékelés 2022
	<p>egyaránt jelentős kérdés, és össze is függ egymással, egységes koncepció készítését javasoljuk a majdani tevékenységek előkészítése érdekében. A talaj mennyiségi védelme a termőtalaj helybentartása miatt mezőgazdasági szempontból fontos. A termőtalaj nagy mennyiségű vizet képes tározni, ezért erodálódását ebből a szempontból is késleltetni, megszüntetni kell.</p> <p>Tájba illő megoldásokat kell választani vízmosás-kötések esetében, ill. az erdők részarányát növelni (talajvédelmi véderdő-sávok, foltok).</p>		<p>patak-híd rézsűjének mozgása, Berekakácós - Bocskai utca</p> <p>Megoldatlan kérdés még a Vízkárelhárítási tervben rögzített helyszínek, a Gödöllői út vízvezetése a HEV állomástól az M3 felüljáróig tartó szakaszon;</p>
<p>FÖV-2. A bezárt felszíni bányák jelenlegi használatának feltárása, a szükséges védelmi, kezelési, illetve rekultivációs feladatok meghatározása, végrehajtása.</p>	<p>A bányák rekultivációja csak részben történt meg. Nincs átfogó helyzet- és jövőkép a bányákra vonatkozóan.</p> <p>Az önkormányzat szerepe közvetített: a működő és nem működő, rekultivált vagy nem rekultivált bányák környezeti hatásait hasznos lenne ismernie és katalizátor szerepet vállalnia a lakosságnak</p>	<p>részben</p>	<p>Szállító Kft. (Cg. 01-09-867890) nevére adták ki, amit átírtak 2019-ben az SB Dynamic Kft. (Cg. 01-09-866710) nevére. A bányából 2020-ig termeltek ki 7200 m³/év mennyiségű homokot. Az új tulajdonossal a kapcsolatot az önkormányzat felvette, aki tájékoztatást adott arról, hogy mivel az előző bányaművelés során a tervezett tájrendezéséhez nem keletkezett elég meddő anyag, így annak pótlásáról gondoskodniuk kell. Az SB Dynamic Kft. a hulladékgazdálkodási tevékenységeket jelenleg másik</p>

Megvalósítandó program pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai 2016	Megvalósult-e?	Értékelés 2022
	<p>megfelelő irány kijelölése és tartása érdekében. (Pl. tájbaillesztés módja; utóhasznosítás módja; szennyezettség mértéke, veszélye; szükséges munkák tervezett kezdési és végrehajtási ideje, mely a település lakosságát is érintheti, pl. szállítójárművek forgalma, zaja, baleseti kockázata)</p>		<p>telephelyen (PE-06/KTF/9757-8/2018), továbbá országos engedély (OKTFKP/10444-5/2015) alapján folytatja. A területre cégük részéről hulladékbeszállítás jelenleg nem történik a nyilatkozatuk szerint. A területre folyamatosan szállítanak be bontási anyagot, ezért a cég tevékenységét figyelemmel kísérte az önkormányzat. A PMKH Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Bányafelügyeleti Főosztály Bányafelügyeleti Osztály a SB Dynamic Kft. kérelmére, a jogosultságában álló "Mogyoród III. kavics" védnevű bányatelek bányüzemére, a 2021.01.01-2023.12.13. időintervallumra szóló kitermelési műszaki üzemi tervét jóváhagyta. A tervidőszakban a 0282/3 hrsz-ú ingatlanon, a bányászati célra igénybevett területen éves bontásban összesen 60.000 m³ homok kitermelését tervezik. A tervidőszakban a humuszos feltalaj, illetve a fedő meddő letakarítását nem tervezik, a bányászati célra igénybevett területeken ez már korábban megtörtént. A kitermelt homokot nyers bányahomokként kívánják értékesíteni. Rakodás, szállítás a bányászati területén egy ütemben történik.</p>
<p>FÖV-3. A talaj multifunkcionalitásának - termőképességének, szerkezetének,</p>	<p>Az önkormányzat szerepe e téren alapvetően közvetett. Az önkormányzati tulajdonú termőföldek használatba vannak adva vagy</p>	<p>nem</p>	<p>Gazdasági és Településfejlesztési Bizottság az önkormányzati tulajdonú termőföld</p>

Megvalósítandó program pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai 2016	Megvalósult-e?	Értékelés 2022
<p>pufferkapacitásának helyreállítása, fenntartása.</p>	<p>ugaron vannak. Egyebekben a talajvédelem minden földtulajdonos feladata, mely fontosságát és megvalósulását az önk. befolyásolhatja, pl. a FÖV-1-ben említett átfogó talajvédelmi koncepció és kiviteli tervek elkészítésével, földtulajdonossal közös megvalósítással. (E tekintetben tervezői javaslat a két feladat majdani összevonása.)</p> <p>Az erózió és defláció elleni védelem érdekében a folyamatos talajfedettségre, annak részarányának növelésére kellene törekedni.</p>		<p>használatával/hasznosításával kapcsolatos napirendet további egyeztetésig levette napirendjéről.</p>
<p>FÖV-4 A környezetre veszélyt jelentő szennyezésekkel kapcsolatos együttműködés (VÍZ-1)</p>	<p>A talajt, a talajvizet (és a felszíni vizeket) potenciálisan érő szennyezések köre részben ismert. Pl. a volt EGIS-telep, valamint a CHINOIN és Gödöllő városának közös lera-kója, Csíkvölgyi forrásvidék völgyfőibe betöltött hulladék.</p> <p>Az égető lokális szennyezést okozott, a talaj szennyezés a felszínhez közeli rétegeket nem érte, de</p>	<p>részben</p>	<p>2017-18. évre nincs teljesülési adat 2019-ben az EGIS Zrt. Jogelődje általi szennyezésről és kármentesítés aktuálitásairól tájékoztató jelent meg az önkormányzat honlapján, amely frissítése a felmerülő adatokkal megtörtént. További info: VIZ-1 pontnál.</p>

Megvalósítandó program pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai 2016	Megvalósult-e?	Értékelés 2022
	<p>mélyebb rétegekben és nagy kiterjedésben történt szennyezés.</p> <p>Minden lakos és gazdálkodó felelős a kockázatok megszüntetése terén.</p>		

Felszín alatti vizek védelme

Megvalósítandó program pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai 2016	Megvalósult-e?	Értékelés 2022
VÍZ-1. A Fóti vízbázis védelmének érdekében az EGIS által végeztetett kárenyhítésben, kármentesítésben való együttműködés.	<p>Nem teljesült a tekintetben, hogy az önkormányzat, mint katalizátor nem segítette, nem siettetett a kármentesítést. Teljesült annyiban, hogy az EGIS hatósági kötelezések alapján végzi a kármentesítést.</p>	részben	<p>2018. július 26-án a környezetvédelmi hatóság hivatalból módosította az 1776-7/2014. számú (2014.04.25) alaphatározatot, amelyben 2019. november 30-ra módosította a beavatkozás I. üteméről szóló beavatkozási záródokumentációt, a hidraulikus csóvalokalizációs rendszer sztrippelő berendezésének - levegő védelmi -pontforrás működési engedélykérelmének, a III. beavatkozási tervnek és - a FAVI adatszolgáltatáshoz- a beavatkozás utáni adatok adatlapjának benyújtási határidejét. Ezen határozat ellen fellebbezést nyújtott be Fót Város Önkormányzata, amelyet a másodfokú környezetvédelmi hatóság elutasított és az elsőfokú határozatot helybenhagyta a 2019. április 11-ei határozatával.</p> <p>Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 2018. október 8. napjával az Alaphatározatot módosította, megváltoztatva a monitoring vizsgálati gyakoriság időszakát (negyedéves,</p>

Megvalósítandó program pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai 2016	Megvalósult-e?	Értékelés 2022
			<p>éves és két éves gyakoriság meghatározásával) az abban meghatározott komponensek és figyelőkutak vonatkozásában. 2019. májusa: Magyar Hidrológiai Társaság szervezésében szakmai konferencián mutatta be az EGIS Zrt. a kármentesítés folyamatát, a jelenlegi folyamatokat és a jövőbeni terveket. A konferencián részt vettek az érintett Önkormányzatok részéről is.</p> <p>Az első fokozat eljáró környezetvédelmi hatóság hivatalból módosította az 1776-7/2014. számú (2014.04.25) alaphatározatot, amely szerint a szennyező csóva területén a talajvízszennyeződés kezelését megvalósító in situ reaktív barrier kiépítését 2019. november 30. napjáig el kell végezni. Sűrített oxigén kerül a talajba, buborék nem keletkezik, így nem tudja kinyomni a szennyező anyagot sem.</p> <p>A szennyező csóva frontján (lezárt fóti víznyerő kútnál) Fóti Református Egyház területén létesítettek kutakat és szűrővel védik a még nem szennyezett területeket. A szűrőrendszer üzemeltetéséhez szükséges elektromos áramot generátorokkal biztosítják, mivel az ELMŰ elektromos vezeték kiépítése elhúzódik, de év végére várhatóan elkészül. https://mogyorod.asp.lgov.hu/egis-gyogyszergyar-zrt-volt-hulladekegeto-es-kornyezetenek-talaj-es-talajviz-szennyezés</p>

Megvalósítandó program pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai 2016	Megvalósult-e?	Értékelés 2022
<p>VÍZ-2. A Chinoin Rt. és Gödöllő városa által hulladéklerakásra használt területen a talaj és a talajvíz vizsgálata, szükséges intézkedések megtételének elősegítése.</p>	<p>Ebben az önkormányzatnak közvetett szerepe volt és van. E tekintetben a feladat nem teljesült. A CHINOIN intézkedései nem pontosan ismertek.</p>	<p>nem</p>	<p>Nem az önkormányzat, hanem magasabb szintű hatóság ügykörébe tartozik a probléma.</p>
<p>VÍZ-3. A káros mértékű vízkivétel megakadályozása, a vízkészletek ésszerű felhasználásának ösztönzése.</p>	<p>Nem teljesült: Kapacitás hiányában nem ellenőrizhető a Polgármesteri Hivatal részéről.</p>	<p>nem</p>	<p>Nem az önkormányzat, hanem magasabb szintű hatóság ügykörébe tartozik a probléma.</p>
<p>VÍZ-4. Az ipari és mezőgazdasági üzemek szennyvize csak megfelelő előtisztítás után kerüljön a kommunális szennyvízbe.</p>	<p>Nem teljesült a tekintetben, hogy üzemi szintű adatbázis nincs, melyből kiderülne van-e olyan ipari és mezőgazdasági üzem, mely szennyvizét előtisztítás nélkül a kommunális csatornára köti és ezzel problémát okoz.</p>	<p>nem</p>	<p>Az önkormányzatnak nincs erre ráhatása, mert országos szintű jogszabályok vonatkoznak, amelyeket a Kormányhivatal ellenőriz</p>
<p>VÍZ-5. A kutakban található vizek, ezáltal a talajvíz állapotának felmérése, kúttérkép készítése.</p>	<p>Nem készült kúttérkép és felmérés.</p>	<p>nem</p>	<p>Meglévő kutak engedélyeztetésének, bejelentésének - bírság nélkül - megtételi lehetőségét lásd VÍZ-3 végrehajtási adatainál leírtakat. A határidő előtti hosszabbításra való tekintettel jelentős számban érkezett be engedély iránti kérelem, amelyek feldolgozását a létszám hiány miatt határidőben nem tudjuk elvégezni. 2019.év második felében a beérkező engedély iránti kérelmek feldolgozását megkezdtük, 14 darab kút üzemeltetési engedély került eddig kiadásra.</p>

Felszíni vizek védelme

Megvalósítandó program-pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai 2016	Megvalósult-e?	Értékelés 2022
<p>VÍZ-6. A patakok állapotának megőrzése, rendezése.</p>	<p>A hangsúlyozottan vizsgálni kért Önkormányzati szinten nem történt feladat-ellátás, eltekintve a főtéri burkolás létesítésétől. A patak állapotának védelmét szolgálja a 2015-ben elindított védetté nyilvánítás.</p> <p>A patakra olyan engedélyes tervet kell készíttetni (ld. még VÍZ-2), mely az ökológiai, természetvédelmi és tájbaillesztési szempontokat figyelembe veszi, javítja a patak morfológiai-élőhelyi állapotát, rendezi a tulajdonviszonyokat.</p> <p>A patak meder és környezetének kezelését vízi társulat, vízügyi igazgatóság és az önkormányzat látja el. Ehhez figyelembe kell venni a természetvédelmi kezelési tervet, ill. szakértői iránymutatást javasolt kérni.</p>	<p>részben</p>	<p>A kezelő és a szomszédos ingatlanok tulajdonosai, gyalogosan közlekedők a természetvédelmi kezelési tervben foglaltakat többségében nem veszik figyelembe, így engedély nélküli fakivágás, hulladék elhelyezés továbbra is előfordul. Patakmeder belterületi szakaszának vízjogi engedélye meg lett hosszabbítva 2017-ben. 2018-19. évre teljesülési adat nincs, de a VEKOP pályázat megvalósulásával várható, amelyben a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzés lezárása 2019. június. A Mogyoródi-patak belterületi szakasza és az új M3 csomópontot a 2101. jelű Fóti úttal összekötő országos út miatt a patak területe Állami tulajdonba került és a patakon a korábbi természetes állapot helyett egy mesterséges alagútba/csőbe helyezték a vízfolyást. A Mogyoródi-patak (13+801,5 - 14+412,7 szelvény) közötti szakasz vízjogi létesítési engedélye 2022. április 30. napjáig meghosszabbításra került. A patak területét helyi védelem alá helyezte. A fenntartással kapcsolatban előrelépés nem történt.</p>

Megvalósítandó program-pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai 2016	Megvalósult-e?	Értékelés 2022
<p>VÍZ-7. Mogyoródi patak Fóti szakaszán a helyi védelemre jelölés támogatása.</p>	<p>A patak egyes szakaszai (és mellék-vizei) ökológiai, vízgazdálkodási és egyéb szempontból összefüggenek egymással, ezért a két önkormányzat a VÍZ-6-ban leírt tervet együtt is megvalósíthatja, ill. bevonhatja a tervezésbe az alvízi önkormányzatokat is (Fót, Dunakeszi, Bp. IV. kerület).</p> <p>A vízfolyás menti összefogás nagyban segíti a mogyoródi patak szakasz ökológiai, természetvédelmi állapotának javítását. (Ld. alsó szakaszokról fajok feltelepülése). Kapcsolatfelvétel Fóttal és a többi érintett önkormányzattal a majdani együttműködés előkészítése érdekében.</p>	<p>igen</p>	<p>Mogyoródi-patak belterületi szakasza helyi védett lett 2017.-ben, de a többi nem önkormányzati tulajdonú szakasz tekintetében nem történt meg a kezelési terv elkészítése és a védetté nyilvánítás. 2019-re a Mogyoród és Fót közötti patak szakasz a Magyar Állam tulajdonába került az új csomópont fejlesztéshez köthetően.</p>
<p>VÍZ-8. Kerek-tó védelme.</p>	<p>A Kerek-tó a nemzeti ökológiai hálózat részeként valamilyen mértékben védett: bármilyen beavatkozást nem lehet megtenni rajta és a környezetében sem.</p>	<p>nem</p>	<p>A tó és környezete nem került védelem alá.</p>

Levegőtisztaság védelem

Megvalósítandó program pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai 2016	Megvalósult-e?	Értékelés 2022
<p>LEV-1. Légszennyezés védelmi védőterületek, -távolságok, zöldsávok meghatározása, illetve érvényesítése.</p>	<p>A védendő területek (elsősorban lakóövezet, de végső soron minden terület kitett a légszennyezésnek!) és védelmi technológiák (pl. kibocsátás-csökkentés, erdőtelepítés) alapján települési szintű koncepció kidolgozása segítene a tisztánlátásban és a megoldási lehetőségek megtalálásában. Ezzel összefüggésben sejthető például, hogy a közlekedési eredetű terhelés visszaszorításában nagy áttörés nem várható a nagy forgalmat levezető sűrű úthálózat miatt, míg a gépjárművek fosszilis energiahordozóval üzemelnek és a motorizáció ilyen léptékű. A település erdősültsége elég magas, további célzott növelése szükséges.</p>	<p>nem</p>	<p>Nem történt érdemi intézkedés A zajvédelemmel összefüggésben (ld. új lakóövezet zaj hatásai elleni védelmére védőerdősávok létesítése) közvetve van szabályozás. Levegőtisztaság-védelmi koncepció kidolgozása nem történt.</p>
<p>LEV-2. Ipari létesítmények légszennyezésének ellenőrzése, visszaszorítása.</p>	<p>Nem történt intézkedés. Az önkormányzat szerepe ebben a kérdésben közvetett, de az adatgyűjtés, -értékelés, tájékoztatás,</p>	<p>nem</p>	<p>Nem önkormányzati feladatkör, a területileg illetékes környezetvédelmi hatóság jár el.</p>

Megvalósítandó program pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai 2016	Megvalósult-e?	Értékelés 2022
	lakosság érdekében történő fellépés terén van/lehet tennivalója.		
<p>LEV-3. A kerti égetésekre vonatkozó szabályozás kialakítása.</p>	<p>Mogyoród Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének a közterületek tisztántartásáról, és egyes helyi közszolgáltatások kötelező igénybevételéről szóló 29/2011. (X.28.) sz., legutóbb 2015-ben módosított rendelete a 9. § (1)-ben írja elő az égetésre vonatkozó szabályokat.</p> <p>A rendeletet végrehajtása, ellenőrzése plusz energiákat igényel. A szankcionálás híre csökkentheti a szabályszegések számát. Mindemellert a kertekben keletkező növényi hulladék esetében a komposztálás jelenti a jó megoldást. Kivétel: A szerves anyag egy része (pl. feldagazott gyomok, fertőzött gyümölcsfák gallyai) esetében a komposztálás nem szerencsés, ezért az égetést ellenőrzött keretek között engedni lehet.</p>	igen	<p>Levegőtisztaság elleni szabályszegés (ruha anyag és nyúlőr égetés) miatt egy esetben bírság kiszabása történt 2017-ben Mogyoródon az eljáró PMKH Gödöllői Járási Hivatal által. Honlapon lakossági tájékoztató jelent meg: https://mogyorod.asp.lgov.hu/felhivas-levegotisztasag-vedelmere-es-legszeny-nyezes-kovetkezmeyeire. 2021. január 1-je óta az egész országban tilos az avarégetés és a rendelkezés alól az önkormányzat sem adhat felmentést. A levegő védelméről szóló kormányrendelet és az Országos tűzvédelmi Szabályzatról szóló belügyminiszteri rendelet szerint viszont TILOS égetni a kertben. Aki mégis tüzet gyújt, az jelentős, 10 000 Ft- 1 000 000 Ft-ig terjedő tűzvédelmi bírságra számíthat</p>

Természetvédelem, tájvédelem

Megvalósítandó program-pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai	Megvalósult-e?	Értékelés
<p>TEV-1. A Mogyoródi patak főtí szakaszán a helyi védelemre jelölés támogatása.</p>	<p>Fót Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2001. (VII.13.) számú, önkormányzati rendelete szól a helyi jelentőségű természetvédelmi területek – köztük a Mogyoródi patak menti Htt – létesítéséről.</p> <p>Ezen felül a teljes főtí (és mogyoródi) szakasz a Nemzeti Ökológiai Hálózat része.</p> <p>A főtí szakasz védelme tehát megvalósult.</p>	<p>igen</p>	<p>A programpont teljesült.</p>
<p>TEV-2. A természeti területek, élőhelyek jelenlegi állapotának megőrzése, javítása.</p>	<p>Korábban indult előkészítést követően, 2016-ban két terület (Mogyoródi-patak, Mogyoródi Somlyó) védetté nyilvánítására kerül sor. Az állapotfelmérés során kezelési és bővítési javaslatok is készültek, megtörténtek. Átfogó vizsgálat szükséges annak felderítésére, hogy Mogyoródon hol vannak még értékes területek. A 2016. évben felmerült a Kótyis egy részének védetté nyilvánítása, de ez nem történt meg.</p>	<p>részben</p>	<p>2017. évben a Mogyoródi-patak belterületi szakasza (önkormányzati tulajdon) helyi védelem alá lett helyezve. 2017. évben a Mogyoródi-patak belterületi szakasza (önkormányzati tulajdon) helyi védelem alá lett helyezve. Kezelési, rehabilitációs munkák 2018-ban várhatóak.</p> <p>2018-ban egyeztetés folyt a Mogyoródi-patak területének elkerített részén a kerítés eltávolítására, de érdemi intézkedésre a VEKOP megvalósítással egyidejűleg tervezünk intézkedést.</p> <p>2019. évben a Csíkvölgyi-források területének tulajdonosaival sikerült egyeztetni a patak önálló helyrajzi</p>

			számú ingatlanként kiszabályozásával kapcsolatban, amelyet támogattak, ha az Önkormányzat saját költségén végzi el.
TEV-3. Erdősültség növelése.	Nem teljesült. Spontán erdősülésre van példa.	Nem	2017-2022. évre nincs teljesülési adat.

Hulladékgazdálkodás

Megvalósítandó program-pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai	Megvalósult-e?	Értékelés
<p>HULL-1. Hulladékgazdálkodási terv készítése</p>	<p>A lakossági vegyes hulladék mennyiségére vonatkozó, 2002. és 2015. évi adatok alapján látható, hogy a termelt mennyiség jelentősen nőtt.</p> <p>Nagyon nehéz, de elengedhetetlenül fontos, hogy maga a lakosság csökkentse a keletkező hulladék mennyiségét.</p>	<p>részben</p>	<p>Az önkormányzatok számára már nem kötelező. 2018-ban a kettő fős háztartásoknak biztosított kedvezményt az önkormányzat visszavonta, ezzel azt a kevés ösztönzés is megszűnt, ami a hulladék csökkentés irányába hatott!</p>
<p>HULL-2. Illegális hulladéklerakók felszámolása, keletkezésük megelőzése</p>		<p>részben</p>	<p>2017. tavaszán önkormányzati kezdeményezésre a Hivatal és a Mogyoród Nonprofit Kft. közreműködésével lett megszervezve egy lakossági illegális hulladék felszámolási akció, amelyről rövid tájékoztató a honlapon is megjelent.</p> <p>Hatóság: 2017-ben 10 db hatósági eljárás indult, 2018-ban 25 db. Az elszállításra és ártalmatlanításra kötelezés 39 m³ illegális hulladék vonatkozásában történt meg. Sajnálatos módon minden esetben az ingatlan tulajdonosát tudtuk csak kötelezni, vagyis a hulladékot lerakó beazonosítása nem volt lehetséges.</p>

Megvalósítandó program-pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai	Megvalósult-e?	Értékelés
			<p>2020. júniusáig 21 db hatósági ügy indult illegális hulladéklerakás ügyében, amelyben három esetben várható hulladékgazdálkodási bírság kiszabása, mivel a többi esetben a szemeltelő személye ismeretlen.</p> <p>2022-ben a legnagyobb kiterjedésű és a legtöbb hulladékot tartalmazó illegális hulladéklerakás a Rózsa utcában a Mogyoródi-Patak rézsűjében található.</p> <p>Mogyoród Településüzemeltető Nonprofit Kft. 43 db közterületi hulladékgyűjtő kukát (narancssárga, fa borítású) helyezett ki 2018-2019. években és végzi a heti többszöri (háromszor) ürítését. Sajnos gyakori tapasztalat – főleg a buszmegállók környezetében -, hogy a háztartási szemetet helyezik el a tárolókban.</p> <p>Havi rendszerességgel a fő- és mellékutakon is végigmennek és az elszórt hulladékot (kb. 1000-1200 liter alkalmanként) összegyűjtik.</p> <p>TESZEDD akcióban évről évre jelentős mennyiségű illegális hulladék gyűlik össze a közterületekről az önkéntesek és az önkormányzat dolgozóinak köszönhetően.</p>

Megvalósítandó program-pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai	Megvalósult-e?	Értékelés
<p>HULL-3. Bányák ellenőrizetlen anyagokkal, hulladékokkal való feltöltésének megakadályozása</p>	<p>A hangsúlyozottan vizsgálni kért 7 feladat egyike a volt kommunális hulladéklerakó területének vizsgálata (Kótyis: CHINOIN), de több bánya esetében is történt illegális feltöltés. Nem történt intézkedés.</p>	<p>Nem</p>	<p>Nem történt intézkedés.</p>
<p>HULL-4. Patakok medrének, környékének hulladékkal való feltöltésének megszüntetése</p>	<p>A Mogyoródi-patak medre és völgyoldala néhol nagy mennyiségű hulladékot tartalmaz. Egyes szakaszokon az elkövető jelenleg is jól megállapítható. Felszólítás és szankcionálás szükséges. A lerakás sajátos formája tereprendezésre vezethető vissza. Ezek a medret szűkítik, növelik a nagyvízi vízmagasságokat, kivitelezésük igénytelen, állapotuk sok esetben romos, így árvízi kockázatot is jelentenek.</p> <p>A hulladék nagy része vélhetően inert. A mederben lévő hulladék a meder ökológikus rendezésével egyidejűleg kezelhető (az inert hulladék „feliszapoltatása”). Az intézkedés része (projektje) lehet a patak védelmét szolgáló programnak.</p>	<p>Nem</p>	<p>Nem történt intézkedés.</p>

Megvalósítandó program-pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai	Megvalósult-e?	Értékelés
<p>HULL-5. FORMA-1 idején keletkező hulladék kezelése, illetve a hulladék keletkezésének megelőzése</p>	<p>Történt intézkedés: A Hungaroring Zrt. gyűjti a létesítmény mellett, az önkormányzat Kft.-je pedig a település többi részén. Ideiglenes gyűjtők vannak kihelyezve a HEV és buszmegállók és a Hungaroringhez vezető útvonalon. Kb. 10 ezer liter hulladék gyűlik össze évente.</p>	<p>Részben</p>	<p>Mogyoród Településüzemeltető Nonprofit Kft. a Formula 1 Magyar Nagydíj idején kiemelt erőfeszítéssel (túlórák elrendelésével) próbálja a települést tisztán tartani, így kihelyezi és legyűjti a Falka József téren, a Hungaroring úton a Kerektőig az ideiglenes gyűjtőzsákokat, amely eredményeként 3800-4200 liter hulladékot gyűjtenek össze ezen az egy héten.</p> <p>A Hungaroring Sport Zrt. a pálya kerítésének közvetlen környezetében gyűjti a hulladékot.</p> <p>A hulladék keletkezésének csökkentésére irányuló kommunikáció, intézkedés nem történt.</p>

Ivóvízellátás, csapadék-és szennyvízkezelés

Megvalósítandó program-pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai	Megvalósult-e?	Értékelés
SZE-1. A kommunális szennyvízkezelés egész folyamatának ellenőrzése.	Alapértelmezésben nem történt intézkedés. A kommunális közszolgáltató kiválasztásra került	részben	2017. évben három eljárás indult illegális szennyvíz kieresztés ügyében, bírság megállapítása nem történt.
SZE-2. Szennyvízcsatornára kötöttség maximalizálása, egyedi szennyvízagnak működésének megszüntetése.	Részben teljesült: Az önkormányzat szándéka a maximalizálás. Ezzel együtt vannak, akik nem kötnek rá a kiépült hálózatra. A talajterhelési díj növekedése ösztönző. Egy db biológiai tisztítóra adott ki a jegyző engedélyt.	részben	Mogyoród jegyzője 2017-2020 évben 4 darab tisztítóra adott engedélyt. 2018-ban a DMRV megkezdte a Dunakeszi szennyvíztisztító telep fejlesztésének előkészítését.
IVO-1. A Fóti vízbázis védelmének érdekében az EGIS által védgetett kárenyhítésben, kármentesítésben való együttműködés és a Chinoin Rt. és Gödöllő városa által hulladéklerakásra használt területen a talaj és a talajvíz vizsgálata, szükséges intézkedések megtétele. (VIZ-1, VIZ-2)	Nem történt intézkedés. Az EGIS jelenleg is fejlesztéseket tervez, mert a kármentesítés még messze nem zárult le. A CHINOIN részéről nincs adat.	részben	Lakosságot tájékoztató cikk jelent meg 2019-ben az önkormányzati honlapon, amely összefoglalja az EGIS tulajdonában lévő területen folytatott kármentesítés előzményeit és az aktuális információkat. A kármentesítési folyamatok ma is folytatódnak az EGIS finanszírozásával és a Kormányhivatal felügyeletével. Nem az önkormányzat hatáskörébe tartozik!

<p>CSV-1. A csapadékvíz levezető csatornahálózat megtervezése, kialakítása.</p>	<p>Történt intézkedés: Terv készült és egyes szakaszok kivitelezésére is sor került.</p>	<p>részben</p>	<p>2017-évbő a Pisokmáj vízelvezetés kiépítésének pályázatához az engedélyezési tervek elkészültek, de a pályázati lehetőséget idő előtt lezárták.</p> <p>Kukukk-hegyen a Körte utca vízelvezetésének rendezésére kiírt pályázat-hoz a tervek elkészültek, a pályázatot befogadták, de tartalék sorra került a mogyoródi pályázat. Kivitelezési költség kb. 12 Mft.</p> <p>Vízkárelhárítási terv felülvizsgálata, aktualizálása 2019. év végén megtörtént.</p> <p>Több sikeres vis maior pályázat következtében hosszú évek óta megoldatlan probléma rendeződött a Bocskai út és Nyulas utca kereszteződésénél, és az Orgona utca, Alkotmány utca vízelvezetésének rendezésével. Az utak melletti vízelvezető árkok, szikkasztók hiánya sok helyen problémát okoz (elmossa az utat a víz, beömlik telkekre, házakba stb.)</p>
--	--	----------------	---

Zaj- és rezgés elleni védelem, közlekedés

Megvalósítandó program-pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai	Megvalósult-e?	Értékelés
<p>ZAJ-1. A zajvédelem biztosítása a településfejlesztés eszközeivel. Védősávok, zajelnyelő védőfalak, véderdők kialakítása az autópálya mentén.</p>	<p>A településfejlesztés eszközeiben történő integráció mentén teljesülnének tekinthető annyiban, hogy az autópálya menti 250 m-es sávon belül lakóövezet nem kerülhet kijelölésre, és azon túl is védő erdősáv létesítendő tervezett lakóövezet zajhatások elleni védelmére.</p> <p>Stratégiai zajtérkép készült. A települési, közúti zajtérkép 2008-ban készült.</p> <p>A Hungaroring-re vonatkozóan 10 éve van folyamatban intézkedési terv kidolgozása, mely alapján 2016. őszén hatósági kötelezés született zajvédelmi monitoring-rendszer kiépítésére, zajvédelmi erdősáv létesítésére.</p> <p>Újabb zajvédő fal-szakasz valósult meg az autópálya mentén.</p>	<p>részben</p>	<p>Zajtérkép megtalálható az önkormányzat honlapján, de tájékoztatás található az interneten szabadon hozzáférhető Elektronikus Levegő- és Zajvédelmi Adattárról (ELZA) is. (Címlap -> Önkormányzat -> Döntéshozatal -> Konceptciók, stratégiák menüpont alatt)</p> <p>Hungaroring zaj ügyéről a program külön fejezete foglalkozik.</p>

<p>ZAJ-2. Közlekedési eredetű zaj- és rezgés csökkentése a Fóti és Gödöllői úton, közlekedés-szervezéssel, úthálózat fejlesztéssel, az utak korszerűsítésével.</p>	<p>A TKP I. időszakában nem történt intézkedés, azt követően igen.</p>	<p>részben</p>	<p>Az M3 18-as km szelvényénél új csomópont létesült 2019-ben. Az elkerülő út lehetővé teszi, hogy az M3 autópályát mindkét irányba megközelíthessék az iparterületre, illetve onnan távozó tehergépjárművek, ezzel csökkentve a Templom út, Dózsa György út, Gödöllői út, Szadai út útvonal zaj- és rezgésterhelését.</p> <p>Az országos utak fejlesztése a közútkezelő anyagi forrásainak hiányában nem várható, mivel még a karbantartási feladatait is nehezen vagy egyáltalán nem végzi el.</p>
<p>KÖZL-1. A közlekedés okozta levegő és zajterhelés csökkentése.</p>	<p>Nem történt intézkedés.</p>	<p>nem</p>	<p>A MÁV HÉV Zrt. az elavult pályatest felújítását is tervezi, amelynek kormányzati támogatása még várat magára.</p> <p>Volán Zrt. új buszjáratot indított, amely közvetlen megközelítést biztosít Mogyoród és Budapest között, ugyanakkor néhány időpontban a járatok ritkultak.</p> <p>További probléma, hogy a Volán előzetes egyeztetés nélkül módosítja a járatainak menetrendjét és a HÉV-vel való összhangot nem biztosítja.</p> <p>Az önkormányzat próbálkozásai a VOLÁN Zrt. és az érintett minisztérium irányában eredménytelenek.</p>

Energiagazdálkodás

Megvalósítandó program-pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai	Megvalósult-e?	Értékelés
ENE-1. Megújuló energiaforrások, energiatakarékos építési, fűtési módok terjedésének elősegítése.	Az elősegítés terén nem történt önkormányzati intézkedés, de a gyakorlatban igen, az önkormányzat több intézménye is megújuló energiát használ. Az önkormányzat rendelkezik aprítógéppel, mely a helyben képződő szerves anyag, biomassza, energetikai felhasználását is elősegíti.	igen	2019. májusára a régi egészségház épületének energetikai felújítása megtörtént. Az épületben két új fogorvosi rendelő és két szolgálati lakás került kialakításra. Az épület külső szigetelést, új nyílászárókat és tetőszigetelést/cserepeket kapott. 2019. év végén/2020. év elején az Új egészségház építése befejeződött, amelynek energiaellátását részben napelemekkel és geotermikus fűtéssel biztosítják.

Ipar, mezőgazdaság

Megvalósítandó program-pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai	Megvalósult-e?	Értékelés
IPAR-1. Környezettudatos gazdasági fejlődés megvalósítása.	Nem történt intézkedés, de a Településfejlesztési Konceptió tartalmaz utalásokat a környezetbarát gazdasági fejlesztésre.	nem	Nem történt intézkedés, de nem is önkormányzati hatáskör.
IPAR-2 Az újonnan létesülő gazdasági beruházások engedélyezésénél a környezetvédelem és a természetvédelem szempontok figyelembevétele.	Nem történt intézkedés, de a Településfejlesztési Konceptió tartalmaz utalásokat a környezetbarát gazdasági fejlesztésre.	nem	Nem történt intézkedés, de nem is önkormányzati hatáskör.

<p>MEZG-1. Az ökológiai adottságokhoz alkalmazkodó technológiák alkalmazása a talaj, a talajvíz, az élővilág védelmében és egy diverzebb táj kialakulásáért.</p>	<p>Nem történt intézkedés.</p>	<p>nem</p>	<p>Nem történt intézkedés, de nem is önkormányzati hatáskör.</p>
<p>MEZG-2. Dűlőutak karbantartása, szegélyek, élő sövények, fasorok telepítése.</p>	<p>Nem történt intézkedés.</p>	<p>nem</p>	<p>A dűlőutak szinte 100 %-ban nem az önkormányzat tulajdonában, illetve kezelésében van. Az utak a Rákosvölgye IMTSZ tulajdonában vagy kezelésében vannak, amely ajánlatot tett az Önkormányzatnak az utak 600 Ft/m²-es áron történő átadására, de megállapodás a felek között végül nem született.</p> <p>Az utak állapotának megőrzése, javítása a Rákosvölgye IMTSZ, mint az út kezelőjének feladata. Erre vonatkozóan a közlekedési hatóságnál beavatkozást is kezdeményezett a Hivatal, de a hatóság hatásköre hiányában nem intézkedik.</p> <p>A kritikus (lakosság ellátása szempontjából fontos közlekedési utakat) az önkormányzat helyreállítja, amelynek költségeit a jövőben a kezelővel kívánja megfizettetni.</p>

Tájvédelem, zöldterületek

Megvalósítandó program-pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai	Megvalósult-e?	Értékelés
TÁJ-1. Erdősültség növelése.	Nem történt intézkedés.	nem	Csak spontán erdősülések történtek.
TÁJ-2. A bezárt felszíni bányák jelenlegi hasznosításának feltárása, a szükséges védelmi, kezelési, illetve rekultivációs feladatok meghatározása, végrehajtása.	Nem történt intézkedés.	nem	Nem az önkormányzat feladata.
TÁJ-3. A települési zöldfelületek fejlesztése mind minőségi, mind mennyiségi vonatkozásban, a belterületi zöldterületek kiterjedésének szinten tartása, illetve növelése. A további belterületbe vonások megakadályozása.	A gyakorlatban nem, de szabályozási tervi szinten zöldfelületek fejlesztése megtörtént (az új beépítésre tervezett utcák megfelelő szélességűek és növény-állományúak kell legyenek). A belterületbe vonások jelenleg is zajlanak, vagyis feladat ezen része nem teljesült.	nem	Belterületbe vonások történtek több ízben is az elmúlt években

<p>TÁJ-4. Tájvédelmi szemlélet kialakítása és érvényesítése.</p>	<p>Folytatni kell a megkezdett tevékenységet, melyet számos más feladatoknál említett megalapozó koncepciók koncentráltan, átfogóan, összefüggéseiben segítenek!</p> <p>Pl. Zöldfelület-fejlesztési, Ökológikus mezőgazdasági, vízgazdálkodási koncepciók és ezek megjelenítése a döntéshozatalban, a TRT-ben.</p>	<p>nem</p>	<p>Nem történt intézkedés</p>
<p>EMB-1. A pihenés, rekreáció, sportolás lehetőségeinek biztosítása a településen.</p>	<p>Tekintettel arra, hogy a rekreációnak, turizmusnak is vannak környezeti hatásai, a részletek szintjén szakági egyeztetés szükséges. Pl. a Hungaroring jelentős forgalmat generál, zajjal, levegőszennyezéssel jár.</p>	<p>részben</p>	<p>Játszóteret létesült a Rózsa utca saroknál az Önkormányzat ingatlanán, amelyet 2019-ben elbontott, hogy helyet adjon a VEKOP pályázat keretében megvalósuló látogatóközpontnak.</p> <p>Ugyancsak VEKOP pályázat keretében valósult meg a Szent László tanösvény.</p>
<p>EMB-2. A pollenek okozta allergiás megbetegedések visszaszorítása.</p>	<p>A feladat teljesítésében az allergizáló növényfajok visszaszorításával lehetne eredményt elérni, de az allergiára életmód, a táplálkozás is hajlamosít, így a kérdés nem kezelhető önmagában, s nem egyszerűen a parlagfű kaszálása, nem kaszálása a kérdés.</p>	<p>nem</p>	<p>Mogyoród jegyzőjének növényvédelmi hatósági hatáskörében 2017. év során 10 eljárás indult, amelyek közül néhány ingatlan esetében közérdekű védekezés végrehajtására is sor került.</p> <p>2018. évi növényvédelmi eljárások: 11 ízben kellett parlagfüves ügyben intézkedni, 3 esetben kényszerkaszálásra is sort kellett keríteni.</p>

	<p>Az allergizáló és gyomfajok esetében meg kell említeni azt, hogy vannak őshonos, természeti értékkel bíró, de pollenjével allergiás tüneteket kiváltó fajok, melyek irtása nem cél. Másrészt csak a valóban és erősen allergén fajokra kellene koncentrálni: pl. olyan gyepeket rendszeresen levágni, melyekben ilyen faj nincs, de természeti szempontból értékes faj van, kárt okoz.</p> <p>Oki kezelés az is, ha a talajfelszín bolygatását minimalizálják, mielőbb helyreállítják, mert pl. a parlagfű ezeken telepszik meg elsősorban.</p>		<p>Gyomos ingatlanból volt 5 db., kényszerintézkedésig nem jutottak el az ügyek, mivel lekaszálták vagy áttették intézkedés céljából a Gödöllői Járási Hivatalhoz (külterület/zárkert miatt). 2019. évi növényvédelmi eljárások: 9 ízben kellett parlagfüves ügyben intézkedni. A 2020 és 2021 évekről nem kaptunk adatot.</p>
--	--	--	--

Épített környezet védelme

Megvalósítandó program-pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai	Megvalósult-e?	Értékelés
<p>ÉP-1. Jobb, az esztétikai, történeti, nemzeti szempontokat figyelembe vevő tervezési, építési módszerek kialakítása, elterjesztése a településkép javításának befolyásolására.</p>	<p>Teljesültnek tekinthető a tekintetben, hogy a HÉSZ és a helyi rendeletek is szabályozzák.</p>	<p>Igen</p>	<p>Mogyoród Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete 2017. év utolsó napjaiban megalkotta a településkép védelmi rendeletét, amelyben megőrizte a pincesor és a kilátó helyi épített érték védelme megőrizte. Ezen döntését megerősítette 2018-ban egy védelem alól feloldási kérelem elutasításával.</p>

			<p>Kálvária 2017-ben a leromlott állapota miatt el lett bontva, de kiviteli tervei egy pályázat keretében történő visszaállításra lehetőséget biztosítanak.</p> <p>A TAK (Település Arculati Kézikönyv) általánosságokat fogalmaz meg, így szabad kezet ad a beruházók számára. Településképi véleményezési eljárással nem él az Önkormányzat.</p>
<p>ÉP-2. A műemlékvédelmi szabályozás és finanszírozás kialakítása. A fenntartási tevékenység javítására megfelelő szabályozás kialakítása és alkalmazása.</p>	<p>Rendeletalkotás és konkrét intézkedések történtek. A feladatok ellátására nincs anyagi támogatás.</p>	<p>részben</p>	<p>Nem történt újabb intézkedés.</p>

Környezettudatosság, környezetbiztonság

Megvalósítandó program-pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai	Megvalósult-e?	Értékelés
<p>TUD-1. Az önkormányzat döntés előkészítési és döntési folyamatába a környezetvédelmi és környezetgazdálkodási szempontok beépítése.</p>	<p>A megvalósítás kézenfekvő módja a település stratégiai dokumentumainak ismerete, összehangolása, felülvizsgálata, melyek a TKP, a TFK és a TRT/SZT/HÉSZ.</p>	<p>részben</p>	<p>2017-ben Helyi védettséget kapott a Mogyoródi-patak egy szakasz ld. 5.4.2 pont</p>
<p>TUD-2. Az oktatásban a környezeti értékek megismertetésének arányának növelése.</p>	<p>2015. decemberétől a Pillangós Óvoda (mindkét telephelye külön-külön) Zöld Óvoda lett. Az óvodának a DINPI-vel és az Élő Patak Mozgalommal rendszeresek a környezet- és természetvédelmi programjai.</p>	<p>igen</p>	<p>Pillangós Óvoda tanösvény kialakításban való részvétele és hulladékgyűjtési tevékenysége emelhető ki 2017-ben. A „Zöld Óvoda” pályázat része a patak figyelése. A Pillangós Óvodánál kettő alkalommal került tanösvény kialakításra, amelyet fél éven belül ismeretlenek tönkre is tettek mindkét alkalom után.</p> <p>A Pillangós Óvoda a 2019/2020-as nevelési évben is több tevékenységével azon volt, hogy a környezeti értékeket megismertethesse a gyerekekkel (Márton nap alkalmával élő libák laktak egy hétig a Gesztenyés Óvodában, hulladékgyűjtő telepen állatok világnapja keretében megismerkedtek a nagycsoportosok a szelektív hulladékgyűjtés részleteivel, a „szemétből játékkészítés” lehetőségeivel újrahasznosítás során, kiskertek kialakítása mindkét óvoda udvarán, komposztálás, illetve a két évvel ezelőtt megkezdett</p>

			zöld hulladékból keletkezett komposzt felhasználása virágosításkor, madáretetőik kihelyezése mindkét óvoda udvarán, a gyermekek tanítása takarékosagra a víz és áramhasználat kapcsán.) A 2020-2021-es nevelési év végén pályázatot nyújtottak be az újabb Zöld Óvoda cím elnyerésére.
TUD-3. A civil szféra szerepének növelése a környezettudatos életmód és viselkedés kialakításában.	A megvalósulás példái: Élő Patak Mozgalom (patakok, források védelme, tanösvény-tervezés az óvodával), Mogyoród Turisztikai Kft. (szelektív gyűjtés az iskolában), Verena Kft. (önkéntes szemétszedés).A társadalmi szervezetek projektjeit az önkormányzat többféleképpen segítheti: pl. helység, anyagi támogatás felajánlása (vö. környezetvédelmi alap, „civil alap”), kapcsolatok.	igen	A civil szervezetekkel különböző együttműködések vannak, melyeket az önkormányzat szeretne továbbfejleszteni.
TUD-4. A helyi vállalkozások munkájára és viselkedésére egyre jellemzőbb lesz a környezetgazdálkodási szempontok figyelembevétele.	Nem történt intézkedés	nem	Nem önkormányzati hatáskör, az önkormányzatnak csak motiváló szerepe lehet.

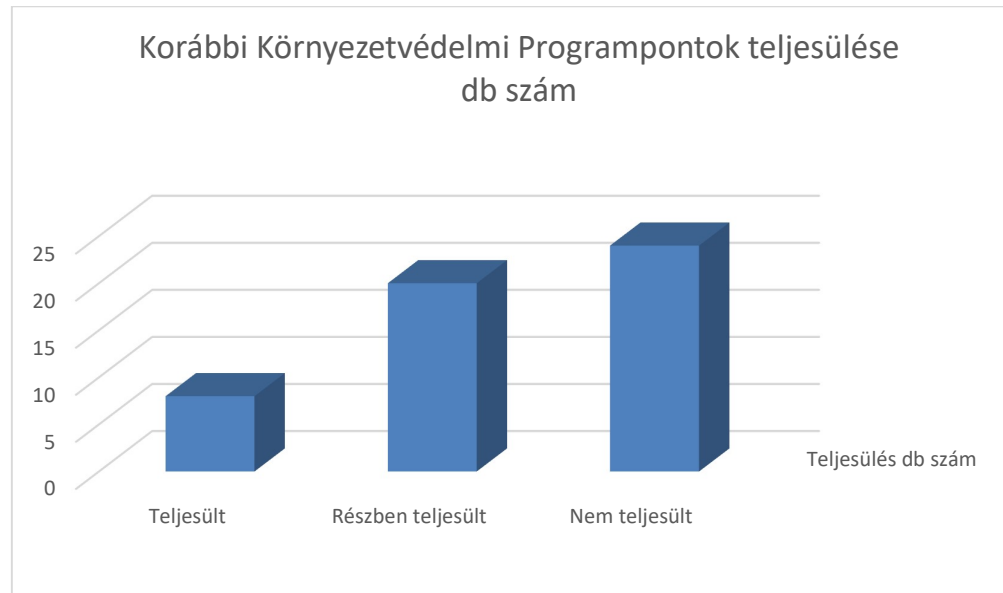
TUD-5. A Települési Környezetvédelmi Program aktualizálása, felülvizsgálata két évente	Nem teljesült két évente. 2016-ban készül a TKP I. felülvizsgálata, a TKP II. készítése. 2020-ban vizsgálták a TKP II. teljesülését.	részben	2022. új Települési Környezetvédelmi Program megalkotása
BIZ-1. Cselekvési program kidolgozása rendkívüli környezeti káresemények kezelésére	A katasztrófavédelmi intézkedési terv készült, de nem elég specifikus.	igen	A 2013-ban elkészült veszélyelhárítási terv, amely 2020. februárján felülvizsgálatra került.

Klímavédelem

Megvalósítandó program-pont célja TKP I.	TKP I. értékelése és TKP II. feladatai	Megvalósult-e?	Értékelés
KL-1.	Nem történt intézkedés.	nem	Nem készült klímavédelmi koncepció a településre, pedig nagyon fontos lenne.

TKP I. és a TKP II. programpontjainak teljesülése

Az előző táblázatokban a TKP I. és a TKP II. programpontjainak teljesülését mutattuk be, melyet az alábbi grafikonon szemléltetünk összesítve.

19. ábra TKP I. és TKP II. teljesülése

A táblázatból kiolvasható, hogy az előző Települési Környezetvédelmi Programok programpontjainak (52 db) majdnem fele, azaz 24 db nem teljesült. Ez rossz aránynak tűnhet, de a feladatok nagy része olyan volt, amelyre az önkormányzatnak nem volt jogilag beavatkozási lehetősége. Sajnos csak 8 db programpont teljesült maradéktalanul, 20 db programpontnál különböző mértékű volt az előrehaladás.

A TKP III. programpontjainál az a célunk, hogy csak olyan feladatok kerüljenek bele, amelyekre az önkormányzatnak konkrét felelősségi és hatásköre van, illetve vezetői döntés alapján önként vállalja fel.

9. A Környezetvédelmi Program stratégiai céljai, beavatkozás területei a 2022 – 2027 közötti időszakra

E fejezetben kerülnek bemutatásra Mogyoród 2022- 2027 közötti időszakban meghatározott környezetvédelmi szempontú stratégia céljai, beavatkozási területei az előző fejezetekben ismertetett környezeti problémák és értékek ismeretében.

Az akcióprogramok elsődleges célja az, hogy az önkormányzat környezetpolitikájával segítse elő a környezettudatos fejlődést, lépjen fel a társadalmi és környezeti értékek rombolása ellen és hatékonyan közreműködjön a környezeti szemléletformálásban rövid és hosszútávon egyaránt.

A programpontok kidolgozásakor arra törekedtünk, hogy a környezetvédelemmel kapcsolatos teljes tématerületet lefedve fogalmazzunk meg ajánlásokat, stratégiai célokat, melyek az alábbi szakterületeket foglalja magában:

- levegőtisztaság-védelem
- zaj-és rezgésvédelem
- vízvédelem
- ivó- szenny- és csapadékvíz gazdálkodás
- természet-és tájvédelem
- épített környezet védelme
- zöldterület-gazdálkodás
- hulladékgazdálkodás
- energiagazdálkodás
- környezetbiztonság
- környezeti nevelés

A programpontok az elérendő célokat, az ehhez kapcsolódó a feladatok leírását, valamint ütemezésüket tartalmazza, melyek az alábbiakban kerülnek bemutatásra.

Levegőtisztaság-védelem

Cél:
LEV-1: A városi levegőminőség mérésére mobil mérőállomás igénylése
Feladat:
A város levegőminőségének mérésére nem áll rendelkezésre sem automata, sem manuális mérőpont, ezért javasoljuk Mogyoród levegőminőségének részletes vizsgálata érdekében a Pest Megyei Kormányhivatal saját mérőbusza segítségével elvégezhető levegőtisztasági mérés kérelmezését. A mérés díjmentes az önkormányzat igénylése alapján, azonban a mérőbusznak megfelelő 3 fázisú, 16 A-es áramvételi lehetőség és illetékmentelenektől elzárt terület biztosítása szükséges, melynek költségei a kérelmező önkormányzatot terhelik. A mérést optimális esetben 2 alkalommal végzik el a Hivatal szakemberei, egyszer a téli fűtési időszakban és egyszer az ezen kívüli időszakban. A mérések kiterjednek a szálló por, ózonkoncentráció mellett egyéb a fűtésből, ipari tevékenységből és a közlekedésből származó légszennyező anyagokra.
Ütemezés:
Javasolt megvalósítás 2023.
Cél:
LEV-2: A fűtésből származó emisszió csökkentése
Feladat:
A települések fő légszennyező anyagok kibocsátási mennyiségeinek vizsgálatakor a szén-monoxid és a szilárd anyagok magas koncentrációja egyes években a hidegebb téli időjárás esetén megnő, feltehetően a lakossági fűtésből származó fosszilis energiaforrások felhasználásán alapuló tüzelőberendezések alkalmazása miatt. Javasolt a lakossági tájékoztatás a tüzelőberendezések korszerűsítése, a megújuló energiaforrások népszerűsítése témákban. A lakosság tájékoztatása az éppen aktuális, alternatív energiahasználatot ösztönző pályázati lehetőségekről.
Ütemezés:
Folyamatos

Cél:
LEV-3: A városi levegőminőség javítása a kerékpárral való közlekedés lehetőségének megteremtésével
Feladat:
Mogyoród jelenleg nem rendelkezik kerékpárúttal, ugyanakkor az Önkormányzat rendelkezik tervekkel új kerékpárutak megépítésére vonatkozóan. Figyelni kell a fejlesztési lehetőségeket, pályázatok kiírását, ahol a meglévő tervek felhasználásra, megvalósulásra kerülhetnek.
Ütemezés:
Folyamatos
Cél:
LEV-4: Az illegális avar és kerti hulladékok égetésének visszaszorítása és ellenőrzése
Feladat:
A kerti hulladék égetése során nagy mennyiségben kerülnek szennyező anyagok (szén-monoxid, nitrogén-oxidok, szén-dioxid, szilárd részecskék és különféle szénhidrogének) a levegőbe. 2021. január 1-je óta az egész országban tilos az avarégetés és a rendelkezés alól az önkormányzat sem adhat felmentést. A levegő védelméről szóló kormányrendelet és az Országos tűzvédelmi Szabályzatról szóló belügyminiszteri rendelet szerint viszont TILOS égetni a kertben. Aki mégis tüzet gyújt, az jelentős, 10 000 Ft- 1 000 000 Ft-ig terjedő tűzvédelmi bírságra számíthat Az önkormányzat feladata a lakosság kellőképpen történő tájékoztatása a jogszabály változásról. A szabályok betartatása érdekében szükséges ellenőrzések tartása, valamint a szabályszegőkkel szemben eljárás kezdeményezése az illegális égetés visszaszorítása érdekében.
Ütemezés:
Folyamatos
Cél:

LEV-5: A lakosság számára allergizáló gyomnövények számának csökkentése

Feladat:

A pollentermelés megakadályozásának hatékony és környezetbarát módja a települések környezetében a művelés alatt nem álló, frissen felhagyott területek rendszeres mentesítése kézi gyomlálással vagy kaszálással, a virágzás megkezdése előtti időszakban.

Javasolt az önkormányzatnak akciónapok megszervezése, mely során felmérésre kerülnek a belterületen gyomnövényvel borított termőhelyek, a szennyezett területek földhasználóinak felszólításával a gyomos területek nagysága csökkenthető. Az akció időpontjáról, helyszínéről célszerű tájékoztató szórólapokat készíttetni, amely fontos információkat is tartalmazhat a parlagfűről, fekete ürömről, illetve útmutatást adhat a növény felismeréséhez.

Ütemezés:

Folyamatos

Cél:

LEV-6: Nem aszfaltozott utak burkolattal történő arányának növelése

Feladat:

A nem burkolt utak aszfalttal történő ellátása szükséges a szállópor mérséklésének céljából. Az önkormányzatok kezelésében lévő utak rendszeres felújításáról gondoskodni kell. Pályázati forrásokat figyelemmel kísérve az utak minél nagyobb arányú aszfaltozása kívánatos a megfelelő csapadékvíz elvezető rendszer kivitelezése mellett.

Ütemezés:

Folyamatos

Cél:

LEV-7: A városi levegőminőség javítása érdekében fák telepítése közterületekre

Feladat:
<p>A települési környezeti levegőminőségének javításában jelentős szerepe van a közterületekre telepített fáknek.</p> <p>Lakosság bevonása a faültetési-, közterület növényesítési programba. A városi szűkülő zöldfelületek ellensúlyozása érdekében szükség van a meglévő zöldfelületek fejlesztésére. Egy év leforgása alatt egy fa átlagosan 12 kg szén-dioxidot lélegzik be és egy négyfős családnak megfelelő mennyiségű oxigént termel. Más településen már bevált faültetési-, növénytelepítési program meghirdetése javasolt. A programon belül az önkormányzat megadott fajta- és cserje fajtákat, amelyek a közterületre ültethetőek és a lakosok a megadott fajtákból igényelhetnek a program feltételei szerint. A növényeket az önkormányzat térítésmentesen házhoz szállítja, a lakóknak az a dolga, hogy a közterületre az ingatlanjaik elé elültetik és gondozzák. A résztvevők nyilatkozat aláírásával vállalják az elültetett növényzet ápolását.</p>
Ütemezés:
Folyamatos

Zaj-és rezgésvédelem

Cél:
ZAJ-1: Az utak minőségének javítása, valamint aszfaltozás a település azon részein, ahol az utak nem rendelkeznek szilárd burkolattal.
Feladat:
Az útburkolati hibák folyamatos javítása, valamint a burkolattal ellátott utak további növelése szükséges, mivel a rossz állapotú utak nagyobb zaj- és rezgésterhelést eredményeznek, mely zavaró hatásúak a lakosság számára.
Ütemezés:
Folyamatos

Cél:
ZAJ-2: A nagyobb zajterheléssel rendelkező városrészekben további zajvédő falak építése
Feladat:
<p>A városban több, jelentős zajterhelést eredményező közlekedési vonalas létesítmény is található (autópálya, 3-as számú főútvonal, HÉV vonal). A zajterhelés csökkentése érdekében, azokon a területeken, ahol a lakosság panasa alapján nagyobb zajhatásnak van kitéve környezeti zajméréseket kell elvégeztetni. Azokon a lakott területeken, ahol a zajkibocsátás a jogszabály szerinti határértéket meghaladja műszaki megoldások (pl.: zajvédő fal) keresése és kivitelezése javasolt.</p> <p>(A 2015-ben, a Közlekedéstudományi Intézet által készült stratégiai zajtérképek a 3. sz. I. rendű főút 2101. sz. összekötő út 2102. sz. összekötő út vonatkozásában nem találtak zajhatárérték túllépést, de több olyan hely található Mogyoródon, ahol a lakossági panaszok alapján indokolt lenne a zajmérés és Zajvédelmi Intézkedési terv készítése pl. Kukukk hegy)</p>
Ütemezés:
Folyamatos

Cél:
ZAJ-3: Forgalmotechnikai intézkedések zaj csökkentése céljából
Feladat:
<p>A most készülő közlekedési koncepció alapján javasolt a személy- és teherforgalom szabályozása a lakóövezetek útjainak tehermentesítésével, sebességkorlátozó táblák kihelyezésével, egyes utak behajtása csak célforgalom számára történő áthajtásával és lakó-pihenőövezetek kialakításával a településen.</p>
Ütemezés:
Folyamatos
Cél:

ZAJ-4: Hungaroring zajterhelés monitorozása

Feladat:

A környezetvédelmi hatóság 2016. novemberi határozatában egyedi zajvédelmi határértéket adott meg a Hungaroring által okozott zajterhelésre, amelynek ellenőrzésére az üzemeltetőnek zajmonitoring rendszert kellett kialakítani. A monitoring adatait rendszeresen küldik a környezetvédelmi hatóságnak, de az önkormányzat ezeket az adatokat nem ismeri, ezért javasoljuk, hogy Képviselő-testi határozatban kérje meg az üzemeltetőt az adatszolgáltatásra. Az üzemeltető kötelezettsége volt, továbbá, egy legalább 5 m magas és egy legalább 8 m magas erdőszáv létesítése megadott hrsz-ú ingatlanokon, 2017. november 30-i határidővel, melynek megvalósulásáról a Program készítése során írásban megkérdeztük az üzemeltetőt, de a Program befejezéséig, nem érkezett válasz, ezért szintén javasoljuk, hogy Képviselő-testi határozatban kérje meg az üzemeltetőt az adatszolgáltatásra. A további lépéseket az adatszolgáltatásban foglaltak figyelembevételével kell meghatározni.

Ütemezés:

folyamatos

Vízvédelem

Cél:

VÍZ-1: Vízbázis minőségének megőrzése

Feladat:

Mogyoród település a felszín alatti víz állapota szempontjából a fokozottan érzékeny területek közé tartozik. Ezzel együtt több jelentős szennyezés is érte a felszín alatti vizeket, mely a földi vízbázis felszámolását is eredményezte. A már lakott, de a közcsontra hálózatra nem csatlakozott ingatlanokat is minél előbb csatlakoztatni kell, amihez a rendelkezésre álló jogi és gazdasági lehetőségeket fel kell használni. A szennyvízszikkasztást meg kell szüntetni a vezetékes szennyvízelvezetést kell szorgalmazni, ahol erre lehetőség van. A vízbázis minőségének megőrzése érdekében az EGIS monitoring kutak vízmintavételezési munkáit figyelemmel kell kísérni és a cégtől bekérni az éves kármentesítési jelentéseket.

Ütemezés:

Félévente

Cél:
VÍZ-2: A Mogyoródi-patak medrének és rézsűjének folyamatos karbantartása, valamint a vízminőségének évenkénti ellenőrzése
Feladat:
A feliszapolódás megszüntetése, az összegyűlt hordalékok eltávolítása, ezáltal biztosítva a nagy mennyiségű csapadék biztonságos elvezetését. A nem önkormányzati tulajdonban lévő patakmeder területek tulajdonosainak jogi kötelezése a patak revitalizációs munkálatainak tűrésére. Összefogás a Gödöllő-Vác Térségi Vízgazdálkodási Társulattal, mint a térségi patakok kezelőjével.
Ütemezés:
Folyamatos

Cél:
VÍZ-3: Települési folyékony hulladék illegális kezeléséből származó problémák számának csökkenése
Feladat:
Szigorúbb ellenőrzési rendszer kidolgozása a hálózatra rá nem kötött háztartások kommunális szennyvízkezelésének ellenőrzése érdekében. Az illegális szennyvízkezelésből származó környezeti károk megelőzése a felszín alatti vizek minőségi védelme érdekében is kiemelt fontosságú. A keletkező szennyvíz kezelését javasolt ellenőrizni (számlák bemutatásával, az évenként kötelezően igénybe veendő közszolgáltatás előírásával stb.). Ilyen jellegű ellenőrzési rendszert javasolt alkalmazni azon háztartások vonatkozásában, amelyek a kiépített közműhálózatra még nem kötöttek rá, vagy nincs a közelükben kiépített közműhálózat (javasolt, hogy számlákkal igazolják a keletkezett szennyvíz elszállítását, további kezelését, a szennyvíz mennyiségét a fogyasztott vízmennyiség alapján kalkulálni).
Ütemezés:
Folyamatos

Cél:

VÍZ-4: A csapadékelvezető-rendszer folyamatos fejlesztése, bővítése
Feladat:
Az elvezető rendszer bővítése, illetve kiépítése szükséges a település egyes utcáin, a fejlesztésekhez szükséges pénzügyi forrás biztosításához a pályázati lehetőségeket is meg kell vizsgálni.
Ütemezés:
Folyamatos
Cél:
VÍZ-5: Illegális fűrt kutak felszámolása
Feladat:
Az engedély nélkül létesített fűrt kutak legalizálásának elősegítése szükséges. Javasolt az önkormányzat bevonása, a lakosság tájékoztatása a jogszabályban előírt, fűrt kutakkal kapcsolatos vízjogi engedélyezési eljárásról, valamint az engedély nélküli vízkivitelek esetén a várható szankciókról.
Ütemezés:
2023

Természetvédelem

Cél:
TV-1: A természetvédelmi területek megóvása, civil szervezetekkel történő együttműködés
Feladat:
Mogyoród Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a Mogyoródi-patak helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításról szóló 3/2017. (II.23.) önkormányzati rendeletével védetté nyilvánította az önkormányzati tulajdonban lévő Mogyoród, 1456 hrsz. alatti ingatlant, amely a Fő tértől az M3 autópályáig terjedő patak szakasz. A patak természetvédelmi értékeinek további megőrzésére illetve azok helyreállítására, óvására, illetve azok természeti állapotának fejlesztésére, bemutatására javasolt a civil szervezetekkel és egyéb érdekelt szervezetekkel történő együttműködés.
Ütemezés:
Folyamatos

Cél:
TV-2: A helyi védelem alatt álló terület kezelési tervének megújítása
Feladat:
Mogyoród Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a Mogyoródi-patak helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításról szóló 3/2017. (II.23.) önkormányzati rendelethez kapcsolódó Természetvédelmi Kezelési Terv hatályát veszítette, ezért a terv felülvizsgálata, aktualizált kezelési terv elkészítése szükséges.
Ütemezés:
2023

Épített környezet védelme

Cél:
ÉK-1: A védettség alatt álló épületek állagának megóvása
Feladat:
Mogyoród nagyközség több helyi védettségű örökséggel rendelkezik, melyeknek nem csak állagmegőrzésük, hanem a rekonstrukciós munkák elvégzése is egyaránt fontos. Helyi védettségű épületek: Szent László Kilátó-kápolna, Mogyoródi pincesor
Ütemezés:
Folyamatos

Cél:
ÉK-2: A településszerkezet és a település karakterének megőrzése
Feladat:
Mogyoród Nagyközség Településfejlesztési koncepciója a 409/2017.(IX.13.) határozattal, a Településszerkezeti Tervet a 410/2017.(IX.13.) határozattal lett elfogadva. A helyi építési szabályzat tárgyában a Mogyoród Nagyközség Helyi Építési Szabályzatáról szóló 16/2017. (IX.18.) önkormányzati rendeletet alkotta meg a képviselő-testület, amely 2017. október 18. napjától hatályos.
Az önkormányzat a rendezési és szabályozási tervben foglaltak érvényesítése, egy-egy településrész környezetterhelésének csökkentésére elsősorban szabályozási eszközökkel tud megteremteni, melyek megvalósulásának ellenőrzése önkormányzati hatáskörbe tartozik.
Ütemezés:
Folyamatos

Zöldterület-gazdálkodás

Cél:
ZG-1: A városi zöldterületek megőrzése, fenntarthatóságának biztosítása
Feladat:
A település rendelkezik településszerkezeti tervvel, mely 409/2017.(IX.13.) határozattal került elfogadásra. Cél a közterületek, zöldterületek fenntartására, fejlesztésére fokozott hangsúly helyezése a kedvező településkép és a komfortérzet kialakítása érdekében. Ehhez a célhoz kell konkrét helyszíneken újabb és újabb gondozott zöldfelületek kialakítása, amelyek lehetnek pl. épületek oldalánál telepített zöld falak.
Ütemezés:
Tervezés 2023, megvalósítás folyamatos

Cél:
ZG-2: A település közterületein az évelő növények ültetésének preferálása az egynyári, kétnyári virágok helyett
Feladat:
A közterületeken található virágágyásokban főként egy- és kétnyári növények találhatóak, mely jelentős gondozást és anyagi ráfordítást igényel. Javasolt az egy- és kétnyári virágok évelő növényekkel történő leváltása, valamint az ágyások bővítése során előnyben részesítése a zöldfelületek fenntarthatóságának biztosítása érdekében.
Ütemezés:
Folyamatos

Cél:
ZG-3: A város zöldfelületeinek megőrzése, természetes növényzet fenntartása további fátelépítésekkel
Feladat:
A lakossági észrevételek között olvasható, hogy a korábbi évek során a kivágott fák pótlása nem történt meg. A következő években fontos cél a települési zöldfelületek megtartása és növelése (pl.: utcafásítások), melynek során a figyelembe kell venni a talajadottságokat, illetve elsősorban őshonos fafajok és cserjefélék telepítését kell előnyben részesíteni. A lakossági közterületi fakivágásokat rendszerben kellene szabályozni és kivágás csak pótlás előírásával és visszaellenőrzésével lenne lehetséges.
Ütemezés:
Tervezés: önkormányzati rendeletalkotás 2023, Megvalósítás: folyamatos

Cél:
ZG-4: Környezet monitorozása önkormányzati térinformatikai rendszer létrehozásával
Feladat:
Az önkormányzatnak javasolt egy olyan térinformatikai rendszer kiépítése, melynek segítségével lehetővé válik a különböző adatbázisokban elérhető adatok térképi megjelenítése (pl. fasorok, terek, növénytelepítések, megújuló energiát használó épületek stb.). A környezet monitorozásával a környezetben végbemenő változások lekövethetőek, modellezhetőek, így az egyedi tájértékek, védett természeti területek védelme hosszútávon biztosítható.
Ütemezés:
Folyamatos

Hulladékgazdálkodás

Cél:
HULL-1: A szerves hulladék lakossági komposztálásának elősegítése
Feladat:
A hulladékgazdálkodási közszolgáltató előre meghatározott gyűjtési napokon házhoz menő zsákos szelektív hulladékgyűjtés keretében szállítja el a zöldhulladékot. Az elszállításra kerülő zöldhulladék mennyisége az elmúlt években növekedett. A zöldhulladék csökkentése érdekében javasolt a városban található kertes övezetben lévő háztartásokra a házikerti komposztálás elterjesztése házi komposztálóedények kiosztásával, az ezzel kapcsolatos lakossági tájékoztatás.
Ütemezés:
Folyamatos

Cél:
HULL-2: Illegális hulladéklerakók felszámolása
Feladat:
Mogyoród nagyközség Önkormányzata az illegálisan lerakott hulladék összegyűjtésére és elszállítására nagy hangsúlyt fektet, azonban a lerakott hulladékok mennyiségét tekintve az elmúlt időszak tendenciája alapján megállapítható, hogy számuk sajnálatos módon évről-évre növekszik. Illegális hulladéklerakások ellen megelőző akciók szervezése javasolt a civil egyesületekkel együttműködve. Az illegális hulladéklerakások megelőzése érdekében a térfigyelő kamerarendszerek kiépítése lehet indokolt az érintett területeken.
Ütemezés:
Folyamatos

Energiagazdálkodás

Cél:
EN-1: A közvilágítás korszerűsítése energiatakarékos fényforrásokkal
Feladat:
Az elkövetkező években elérendő cél az, hogy a közvilágítási bővítések, átalakítások esetében minden esetben LED technológiájú lámpák felszerelésére kerüljön sor, hogy az energiafogyasztás csökkenhessen. Cél a teljes hálózat korszerűsítése, mellyel jelentős költségmegtakarítás érhető el.
Ütemezés:
Pályázati forrásoktól függő

Cél:
EN-2: Közintézmények épületenergetikai felújítása, megújuló energia hasznosítása
Feladat:
Jelenleg a településen már több intézmény is megújuló energiával biztosítja a részleges, vagy teljes energiaellátását. A település további közintézményének épületenergetikai felújítása javasolt, mely során törekedni kell az energiahatékonyságot növelő megoldásokra, mely magába foglalja az épület hőszigetelését, nyílászárók cseréjét, valamint az épületgépészeti korszerűsítését, elsősorban megújuló energiaforrások hasznosításával.
Ütemezés:
Pályázati forrásoktól függő

Cél:
EN-3: Közvilágítás korszerűsítése alkonykapcsolású vezérléssel és beépített fogyasztás méréssel
Feladat:
A naptári vezérlés helyett a sötétedésre kapcsoló, mérősitett közvilágítási rendszer kialakítása, éjszakai időszakban az elektromos teljesítmény szabályozásával, ezáltal a biztonság és megvilágítás időtartama optimalizálható az elektromos energia csökkentése mellett.
Ütemezés:
Pályázati forrásoktól függő

Környezeti nevelés, szemléletformálás

Cél:
KN-1: Helyi, környezettudatosságot ösztönző pályázatok, programok folytatása
Feladat:
Mogyoród számos környezetvédelemmel kapcsolatos rendezvényt, akciót szervezett a korábbi években, melyek folytatása és kibővítése lenne szükséges. Célszerű lenne kapcsolódni a minden év szeptemberében megrendezésre kerülő „Európai Mobilitási Hét”-hez, valamint a novemberben tartandó „Hulladékcsökkentési Hét”-hez. Nem csak az iskolákban, hanem települési szinten kellene ezeket az eseményeket a közösség élmény alapú tájékoztatásának eszközévé tenni.
Lakossági pozitív környezettudatos szemlélet kialakításában szintén hatékony eszköz a különböző pályázatok, címek adományozása, melyek bevezetése javasolt. Ilyen pályázatok többek közt „Tiszta udvar, rendes ház” elismerő cím adományozása, vagy a település fenntarthatóságának elősegítését leginkább támogató civil szervezet díjazása.
Ütemezés:
Folyamatos

Cél:
KN-2: Zöld óvoda és ökoiskola rendszerének támogatása
Feladat:
A településen lévő zöldóvoda (Pillangós Óvoda) támogatása mellett fontos feladat további intézmények zöldóvodává és ökoiskolává válásának elősegítése. A környezetvédelmi témájú, fenntartható életmóddal kapcsolatos programok, kirándulások, illetve foglalkozások koncepciójának kidolgozása és integrálása kiemelt fontosságú az óvodai és iskolai foglalkozásokba, hozzájárul a felnövekvő generáció környezeti érzékenységének, környezettudatos gondolkodásának kialakulásához és megerősítéséhez is, és ezen keresztül a felnőtt lakosság tudatosságának növeléséhez is.
Ütemezés:
Folyamatos

10. Összefoglalás

Mogyoródnak, mint minden településnek is meg kell küzdenie korunk legégetőbb problémáival, melyekkel bolygónk erőforrásainak felélése és környezetünk antropogén eredetű szennyezése folyamán szembesültünk az elmúlt évtizedekben.

A Települési Környezetvédelmi Program keretében bemutatásra kerültek a településre ható tényezők: a klímaváltozás által okozott környezetváltozások, továbbá a talaj, talajvíz és levegő szennyezettsége. Emellett ismertettük a város alapadottságait, bemutattuk környezeti szempontból a gazdasági, ipari és természetvédelmi működését is.

Mogyoród Nagyközség Önkormányzata számára kiemelten fontos feladat a település környezeti állapotának megőrzése, javítása és a gazdasági fejlődés káros hatásainak megelőzése és mérséklése, illetve a város fenntartható fejlődés elveinek megfelelő módon történő működtetése. Jelen dokumentációval felülvizsgálatra került a település korábbi 2 környezetvédelmi programja, illetve egy újabb 5 évre szóló stratégia került kidolgozásra.

Összefoglalásképpen elmondható, hogy az előző programok által meghatározott célok egy része megvalósult, részben megvalósult vagy azért nem valósulhatott meg, mert az önkormányzatnak nincsen közvetlen ráhatása, jogi lehetősége a beavatkozásra. Ezen feladatoknál az önkormányzatnak annyi lehetősége van, hogy figyelemmel kíséri a változásokat, illetve közvetett módon ösztönzi a folyamatokat.

A változó igényeknek és problémáknak megfelelően új, az önkormányzat által közvetlen befolyással bíró programpontokat, valamint stratégiai célokat fogalmaztunk meg, melyek segíthetik azt, hogy a fenntartható fejlődés érdekében megfelelő és dinamikus egyensúly jöjjön létre, mely biztosítja a település változó igényeit, figyelembe véve a környezet védelmét és a lakosság egyre növekvő igényét arra, hogy élhető és egészséges környezetben tölthesse mindennapjait.

11. Kapcsolódó joganyagok, dokumentumok

1. Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
2. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény
3. A stratégiai irányításról szóló 38/2012.(III.12.) Korm. rendelet
4. 1254/2012. (VII.19.) Korm. határozat a területfejlesztési politika megújításáról, az új Országos Területfejlesztési és az új Országos Fejlesztési Konceptió kidolgozásáról
5. 38/2012. (III. 12.) Korm. rendelet a kormányzati stratégiai irányításról
6. 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről
7. 1996. évi LIII. törvény a természetvédelméről
8. 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
9. 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól
10. 1996. évi XXI. törvény a területfejlesztésről és a területrendezésről
11. 221/2008. (VIII. 30.) Korm. rendelet a parlagfű elleni közérdekű védekezés végrehajtásának, valamint az állami, illetve a közérdekű védekezés költségei megállapításának és igénylésének részletes szabályairól
12. 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról
13. 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról
14. 4/2011. (I. 14.) VM rendelet a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről
15. 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályai